ISBN Number: 978-93-341-2707-2 (Book)
ISSN 2229-547X (online)

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓔𑓐𑓒 𑒧 𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓖 𑒮𑒱𑒞𑒧𑓂𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓒𑓔 (𑒫𑒩𑓂𑒭 𑓑𑓗 𑒧𑒰𑒮 𑓒𑓐𑓑 𑒁𑓀𑒏 𑓔𑓐𑓒)

[𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) www.videha.co.in]

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢: 𑒧𑒰𑒢𑒳𑒭𑒲𑒧𑒱𑒯 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵 ◌𑒰𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯- 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒰𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒃-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰

𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏: 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩।

Videha eJournal (link www.videha.co.in) is a multidisciplinary online journal dedicated to the promotion and preservation of the Maithili language, literature and culture. It is a platform for scholars, researchers, writers and poets to publish their works and share their knowledge about Maithili language, literature, and culture. The journal is published online to promote and preserve Maithili language and culture. The journal publishes articles, research papers, book reviews, and poetry in Maithili and English languages. It also features translations of literary works from other languages into Maithili. It is a peer-reviewed journal, which means that articles and papers are reviewed by experts in the field before they are accepted for publication.

Font/ Keyboard Source: https://fonts.google.com/ , https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts , https://keyman.com/

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

Cover designed by AUM GAJENDRA THAKUR

সমানান্তৰ পৰম্পৰাক বিদ্যাপতি- *চিত্ৰ বিদেহ সম্মানসঁ সম্মানিত ্ৰী পনকনান মণ্ডন দ্বাৰা*

মৈথিলী ভাষা জগজ্জননী সীতাযাঃ ভাষা আসীৎ। হনুমন্তঃ উক্তৱান- মানুষীমিহ সংস্কৃতাম্।

অনুক্রম

ঐ অংকমে অছি:-

১.১.গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ- নূতন অংক সম্পাদকীয় (পৃষ্ঠ ১)

১.২.অংক ৪০১ পৰ টিপ্পণী (পৃষ্ঠ)

গদ্য

২.১.উমেশ মণ্ডন- মগৰ ৰাতি দীপ জৰয- ১১৫

২.২.পৰমানন্দ নান কর্ণ-কাতিক মাসক একাদশীক মাহাত্ম

২.৩.আচাৰ্য ৰামানংদ মংডন-উত্তৰ বিঁহাৰ অৰ্থাত মিথিন ৰাজ্য

২.৪.মুন্না জী- রাঁহনি কথাক রিকাস মে সংপাদক, খানোচকক যোগদান

২.৯.সংতোষ কুমাৰ ৰায 'ৰ্ঁঙ্গৌহী'-ৰাখী (সংস্কৰণ)

২.৬.সংতোষ কুমাৰ ৰায 'ৰ্ঁঙ্গৌহী'-মৈথিলী সাহিত্য মে সমা োচক কেঁ কমী

২.৭.প্রণৱ ঝা-ফৈমিলী এডাপ্শন প্রোগ্রাম (FAP): ঠিকিত্সো শিক্ষা মেঁ নৱাচাৰ খা গ্রামীণ ভাৰত মেঁ স্বাস্থ্য সেৱাক ৰঁঢ়াৱ

২.৮.ৰৱীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র- সীমাক ওহি পাৰ (ধাৰাৱাহিক উপন্যাস)

পদ্য

३.১.প্রদীপ কুমাৰ মংডল 'পৰড়া'-দ্বধক ঋণ!/ সজনী ছোড ি গেনীহ মোৰী গাম!

३.২.প্রমোদ ঝা 'গোকুল'- মামী কত মোৰ

३.३.প্রণৱ ঝা- ৰাঁদন খাএ ফেৰ তূ খাযন ছনহী হমৰা খাঁগন

২.৪.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ-সাম্প্ৰতিক পৰিৱেশ

২.৯.সঁতোষ কুমাৰ ৰায 'ৰঁগৌহী'-পৰেমক ডোৰ

১.0.গজেন্দ্র ঠাকুৰ- নূতন অংক সম্পাদকীয়

১

১১৫ ম সগৰ ৰাতি দীপ জৰয় ২১ সিতম্বৰ ২০২৪, ফুলপৰাস ৰতনসাৰা গামক উত্ক্রমিত মধ্যৱিদ্যালয় পৰিসৰ অন্তৰ্গতনক, (বলান-তিলযুগা-বিহুল কথাগোষ্ঠী)মে ২২ সিতম্বৰক ভোৰমে সম্পন্ন ভেল। সংযোজক আযোজক ৰহথি ৰাজীৱ কুমাৰ, দুৰ্গানন্দ মণ্ডল আ শিৱ কুমাৰ ৰায। ১১৬ম সগৰ ৰাতি দীপ জৰয দিসম্বৰ ২০২৪ মাসমে শ্ৰী গোসাঁই মণ্ডলক সংযোজকত্বমে সহৰসামে হএত।

जय साहित्य!!
आजुक जीवन आजुक साहित्य!!!

হঁ ৫-সাহিত্য অকাদেমী দ্বাৰা ঘোষিত নিৰ্হেৰৰী ১০ গোষ্টে এসোসিযেশন, চেতনা সমিতিমে ১১৯ম কথা গোষ্ঠী কই নেননি, একষ্টা ৰেঁসিযে সংখ্যা আ সে উঠিতে, অগ্ৰী-সাহিত্যকাৰ অগ্ৰী হাথক সভ ছথি, ঐ ৰীঠ মে মাৰিতে ৰাস কথা গোষ্ঠী কেনে ছথি, সে ১২৯ ম নম্বৰ সেহো ৰাখি সকৈ ছনা।

ঋা ঋগিনা গোধ্ঠী দিল্লী নৈ নই জা কই গৌহাটী নই গেনা কাৰণ ৰহন ৰিদেহক ঋংক ३৯৭ ক সম্পাদকীয়। ঋাৰ্ গৌহাটীসঁ দিল্লী জাযত ঘনকৰ সভক গোধ্ঠী, ২-৪ গোটে গৌহাটী ঋা দিল্লী ঋা ওকৰ কথিত মে সেহো জ্বটিযে জাগ জেতা। সাহিত্য ঋকাদেমী নিগেঁৰেৰী এসোসিযেশন সভ ঋপনাকেঁ হঁসীক পাত্ৰ ৰঁনৰিঁতে ৰহৈ ছথি, খএৰ। ৰচনাকাৰ ঋশোক ভিন-ভিনাৰ্ডজক গপ কেনন্হি জে কই দেন জায ঋাৰ্ সগৰ ৰাতি দীপ জৰয কেঁ ওপন, জেনা ৰিদ্যাপতি পৰ্ব ওপেন ঋছি সভক নেন। সাহিত্য ঋকাদেমী দ্বাৰা ঘোষিত নিগেঁৰেৰী এসোসিযেশন, চেতনা সমিতিক ওনা ম্বখ্য কাজ ছৈ সে ওকৰ মংচপৰ গ্ৰ ঘোষণা ভঠিতে ছন। ম্বদা ৰিদ্যাপতি পৰ্বে সংযুক্ত পৰিৰাৰসঁ ফৰাক ভই ঋসগৰ কথা গোধ্ঠী কৰেৰাঁক কাৰণ কনী ঋনছজ্জন নাগন। ও কহনন্হি জে কথা গোধ্ঠী ৰৈনীক ৰৌস্থ নৈ ঋছি, ঐ মে ক্লানিষ্টী তখনে ঋাওত জখন নীক সমীক্ষা হএত ঋা স্তৰ ৰঁঢ়ত, ম্বদা ৰমানন্দ ঝা ৰমণ ঋপন ঋানেখ সভমে স্বখাযন ম্বখ্য ধাৰা দ্বাৰা ঋাযোজিত প্ৰৰনকা সগৰ ৰাতি দীপ জৰয মে কথিত ম্বখ্য ধাৰাক কথাকাৰ দ্বাৰা সমানোচনা নৈ সহৰাঁক গপ ঠিকৰি-ঠিকৰি কই কেনে ছথি, ঋা জঁ ক্লানিষ্টী ৰঁঢ়ন

ৰহিতৈ তঁ কথিত মুখ্যধাৰাক কথা সভ পীঞ্চৰ কপীশ আ সুখাযন নৈ ৰহিতৈ। খএৰ.. ভিন-ভিনার্ডজক ৰাঁদ ওপেন যুগক পহিল কথা গোষ্ঠী সাহিত্য অকাদেমীক নিচেঁৰেৰী এসোসিযেশনক দফ্তৰমে দেলন্হি তঁ শুভকামনা ও সভ শুৰু কগযে, আ ভিন-ভিনার্ডজক ৰাঁদক দোসৰ আ তেসৰ গোষ্ঠী জে গৌহাটী আ দিল্লীমে হোগৰঁনা অছি তগ নেন সেহো অগ্ৰিম শুভকামনা ভনে ওকৰ নম্বৰ ১২০ ও সভ ৰাখথু ৰাঁ নৈ। ক্লানটী ৰঁঢ়ন্হি আ সাহিত্য আ ১২১ অকাদেমীক মৈথিনী প্ৰভাগক প্ৰকাশন সভমে আগাঁ ক্লানিটী আৰঁয আ ওকৰ অনুবাদ সভ আগাঁ হঁসীক পাত্ৰ নৈ ৰঁনয তদৃ নেন শুভকামনা কাৰণ ঐ সাহিত্য অকাদেমীক অসাগনমেণ্টজীৰী কথাকাৰ/ কৱি/ শোধকর্তা সভ অপনাকেঁ মৈথিনীক প্ৰতিনিধি সাহিত্যকাৰ কহৈ ছথি আ তকৰ স্তৰ ততেক নিম্ন হোগ ছৈ জে হমৰা সভকেঁ কী-কী নৈ সুন**২** পড়ৈএ। ওনা অন্তর্জালসঁ আৰঁ ত্ত তঁ ভেনৈএ জে আন ভাষা-ভাষী ত্ত ধৰি ৰূঁঝ গেনৈএ জে মৈথিনীক সুখাযন মুখ্যধাৰাক সাহিত্য আৰঁ মিশ্ৰেন ফোকো পৰিভাষিত "অনুশাসন সংস্থা" জেনা সাহিত্য অকাদেমী আদিপৰ মাত্ৰ নির্ভৰ অছি, মুদা সে প্ৰতিনিধি মৈথিনী সাহিত্য নৈ ছিঐ।

সগৰ ৰাতি
দীপ জৰয

সগৰ ৰাতি দীপ জৰয পহিল সঁ ১১৫ ধৰিক কথা যাত্রা ১. মুজফ্ফৰপুৰ, ২১.০১.১৯৯০, প্রভাস কুমাৰ চৌধৰী; ২. ডেওঢ়, ২৯.০৪.১৯৯০, জীৱকান্ত; ३. দৰভংগা, ০৭.০৭.১৯৯০, ডা. ভীমনাথ ঝা, প্রদীপ মৈথিলী পুত্র, ৱিজযকান্ত ঠাকুৰ; ৪. পটনা, ३.১১.১৯৯০, গোৱিন্দ ঝা, দমনকান্ত ঝা; ৬. ৱেঁগুসৰায, ১३.০১.১৯৯১, প্রদীপ ৱিঁহাৰী; ৩. কটিহাৰ, ২২.০৪.১৯৯১, ঋশোক; ৭. নৱানী, ২১.০৭.১৯৯১, মোহন ভাৰদ্বাজ; ৫. সকৰী, ২২.১০.১৯৯১, প্রো. সুৰেশ্বৰ ঝা, ডা. ৰাম ৱাঁধুঁ; ৯. নেহৰা, ১১.১০.১৯৯২, এ.সী. দীপক; ১০. ৱিৰাটনগৰ, ১৪.০৪.১৯৯২, জীতেন্দ্ৰ জীত; ১১. ৱাৰাণসী, ১৫.০৭.১৯৯২, প্রভাস কুমাৰ চৌধৰী; ১২. পটনা, ১৯.১০.১৯৯২, ৰাজমোহন ঝা; ১३. সুপৌল-১, ১৫.১০.১৯৯३, কেদাৰ কানন; ১৪. ৱোঁকাৰো, ২৪.০৪.১৯৯३, ৱুঁঋিনাথ ঝা; ১৬. পৈটঘাট, ১০.০৭.১৯৯३, ডা. ৰমানন্দ ঝা 'ৰমণ' ; ১৩. জনকপুৰ, ০৯.১০.১৯৯৪, ৰমেশ ৰংজন; ১৭. গসহপুৰ, ০৩.০২.১৯৯৪, ডা. ঋৰৱিন্দ কুমাৰ 'ঋক্কু'; ১৫. সৰহদ, ২३.০৪.১৯৯৪, ঋমিয কুমাৰ ঝা; ১৯. ঝংঝাৰপুৰ, ০৯.০৭.১৯৯৪, শ্যামানন্দ চৌধৰী; ২০. ঘোঘৰডীহা, ২২.১০.১৯৯৪, ডা. নাৰাযণজী; ২১. ৱঁহেৰা, ২১.০১.১৯৯৬, কমলেশ ঝা; ২২. সুপৌল (দৰভংগা) , ০৫.০৪.১৯৯৬, কমলেশ ঝা; ২३. কাঠমাংডূ, ২३.০৯.১৯৯৬, ধীৰেন্দ্ৰ প্রেমৰ্ষি; ২৪. ৰাজৱিৰাজ, ২৪.০১.১৯৯৩, ৰামনাৰাযণ দেৱ; ২৬. কোলকাতা (ৰজত জযংতী, ২৫.১২.১৯৯৩), প্রভাস কুমাৰ চৌধৰী; ২৩. মহিষী, ১३.০৪.১৯৯৭, ডা. তাৰানন্দ ৱিযোগী/ ৰমেশ প্রাযোজিত; ২৭. তৰৌনী, ২০.০৩.১৯৯৭, শোভাকান্ত; ২৫. পটনা, ১৫.০৭.১৯৯৭, প্রভাস কুমাৰ

𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲; 𑓒𑓙. 𑒥𑒹𑒿𑒑𑒴𑒮𑒩𑒰𑒨, 𑓑𑓓.𑓐𑓙.𑓑𑓙𑓙𑓗, 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣 𑒥𑒱𑒿𑒯𑒰𑒩𑒲; 𑓓𑓐. 𑒐𑒖𑒾𑒪𑒲, 𑓐𑓔.𑓐𑓔.𑓑𑓙𑓙𑓘, 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣 𑒥𑒱𑒿𑒯𑒰𑒩𑒲; 𑓓𑓑. 𑒮𑒯𑒩𑒮𑒰, 𑓑𑓘.𑓐𑓗.𑓑𑓙𑓙𑓘, 𑒩𑒧𑒹𑒬; 𑓓𑓒 𑒣𑒙𑒢𑒰, 𑓑𑓐.𑓑𑓐.𑓑𑓙𑓙𑓘, 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒠𑒩𑒱𑒯𑒩𑒹; 𑓓𑓓. 𑒥𑒿𑒪𑒰𑒛𑒢; 𑒢𑒰𑒑𑒠𑒯, 𑓐𑓘.𑓐𑓑.𑓑𑓙𑓙𑓙, 𑒣𑒠𑒧 𑒮𑒧𑓂𑒦𑒥; 𑓓𑓔. 𑒦𑒥𑒰𑒢𑒲𑒣𑒳𑒩, 𑓑𑓐.𑓐𑓔.𑓑𑓙𑓙𑓙, 𑒛𑒰. 𑒖𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳 𑒠𑒞𑓂𑒞 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩; 𑓓𑓕. 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒿𑒢𑒲, 𑓒𑓔.𑓐𑓗.𑓑𑓙𑓙𑓙, 𑒮𑒱𑒨𑒰𑒩𑒰𑒧 𑒗𑒰 '𑒮𑒩𑒮', 𑒛𑒰. 𑒤𑒳𑒪𑒡𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒱𑓀𑒯; 𑓓𑓖. 𑒁𑒢𑓂𑒠𑒾𑒪𑒲, 𑓒𑓐.𑓑𑓐.𑓑𑓙𑓙𑓙, 𑒏𑒧𑒪𑒹𑒬 𑒗𑒰; 𑓓𑓗. 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩, 𑓒𑓕.𑓐𑓓.𑓒𑓐𑓐𑓐, 𑒩𑒧𑒹𑒬 𑒩𑓀𑒖𑒢; 𑓓𑓘. 𑒏𑒰𑒚𑒧𑒰𑓀𑒛𑒴, 𑓒𑓕.𑓐𑓖.𑓒𑓐𑓐𑓐, 𑒡𑒲𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒩𑓂𑒭𑒱; 𑓓𑓙. 𑒡𑒢𑒥𑒰𑒿𑒠, 𑓒𑓑.𑓑𑓐.𑓒𑓐𑓐𑓐, 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒠𑒩𑒱𑒯𑒩𑒹 𑒋𑒥𑓀 𑒩𑒰𑒧𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒪𑒰𑒪𑒠𑒰𑒮; 𑓔𑓐. 𑒥𑒱𑒿𑒙𑒚𑒼, 𑓒𑓑.𑓐𑓑.𑓒𑓐𑓐𑓑, 𑒛𑒰. 𑒁𑒏𑓂𑒭𑒴, 𑒣𑓂𑒩𑒼.𑒥𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰; 𑓔𑓑. 𑒯𑒙𑒢𑒲 (𑒒𑒼𑒒𑒩𑒛𑒲𑒯𑒰), 𑓑𑓙.𑓐𑓖.𑓒𑓐𑓐𑓑, 𑒣𑓂𑒩𑒼. 𑒨𑒼𑒑𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰/𑒁𑒖𑒱𑒞 𑒏𑒳.𑒂𑒖𑒰𑒠; 𑓔𑓒. 𑒥𑒼𑒿𑒏𑒰𑒩𑒼, 𑓒𑓕.𑓐𑓘.𑓒𑓐𑓐𑓑, 𑒑𑒱𑒩𑒱𑒖𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 '𑒁𑒩𑓂𑒡𑒢𑒰𑒩𑒲𑒬𑓂𑒥𑒩', 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒰. 𑒣𑒩𑒱𑒭𑒠; 𑓔𑓓. 𑒣𑒙𑒢𑒰, 𑒏𑒱𑒩𑒝𑒖𑒨𑓀𑒞𑒲, 𑓐𑓑.𑓑𑓒.𑓒𑓐𑓐𑓑, 𑒁𑒬𑒼𑒏, 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱, 𑒣𑒙𑒢𑒰; 𑓔𑓔. 𑒩𑒰𑒿𑒔𑒲, 𑓑𑓓.𑓐𑓔.𑓒𑓐𑓐𑓒, 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒲𑒭 𑒁𑒩𑒥𑒱𑒢𑓂𑒠; 𑓔𑓕. 𑒦𑒰𑒑𑒪𑒣𑒳𑒩, 𑓒𑓔.𑓐𑓘.𑓒𑓐𑓐𑓒, 𑒡𑒲𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒗𑒰; 𑓔𑓖. 𑒣𑒙𑒢𑒰, (𑒥𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒦𑒥𑒢 𑒣𑒙𑒢𑒰), 𑓑𑓖.𑓑𑓑.𑓒𑓐𑓐𑓒, 𑒁𑒖𑒱𑒞 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒂𑒖𑒰𑒠; 𑓔𑓗. 𑒏𑒼𑒪𑒏𑒰𑒞𑒰, 𑓒𑓒.𑓐𑓑.𑓒𑓐𑓐𑓓, 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒑𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲, 𑒏𑒼𑒪𑒏𑒰𑒞𑒰; 𑓔𑓘. 𑒐𑒳𑒙𑒾𑒢𑒰, 𑓐𑓗.𑓐𑓖.𑓒𑓐𑓐𑓓, 𑒛𑒰. 𑒧𑒯𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒩𑒰𑒧; 𑓔𑓙. 𑒥𑒹𑒿𑒢𑒲𑒣𑒳𑒩, 𑓒𑓐.𑓐𑓙.𑓒𑓐𑓐𑓓, 𑒏𑒧𑒪𑒹𑒬 𑒗𑒰; 𑓕𑓐. 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰, 𑓒𑓑.𑓐𑓒.𑓒𑓐𑓐𑓔, 𑒛𑒰. 𑒁𑒬𑒼𑒏 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒹𑒯𑒞𑒰; 𑓕𑓑. 𑒖𑒧𑒬𑒹𑒠𑒣𑒳𑒩, 𑓑𑓐.𑓐𑓗.𑓒𑓐𑓐𑓔, 𑒛𑒰. 𑒩𑒥𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲; 𑓕𑓒. 𑒩𑒰𑒿𑒔𑒲, 𑓐𑓒.𑓑𑓐.𑓒𑓐𑓐𑓔, 𑒥𑒱𑒥𑒹𑒏𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 ; 𑓕𑓓. 𑒠𑒹𑒥𑒒𑒩, 𑓐𑓘.𑓐𑓑.𑓒𑓐𑓐𑓕, 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒠𑒩𑒱𑒯𑒩𑒹 𑒋𑒥𑓀 𑒁𑒥𑒱𑒢𑒰𑒬; 𑓕𑓔. 𑒥𑒹𑒿𑒑𑒴𑒮𑒩𑒰𑒨, 𑓐𑓙.𑓐𑓔.𑓒𑓐𑓐𑓕, 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣 𑒥𑒱𑒿𑒯𑒰𑒩𑒲;

𑓕𑓕. 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒱𑒨𑒰𑒿, 𑓒𑓐.𑓐𑓖.𑓒𑓐𑓐𑓕, 𑒩𑒧𑒹𑒬; 𑓕𑓖. 𑒣𑒙𑒢𑒰, 𑓐𑓓.𑓑𑓑.𑓒𑓐𑓐𑓕, 𑒁𑒖𑒲𑒞 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒂𑒖𑒰𑒠; 𑓕𑓗. 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩 (𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪) , 𑓑𑓒.𑓐𑓘.𑓒𑓐𑓐𑓖, 𑒩𑒧𑒹𑒬 𑒩𑓀𑒖𑒢; 𑓕𑓘. 𑒖𑒨𑒢𑒑𑒩, 𑓐𑓒.𑓑𑓒.𑓒𑓐𑓐𑓖, 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒨𑒰𑒠𑒫; 𑓕𑓙. 𑒥𑒹𑒑𑒴𑒮𑒩𑒰𑒨, 𑓑𑓐.𑓐𑓒.𑓒𑓐𑓐𑓗, 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩𑒲; 𑓖𑓐. 𑒮𑒯𑒩𑒮𑒰, 𑓒𑓑.𑓐𑓗.𑓒𑓐𑓐𑓗, 𑒏𑒱𑒮𑒪𑒨 𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝; 𑓖𑓑. 𑒮𑒳𑒣𑒾𑒪-𑓒, 𑓐𑓑.𑓑𑓒.𑓒𑓐𑓐𑓗, 𑒁𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩; 𑓖𑓒. 𑒖𑒧𑒬𑒹𑒠𑒣𑒳𑒩, 𑓐𑓓.𑓐𑓕.𑓒𑓐𑓐𑓘, 𑒛𑒰. 𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲; 𑓖𑓓. 𑒩𑒰𑒿𑒔𑒲, 𑓑𑓙.𑓐𑓗.𑓒𑓐𑓐𑓘, 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒲𑒭 𑒁𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠; 𑓖𑓔. 𑒩𑒒𑒳𑒂 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧 (𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓐𑓘.𑓑𑓑.𑓒𑓐𑓐𑓘, 𑒛𑒰. 𑒁𑒬𑒼𑒏 𑒁𑒫𑒱𑒔𑒪; 𑓖𑓕. 𑒣𑒙𑒢𑒰, 𑒏𑒟𑒰 𑒑𑓀𑒑𑒰-𑓓, 𑓒𑓑.𑓐𑓒.𑓒𑓐𑓐𑓙, 𑒁𑒖𑒱𑒞 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒂𑒖𑒰𑒠/ 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱; 𑓖𑓖. 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲, 𑓓𑓐.𑓐𑓕.𑓒𑓐𑓐𑓙, 𑒠𑒱𑒪𑒲𑒣 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰; 𑓖𑓗. 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩, 𑓐𑓕.𑓐𑓙.𑓒𑓐𑓐𑓙, 𑒩𑒧𑒰𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒩𑒨 '𑒩𑒧𑒰'; 𑓖𑓘. 𑒮𑒳𑒣𑒾𑒪- 𑓓, 𑓐𑓕.𑓑𑓒.𑓒𑓐𑓐𑓙, 𑒁𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩; 𑓖𑓙. 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩, 𑓐𑓓.𑓐𑓔.𑓒𑓐𑓑𑓐, 𑒩𑒰𑒖𑒰𑒩𑒰𑒧 𑒮𑒱𑓀𑒯 '𑒩𑒰𑒚𑒾𑒩'; 𑓗𑓐. 𑒏𑒥𑒱𑒪𑒣𑒳𑒩 (𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰) , 𑓑𑓒.𑓐𑓖.𑓒𑓐𑓑𑓐, 𑒛𑒰. 𑒨𑒼𑒑𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰; 𑓗𑓑. 𑒥𑒹𑒩𑒧𑒰 (𑒗𑓀𑒗𑒰𑒩𑒣𑒳𑒩), 𑓐𑓒.𑓑𑓐.𑓒𑓐𑓑𑓐, 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪, 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒲𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒲; 𑓗𑓒. 𑒮𑒳𑒣𑒾𑒪, 𑓐𑓔.𑓑𑓒.𑓒𑓐𑓑𑓐, 𑒁𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩; 𑓗𑓓. 𑒧𑒯𑒱𑒭𑒲, 𑒏𑒟𑒰 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒧𑒪, 𑓐𑓕.𑓐𑓓.𑓒𑓐𑓑𑓑, 𑒫𑒱𑒖𑒨 𑒧𑒯𑒰𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩; 𑓗𑓔. 𑒯𑒖𑒰𑒩𑒲𑒥𑒰𑒑, 𑓑𑓐.𑓐𑓙.𑓒𑓐𑓑𑓑, 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒠𑒩𑒱𑒯𑒩𑒹; 𑓗𑓕. 𑒣𑒙𑒢𑒰, 𑒯𑒲𑒩𑒏 𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑒲, 𑓑𑓐.𑓑𑓒.𑓒𑓐𑓑𑓑, 𑒁𑒬𑒼𑒏 𑒋𑒫𑓀 𑒏𑒧𑒪𑒧𑒼𑒯𑒢 '𑒔𑒳𑒢𑓂𑒢𑒴'; 𑓗𑓖.𑒔𑒹𑒢𑓂𑒢𑒻, 𑓑𑓔.𑓐𑓗.𑓒𑓐𑓑𑓒, 𑒫𑒱𑒦𑒰 𑒩𑒰𑒢𑒲; 𑓗𑓗. 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰, 𑒏𑒱𑒩𑒝 𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑒲, 𑓐𑓑.𑓑𑓒.𑓒𑓐𑓑𑓒, 𑒁𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 ; 𑓗𑓘. 𑒒𑒢𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒣𑒳𑒩, 𑓐𑓙.𑓐𑓓.𑓒𑓐𑓑𑓓, 𑒏𑒧𑒪𑒹𑒬 𑒗𑒰; 𑓗𑓙. 𑒎𑒩𑒯𑒰 (𑒢𑒾𑒏𑒯𑒲), 𑓑𑓕.𑓖.𑓒𑓐𑓑𑓓, 𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒣𑒰𑒮𑒫𑒰𑒢; 𑓘𑓐. 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑒲 (𑒮𑒳𑒣𑒾𑒪), 𑓓𑓐.𑓑𑓑.𑓒𑓐𑓑𑓓, 𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪, 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒲𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒲; 𑓘𑓑. 𑒠𑒹𑒫𑒒𑒩, (𑒥𑒱𑒖𑒪𑒲 𑒏𑒼𑒚𑒲, 𑒥𑒧𑓂𑒣𑒰𑒮𑒙𑒰𑒢, 𑒠𑒹𑒫𑒒𑒩),

২২.০৩.২০১৪, ওম প্রকাশ ঝা; ৮২. মেঁহথ, (ঝঁঝাৰপুৰ), কথা রৌধ সিদ্ধ মেহথপা, ৩১.০৫.২০১৪, গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ; ৮৩. সখুখ্বা-ভপট্টিয়াহী, ৩০.০৮.২০১৪, নন্দ রিলাস ৰায/ফাগুলাল সাহু/সূৰজ নাৰাযণ ৰায 'সুমন'; ৮৪. রেঁৰমা (মধুৰনী), ২০.১২.২০১৪, শিরকুমাৰ মিশ্র, স্থানীয সাহিত্য প্রেমী; ৮৫. ভাগলপুৰ, (শ্যাম কুঁজ, দ্বাৰিকাপুৰী ভাগলপুৰ), ০৪.০৪.২০১৫, ওম প্রকাশ ঝা ; ৮৬. লকসেনা (মধুৰনী), ২০.০৬.২০১৫, ৰাজদের মণ্ডল 'ৰমণ', সত্যদের 'সুমন' ; ৮৭. নির্মলী (সুপৌল), ১৯.০৯.২০১৫, উমেশ মণ্ডল, স্থানীয সাহিত্য প্রেমী ; ৮৮. মধ্য রিদ্যালয- ডখৰাম (বেঁনীপুৰ), ৩০.০১.২০১৬, কমলেশ ঝা, অমৰ নাথ ঝা ; ৮৯. লৌকহী, ২৬.০৩.২০১৬, উমেশ পাসরান এরং প্রেম কুমাৰ সাহু; ৯০. লক্ষ্মীনিযাঁ (মধুৰনী), ১৮.০৬.২০১৬, ৰাম রিলাস সাহু, স্থানীয সাহিত্য প্রেমী; ৯১. গোধনপুৰ (মধুৰনী) ২৪.৯.২০১৬, দুর্গানন্দ মণ্ডল; ৯২. নরানী (মধুৰনী), ৩১.১২.২০১৬, অজয কুমাৰ দাস 'পিন্টু'; ৯৩. ৰতনসাৰা (ঘোঘৰডীহা), ২৫.০৩.২০১৭, ৰাজদের মণ্ডল, স্থানীয সাহিত্যানুৰাগী ; ৯৪. লৌফা (মধেপুৰ), ২৪.০৬.২০১৭, ডা. যোগেন্দ্ৰ পাঠক রিযোগী, স্থানীয প্রেমী ; ৯৫. জলসৈন ডুমৰা (মধুৰনী), ০৯.৯.২০১৭, নাৰাযণ যাদর; ৯৬. ধরৌলী (লোকহী), ১৬.১২.২০১৭, ৰাধাকান্ত মণ্ডল ; ৯৭. রেঁৰমা (লখলৌৰ), ২৪.৩.২০১৮, কপিলেশ্বৰ ৰাউত, রেঁৰমা গ্রামরাসী ; ৯৮. সিমৰা (ঝঁঝাৰপুৰ), ১৬.৬.২০১৮, ডা. শির কুমাৰ প্রসাদ ; ৯৯. সুৰহন্দী, (রঁড়কী টৌল), ২২.৯.২০১৮, প্রো. প্রীতম নিষাদ , ১০০. নির্মলী (তেৰাপংথ ভরন), ২২.১২. ২০১৮, উমেশ মণ্ডল, নরৰত্নে রেংগানী, মনীষ জালান ; ১০১.

মিষ্টকী (মধুবনী), ৩০.৩.২০১৯, ভাৰত ভূষণ ঝা ; ১০২. মঝৌৰা, (মধুবনী), ২৯.০৬.২০১৯, জয় প্রকাশ মণ্ডল, আলোক কুমাৰ; ১০৩. ৰামপুৰ (মধুবনী), ২৫.৯.২০১৯, উমেশ নাৰায়ণ কর্ণ 'কল্প কবি' ; ১০৪. বনম নগৰ-মহদেবা (নৌকহী), ১৪.১২.২০১৯,প্রেম কুমাৰ সাহ,উমেশ পাসবান; ১০৯.দৰভঙ্গা (মীতায়ন সভাগাৰ), ১৩.০২.২০২১, কমলেশ ঝা ; ১০৬. হৰ্টনী (ঘোঘৰডীহা, মধুবনী), ২৯.০৯.২০২১, লালদেব কামত; ১০৭. বেঁলহা (ফুলপৰাস), ২৯.১২.২০২১, জীবকান্তক স্মৃতিমে, উমেশ মণ্ডল, ডা. শৈলেন্দ্ৰ মণ্ডল; ১০৫. মধুৰা (মধুবনী), ২৬.০৩.২০২২, ডা. শ্রীশংকৰ ঝা; ১০৯. নৌৰ (মধুবনী), ২৯.০৬.২০২২, প্রদীপ পুষ্প; ১১০. সোনবর্ষা (নৌকহী), ২৪.০৯.২০২২, অক্ষেলাল শাস্ত্ৰী, স্থানীয় সাহিত্য প্রেমী; ১১১. ৰহুআ সংগ্রাম (মধুবনী) ৩১.১২.২০২২, অশোক অবিচল; ১১২ ম মগৰ ৰাতি দীপ জৰয় মহুৰিয়া (অন্ধৰাঠাঢ়ী) মে ২৯ মার্চ ২০২৩, ৰামচন্দ্ৰ ৰায়।

১১৩ ম মগৰ ৰাতি দীপ জৰয় ২৪ জুন ২০২৩ নহৰী, খুটৌনা; মচ্চিদানন্দ মনৈতা, নাৰায়ণ যাদব।

১১৪ ম মগৰ ৰাতি দীপ জৰয় ৩০ মিতম্বৰ ২০২৩, মধুবনী জিলাক নবহিয়া বাঁজাৰ; ৰাম বিনাম মাহ আ শম্ভু সুভাষ মাহ।

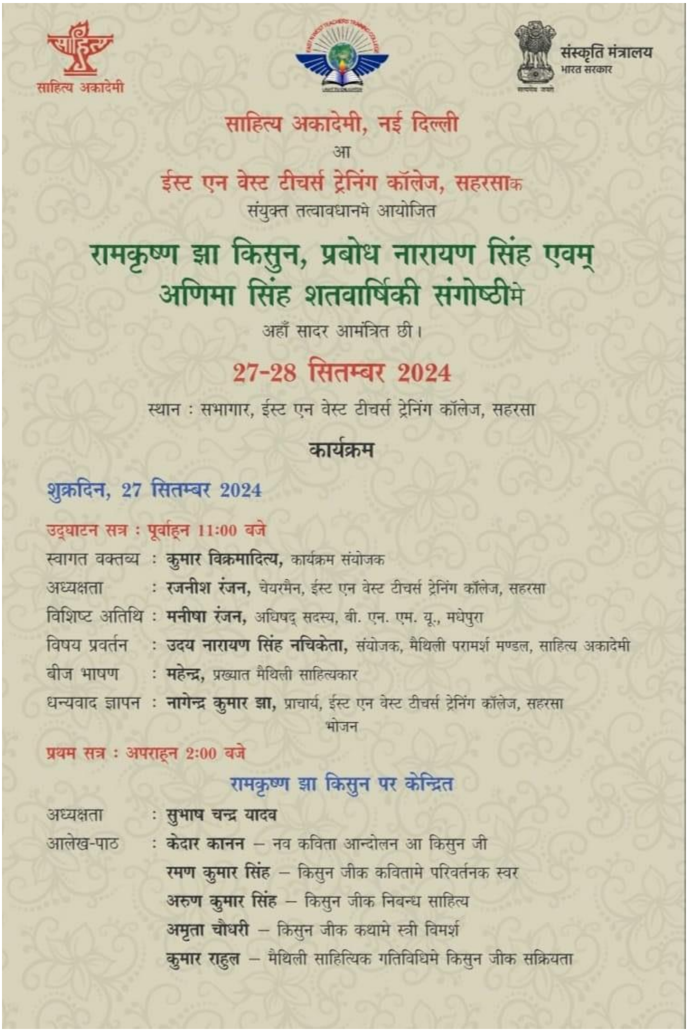
১১৯ ম মগৰ ৰাতি দীপ জৰয় ৩০ দিসম্বৰ ২০২৩, বেঁৰমা গাম (মধুবনী); শ্রী ব্রহ্মানন্দ প্রমাদ, শ্রী কপিলেশ্বৰ ৰাউত।

১১৬ ম মগৰ ৰাতি দীপ জৰয় ২৩ মার্চ ২০২৪, মুপৌল জিলাক নির্মলীক 'শ্যামা কম্মলেকম মহ বিবাহ হাল; ডা. উমেশ মণ্ডল আ

অখিলেশ কুমাৰ চৌধৰী।
১১৭ ম সগৰ ৰাতি দীপ জৰয ২৯ জূন ২০২৪, এম.এম.টী.এম. কালেজ সভাগাৰ, দৰভংগা; অশোক কুমাৰ মেহতা আ হীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ঝা।
১১৮ ম সগৰ ৰাতি দীপ জৰয ২১ সিতম্বৰ ২০২৪, ফুলপৰাস অনুমণ্ডলক ৰতনসাৰা গামক উত্ক্ৰমিত মধ্যবিদ্যালয পৰিসৰ, ৰঁনান-তিলযুগা-বিঁঘন কথাগোষ্ঠী; ৰাজীর কুমাৰ, দুর্গানন্দ মণ্ডল আ শির কুমাৰ ৰায।
১১৯ম সগৰ ৰাতি দীপ জৰয- দিসম্বৰ ২০২৪ মাসমে শ্ৰী গোসাঁগ মণ্ডলক সঁযোজকত্বমে সহৰসামে হএত।

𑓒

𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒑𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒂𑒩 𑒏𑒰𑒝𑓂𑒛

द्वितीय सत्र : सायं 4:00 बजे

नाट्य प्रस्तुति

नाटक : **हाथीक दाँत** लेखक : प्रबोध नारायण सिंह
निर्देशक : कुन्दन वर्मा सहयोग : संजय वशिष्ठ
प्रस्तुति : शशि सरोजनी रंगमंच सेवा संस्थान, सहरसा

नाटक : **सत्ताक मद** कवि : रामकृष्ण झा किसुन
अभिनय आ निर्देशन : प्रभाती कमलिनी

अणिमा सिंह संकलित लोकगीतक गायन
सन्दर्भ आ प्रस्तुति : दीपिका चन्द्रा

शनिदिन, 28 सितम्बर 2024

तृतीय सत्र : पूर्वाह्न 11:00 बजे

प्रबोध नारायण सिंह पर केन्द्रित

अध्यक्षता : **भीमनाथ झा**
आलेख-पाठ : **कमलेश झा** – प्रबोध बाबू आ कलकत्ताक मैथिली चेतना
प्रणव कुमार सिंह – हमर नाना जी
फूलचन्द्र झा प्रवीण – प्रबोध बाबूक अनुवाद साहित्य
प्रकाश झा – प्रबोध बाबूक नाटकमे तत्कालीन समाज
विजयेन्द्र झा – भाषाशास्त्रीक रूपमे प्रबोध बाबू

भोजन

चतुर्थ सत्र : अपराह्न 2:00 बजे

अणिमा सिंह पर केन्द्रित

अध्यक्षता : **गंगानाथ गंगेश**
आलेख-पाठ : **नीता झा** – लोकगीत आ अणिमा जी
विश्वनाथ – अणिमा जीक व्यक्तित्व
हितनाथ झा – अणिमा जीक साहित्य आ जीवन
आशीष चमन – मैथिली लोकगीत परम्परामे अणिमा जीक योगदान
नारायणजी – अणिमा जीक संघर्षक प्रतिफल लोकगीत
राजर्षि सिंह – हमर बाबा आ दादी

धन्यवाद ज्ञापन : **अभय कुमार मनोज**
सहायक प्रोफ़ेसर, ईस्ट एन वेस्ट टीचर्स ट्रेनिंग कॉलेज, सहरसा

उत्तरापेक्षी : 011-23386626 / 27 / 28 / 7631713526
ई-मेल : secretary@sahitya-akademi.gov.in / enwttc@gmail.com
वेबसाइट : www.sahitya-akademi.gov.in / www.enwttc.ac.in

১৯২৩ আ ১৯২৪ মে মাত্র তীনটা নীক সাহিত্যকাৰক জন্ম ভেল

রহথি, রামকৃষ্ণ ঝা কিসুন, অণিমা সিংহ আ প্রবোধ নারায়ণ সিংহ। সাহিত্য অকাদেমী নীক আয়োজন কই রহল অছি, রএহ দস টা লোক জে ভিন ভিন্নার্থজক রাঁদক কথা গোষ্ঠীক সমর্থক ছথি, অদ্ভুমে শোধপূর্ণ পেপর সভ পঢ়তা। তঁ কী ঠারু দিস অন্হার অছি? নৈ, ঐ নিমন্ত্রণে ওহী গলাকাক অরবিন্দ ঠাকুর ছথি জে রাঁরল ছথি, সে বীহুক হস্তী রলা সাহিত্যকারক রনরঁ রন্ন নৈ ভেল ছৈ।

ঝা ১৯২৩ গোবিন্দ, যোগানন্দ ঝা ১৯২৩, উমানাথ ঝা ১৯২৩, জটাশংকর দাস ১৯২৩, রাজেশ্বর ঝা ১৯২৩, পোদ্দার রামাবতার অরুণ ১৯২৩, মদনেশ্বর মিশ্র ১৯২৪, অমোঘ নারায়ণ ঝা"অমোঘ" ১৯২৪, মতিনাথ মিশ্র মতংগ ১৯২৪, আনন্দ মিশ্র ১৯২৪, ঞ লোকনি সেহো ১৯২৩ আ ১৯২৪ মে জন্ম নেনে ছলাহ। ডা. সর আশুতোষ মুখর্জী ১৯২৪ মে আ ম. ম. সেহো পরমেশ্বর ঝা ১৯২৪ মে মৃত ভেলা, জহিয়া হিনকর সভক রঠা সাহিত্য অকাদেমীক মৈথিলী প্রভাগক অধ্যক্ষ নচিকেতা জী সন রনতথি রাঁ কেদার কানন জী সন রামদের ঝা, চন্দ্রনাথ মিশ্র অমর আ নচিকেতা সন সভক প্রিয় হেতথি তঁ হিনকো সভক শতবার্ষিকী জয়ন্তী/ পুণ্যতিথি মনাওল জেতথি আ ফের সম্মেলন/ সেমীনার সাহিত্য অকাদেমী আয়োজিত করবেঁ করত, ঐ মে অতেক হররঁড়েরাঁক কোন গপ।

নীচাঁ উপরকা দুনূ বিষয় পর বিদেহক দূটা পুরান সম্পাদকীয় সেহো দেল জা রহল অছি।

বিদেহ অংক ३৩৮ ক সম্পাদকীয়

দিল্লী সাহিত্য অকাদমীক প্রখ্যাত মৈথিলী বিভাগ পরামর্শদাত্রী

সমিতি(২০২৩-২০২৭)

১০ মে ৬ ব্রাহ্মণ+ ১ নব-ব্রাহ্মণবাদী আ সমানান্তৰ ধাৰাক একোটা গএৰ-সবর্ণ লেখক নহি ছথি, জে গত ১৬ বর্খ সই সীমিত আর্থিক সংসাধনক অছৈত মৈথিলী লেল জান-প্রাণ এনিষ্ট অৰোপনে ছথি। নচিকেতা জীক ই পৰামর্শদাত্রী সমিতি অছি, আ ই অগড়া-পিছড়া দুনূক এনিষ্ট লেল কাজ কৰত, সাহিত্যমে জে এনিষ্ট ছথি সে কতিআযনে ৰহতা, ৰাজদেৱ মণ্ডল জীক ৰচনা ছুৰী বাঁড়লে ছথি সে বাঁড়লে ৰহত। সমানান্তৰ ধাৰাক সাহিত্যকাৰ লোকনি লেল ই খতৰাক অলার্ম অছি আ সে হুনকা দুন্না কাজ কৰয পড়তনি।

নিষ্কর্ষঃ

উষাকিৰণ খান (মৃত ভেলাক বাঁদ আবঁ নীতা ঝা*), সুভাষচন্দ্র যাদব, প্রমোদ কুমাৰ ঝা, দেৱশংকৰ নবীন, তাৰানন্দ বিযোগী, বিদ্যানন্দ ঝা, ৰমণ কুমাৰ সিংহ, অজয ঝা, বীণা ঠাকুৰ, নচিকেতা।

*কোষ্ঠকক বিৱৰণ অদ্যতন অৱস্থা অছি।

বিদেহ অংক ৩৯৭ ক সম্পাদকীয়

১১৭ ম সগৰ ৰাতি দীপ জৰয, দৰভংগা(আযোজক হীৰেন্দ্র ঝা আ অশোক কুমাৰ মেহতা)

সমিতিক অধ্যক্ষ সাহিত্য অকাদেমীক মৈথিলী পৰামর্শদাতৃ(আবঁ ভূতপূর্ব) অশোক অবিচলক দৃষ্টি সগৰ ৰাতি দীপ জৰয পৰ পড়ল

আ ওকৰা গিড়রাঁক প্রযাসমে ধীৰেন্দ্র ঝা কেৰ র্নৈকমেনিংগ কেৰ শিকাৰ ও সহর্ষ ভেনা আ টৈগোৰক ১৬০ ম জযন্তী রর্ষক সাহিত্য অকাদেমীক কার্যক্রম জে দিল্লীক একটা সংস্থা কৰৰৈনে ৰহয কেৰ গিনতী সেহো কৰৈত নম্বৰমে হেৰফেৰ কৰৰাঁক অপৰাধ কেনহি, জকৰা ও চনাকী রূঝৈত ছথি। মৈথিলী পৰামৰ্শদাতৃ সমিতিক অধ্যক্ষ রঁননাক রাঁদ নোকমে ঐ তৰহক প্রৱৃত্তি দেখল গেল ছৈ, জকৰ শিকাৰ ৰামদের ঝা ভেনা, জে শোধক নেন খ্যাত ৰহথি; চন্দ্রনাথ মিশ্র অমৰ ভেনা, জিনকৰ পহিল ফেজক আন্দোলনী যোগদান ঝঁপা গেলহি, আৰ নচিকেতাপৰ ড্রা গ্রহণ ঝা ঐ নগা তেসৰ রেঁৰ ড্রা কুকৃত্য কেনহি নাগল ছহি। ধীৰেন্দ্র অছি, জগমে ঐ রেঁৰ কমল মোহন ঝা আকি মিশ্র চুন্নূ সেহো হলকৰ সংগ দেলখিন্হ। হঁ সহ-সহযোজক অশোক কুমাৰ মেহতা মুদা ঐ কুকৃত্যমে হলকৰ সংগ নৈ দেলখিন্হ।

ভেনৈ কী?

পূর্ব নিযোজিত ষডযংত্র জগমে অশোক অরিচনক যোগদান ঊপৰ কহল গেল অছি, কেৰ মে ধীৰেন্দ্র ঝা কেঁ সগৰ ৰাতি দীপ জৰয সহ- আযোজক রঁনাওল গেল(স্পষ্ট ৰূপসঁ কহি দেল গেলহি জে নম্বৰমে হেৰফেৰ নৈ কৰতা), ফেৰ কমল মোহন ঝা আকি মিশ্র চুন্নূকেঁ তৈযাৰ ৰাখল গেল। মুদা সভ চোৰিমে একটা নিশান ছুটিতে ছৈ। অধ্যক্ষ মহোদয রিঁনা কোনো প্রস্তার এনে ধড়ফড়ীমে রাঁজি দেলখিন্হ জে অগিলা গোষ্ঠী পটনা আ তকৰ অগিলা দিল্লী (অকাদেমীক মুখ্যালয অছি জত২ সাহিত্য) মে হএত, আ ফেৰ গপ সমুহাৰলখিন্হ জে সে তকৰ নির্ণয(দিল্লীক) পটনামে কএল জাযত। কমল মোহন ঝা আকি মিশ্র চুন্নূ তৈযাৰে-তৈযাৰ

ৰহথি, ফগুআকসঁ চোৰিক ৰজিস্টৰ আ দীপ লেলন্হি হীৰেন্দ্ৰ ঝা সঁ আ নির্লজ্জাপূর্বক হুনকৰ প্ৰয়াস কৰৈত(মুদা হুনী ওঁ ছোটু হাস্যক পাত্ৰ নহি ছথি) ফোটো খিচবেলন্হি।

প্ৰতিকাৰ কী হএয?

ও ঐ লগা হীৰেন্দ্ৰ ঝা কেৰ তেসৰ গলতী অছি যে হুনকা তীন সগৰ ৰাতি লেল বৈন কএল জায, কমল মোহন ঝা আকি মিশ্র অছি যে হুনকা এক সগৰ ৰাতি লেল চুন্নুক ও পহিল গলতী বৈন কএল জায। উপস্থিত লোকক সঙ্খ্যা ১১৫ ম সগৰ ৰাতিক আযোজক তাকথি। অগিলা সগৰ ৰাতিক নম্বৰ ১১৫ ৰহয আ তকৰ প্ৰচাৰ হএয, জতসঁ সাহিত্য অকাদেমীক মৈথিলী পৰামর্শদাতৃ সমিতিক অধ্যক্ষ ও কুকর্ম কৰবাক বিষযমে সোচিতো উৰাথি।

অধ্যক্ষ আ নব সাহিত্য অকাদেমীক মৈথিলী পৰামর্শদাতৃ সমিতিক সদস্য লোকনিক কৃত্য

নব সাহিত্য অকাদেমীক মৈথিলী পৰামর্শদাতৃ সমিতি অপন প্ৰচাৰমে পুৰনা সমিতিক লেল ও শ্লোক পঢ়লন্হি:

যদা যদা হি ধর্মস্য গ্লানির্ভৱতি ভাৰত।

অভ্যুত্থানমধর্মস্য তদাত্মানং সৃজাম্যহম্॥৪.৭

(শ্ৰীমদভাগৱদগীতা)

জখন-জখন ধর্মক নাশ আ অধর্মক উত্থান প্ৰাৰম্ভ হএত হে

ভরত, তখন- তখন হম আযব(শরীৰ ধাৰণ কৰব)। আ সে ততেক অধর্ম ভেলৈ জে নচিকেতা আ হুনকৰ টীম অৰতাৰ লেলক।

আ কেলক কী?

মাসো লৈ বিতলৈ পহিন বৈসকীমে মোনোগ্রাফ, অনুবাদ আদিক বহঁৰাৰা ভেলৈ আ টীমক সদস্য সভ অপনেমে সভটা অসাজনমেন্ট বাঁটি নগ গেল, অপনা-অপনী আ নগ্রআ-ভগ্রআমে, নচিকেতাজী দেখৈত ৰহি গেলা, ৰৰন সহযোগে কেনখিন্হ। সমানান্তৰ ধাৰাকেঁ স্কোৰ পহিনাহিযো শূন্য ৰহৈ, অৰতাৰী প্ৰুষ সভ তকৰা শূন্যে ৰখনহি।

প্ৰস্কাৰক ৰাজনীতি

নাৰাযণজী দাড়িমক বদনা অনাৰ নিখনহি আ বান সাহিত্যকাৰ ও ছথি লৈ, প্ৰস্কাৰ লেন বান সাহিত্য নিখনহি। মন্ত্ৰী কামতক চুক্কা বিদেহ পেটাৰমে ডপনক্কঁ অছি, নাৰাযণজী ওগ পোথীকেঁ পঢ়ৃথু জে কী ওগ পোথীক সোসাঁমে হুনকৰ পোথী চঠৈ আ নির্ণয নেথু ছহি। আ জঁ অন্তৰাত্মোমা লৈ ছহি তঁ হীৰেন্দ্ৰ ঝা/ কমন মোহন নেথু ঝা আকি মিশ্র চুন্নূ সন নির্লজ্জতাসঁ প্ৰস্কাৰ, হমৰ অগ্রিম শুভকামনা। আ জঁ অন্তৰাত্মো লৈ মালৈ ছহি তঁ দনদনসঁ বাঁহৰ আৰঁথু। [বিদেহ অংক ২৯৭ সম্পাদকীয]

[মিশেন ফোকো(Foucault) ক"অনুশাসন সংস্থা" বা মনোবৈজ্ঞানিক বাঁটন আ হ্বাগটহেডক"গৈসনাগটিগ" দূনূক নথ্য এক্কে ছৈ। মিশেন ফোকোক"অনুশাসন সংস্থা" অছি, সোসাঁবনাকেঁ

অনুশাসনমে আনূ আ তগ নেন সভকেঁ আপসেমে নড়ার্ড, কিছুকেঁ পুৰস্কৃত কৰ আ জে অনুশাসনমে নৈ অৱৈএ তকৰা আস্তে-আস্তে মাৎৰ দিযৌ। গৈসনাগইঁগমে মোস্যাঁৰঁনা কেঁ অহাঁ জে যথাস্থিতিক রিৰোধ কই রিশ্বাস দিআওন জাগত অছি জে ৰহন ছী যে কোনো রিৰোধ নৈ, এ তঁ সভ কই ৰহন অছি, অহাঁ তঁ রিৰোধক নামপৰ রিৰোধ কই ৰহন ছী আ যে অপন কমী রর্তমান আধাৰভূত কমীক সহাযতা নুকেৰা নেন। ঐমে সমাজমে সেহো নেন জাগত অছি, আ আস্তে-আস্তে হাঁৰগেহঁ ৰঁতাহ ভই জাগত অছি ৰাঁ পনাযন কই জাগত অছি।

মিশেন ফোকোক সভহঁ ডিসীপ্লিনৰী গঁসহীহঁশন"অনুশাসন সঁস্থা" জেনা সাহিত্য অকাদেমী, মৌথিনী অকাদমী, মৌথিনী ভোজপুৰী অকাদমী, আ সাহিত্য অকাদেমী দ্বাৰা মান্যতা প্রাপ্ত কথিত অসোসিযেশন সভ মূন ধাৰা নগ ছৈ। নিহঁৰেৰী সগৰ ৰাতি দীপ জৰয কেঁ মিশেন ফোকোক পৰিভাষিত ডিসীপ্লিনৰী গঁসহীহঁশনমে অনৰাঁক প্রযাস ৰঁগত দিনসঁ কএন জা ৰহন ছৈ।

গঁগেশ উপাধ্যাযক তত্ত্ৱচিন্তামণি

গঁগেশ উপাধ্যাযক তত্ত্ৱচিন্তামণি চাৰি খণ্ডমে রিভাজিত অছি- ১. প্রত্যক্ষ (সোঝাঁ-সোঝী), (২) অনুমান, (৩) উপমান (তুননা কেনাগ) আ (৪) শব্দ (মৌখিক গৱাহী)। রৈধ জ্ঞান প্রাপ্ত কৰবাঁক এ চাৰিহঁ সাধন ঐ চাৰি খণ্ডমে অছি।

𑒐𑒝𑓂𑒛 𑒋𑒏

𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭

𑒑𑒝𑒹𑒬𑒏 𑒂𑒯𑓂𑒫𑒰𑒢: 𑒞𑓂𑒩𑒱𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒬𑒱𑒫𑒏 𑒂𑒯𑓂𑒫𑒰𑒢𑒮𑒿 𑒄 𑒐𑒝𑓂𑒛 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱।𑒂 𑒞𑒹𑒿 𑒂𑒯𑓂𑒫𑒰𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒣𑒩 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒄 𑒧𑒰𑒢𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑒩𑒱𑒨𑒼𑒖𑒢𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦𑒧𑒹 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢𑒏 𑒂𑒯𑓂𑒫𑒰𑒢𑒮𑒿 𑒄 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒂𑒣𑒞𑓂𑒞𑒱𑓁 𑒖𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒂𑒯𑓂𑒫𑒰𑒢 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒰𑒖 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒹 𑒮𑒏𑒰𑒩𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒥𑒰 𑒢𑒏𑒰𑒩𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒞𑒱𑒏 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧 𑒮𑒿 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒢𑒻 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒞𑒿 𑒋𑒯𑒢𑒼 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒂𑒯𑓂𑒫𑒰𑒢𑒏 𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒰𑒖 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪।
𑒂𑒣𑒞𑓂𑒞𑒱𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩: 𑒋𑒏𑒩 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒄 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒄 𑒂𑒯𑓂𑒫𑒰𑒢 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒖𑒢𑓂𑒧𑒧𑒹 𑒏𑒨𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪/ 𑒯𑒋𑒞।

𑒂𑒣𑒞𑓂𑒞𑒱𑓁 𑒢𑒻, 𑒄 𑒞𑒿 𑒒𑒴𑒧𑒒𑒴𑒧𑒾𑒂 𑒞𑒩𑓂𑒏 𑒁𑒕𑒱, 𑒂 𑒍𑒢𑒰𑒯𑒱𑒞𑒼 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒰𑒖 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒏𑒹𑒪𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒏𑒩 𑒁𑒢𑒳𑒦𑒫𑒖𑒢𑓂𑒨 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒮𑒦 𑒂𑒯𑓂𑒫𑒰𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒢𑒰𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏 𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।
𑒂𑒣𑒞𑓂𑒞𑒱𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩: 𑒄 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒰𑒝 𑒖𑒹 𑒂𑒯𑓂𑒫𑒰𑒢 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒯𑒹𑒥𑒰 𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒕𑒻, 𑒞𑒃𑒧𑒹 𑒠𑒴 𑒔𑒩𑒝𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒧𑒰𑒢 𑒬𑒰𑒧𑒱𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒣𑒯𑒱𑒪, 𑒄 𑒖𑒹 𑒬𑒱𑒭𑓂𑒙 𑒪𑒼𑒏 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒢𑒱𑒢𑓂𑒠𑒱𑒞 𑒢𑒻 𑒁𑒕𑒱 𑒫𑒩𑒢 𑒞𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒦 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒮𑒹𑒯 𑒂𑒯𑓂𑒫𑒰𑒢𑒮𑒿 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒐𑒢 𑒄 𑒁𑒢𑒳𑒧𑒰𑒢 𑒪𑒑𑒰𑒍𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒏𑒰𑒖 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒦𑒹𑒢𑒰𑒃 𑒤𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒞𑒿 𑒄 𑒢𑒱𑒨𑒧𑒱𑒞 𑒩𑒴𑒣 𑒮𑒿 𑒑𑒚𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒂 𑒂𑒢 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒤𑒪 𑒅𑒣𑒪𑒥𑓂𑒡 𑒢𑒻 𑒁𑒕𑒱।

आपत्ति: ई तर्क काज नै करत कारण ई पहिनेसँ ज्ञात अछि जे आह्वानक अछैतो काज पूर्ण भऽ सकैत अछि, कारण-सम्बन्ध कोनो तर्कसँ स्थापित नै कएल जा सकैत अछि।

आपत्तिक उत्तर: हम सभ ऐ तर्क (जे आह्वान कार्य पूर्ण करबैत अछि) क समर्थन लेल वैदिक आदेशक आह्वान करैत छी। मुदा कोनो एहन वैदिक कथन नै भेटैत अछि। से अनुमान कएल जा सकैत अछि जे ऐ तरहक आह्वान सुसंस्कृत लोक सभ द्वारा शुरू कएल गेल आ कएल जाइत अछि।

प्रार्थना देह (जेना प्रणाम), वाणी (गायन) आ मस तिष्कक (ध्यान) सँ होइत अछि। मुदा कोनो ईश्वरमे विश्वास केनिहार सेहो कार्य सम्पन्न कऽ लैत अछि, तँ की ओ पूर्व जन्ममे आह्वान/ प्रार्थना केने हएत? आ आह्वानक बादो कखनो काल कार्य सम्पन्न नै होइत अछि, से की ठेर बास बाधा ओइ साधारण आह्वानसँ दूर नै भेल हएत?

ऐ तरहक तर्कसँ प्रारम्भ भेल छल ई ग्रन्थ, ७-८ य वर्ख पहिने!

(सन्दर्भ: कार्ल एच पाटेर: एनसाइक्लोपीडिया आफ इण्डियन फिलोसोफी, १९९२; सतीश चन्द्र विद्याभूषण: अ हिस्ट्री आफ इण्डियन लाजिक, १९२१)

स्टीफन एच. फिलिप्स लिखै छथि:

মিথিনামে ৰাখন গেন পঞ্জী রংশারনী ঋভিনেখসঁ পতা চনৈত ঋছি জে হনক পত্নী ঋা তীনটা রেঁটা ঋা একটা রেঁটী ছন। একটা রেঁটা ছনাহ্নি প্রসিদ্ধ ন্যায নেখক, রর্ধমান। গঙ্ ◌েশ স্পষ্ট ৰূপসঁ ঋপন জীরনকানমে প্রসিদ্ধি প্রাপ্ত কযননি, জকৰা "জগদ-গুৰু" কহন জাগত ঋছি, জে হনক সমযক শৈক্ষণিক সংস্থানক নেন "প্রতিষ্ঠিত রিশ্বরিদ্যানয প্রোফেসৰ" ক নগভগ সমকক্ষ হএত।

Genealogical records kept in Mithila suggest that he had a wife and three sons and a daughter. One child was the famous Nyaya author, Vardhamana. Gangesa apparently achieved quite some fame during his lifetime, referred to as "jagad-guru," which would be the rough equivalent of "Distinguished University Professor" for the educational institutions of his time.

[Phillips, Stephen, "Gangesa", The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Summer 2020 Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = https://plato.stanford.edu/archives/sum2020/entries/gangesa/]

গংগেশ জগদগুৰু তঁ ৰহথি পৰমগুৰু সেহো ৰহথি ঋা পৰমগুৰুক উপাধি হিনকা ঋতিৰিক্ত মাত্র নূতন রাচস্পতি (রৃদ্ধ রাচস্পতিক পৰরতী) কেঁ পচ্চাতি জা কই প্রাপ্ত ভেনাহ্নি।

মুদা গংগেশক সংগে জে ঋন্যায ৰমানাথ ঝা ঋা উদযনাথ ঝা ঋশোক কেনাহ্নি সে রীসম ঋা এক্কৈসম শতাব্দীমে ভেন ঋা তকৰ

দ্ধপাৰিণাম সংটীকন কিনিগ্র মন নৈয়াযিক ডঠেৰাঁ নেন খভিশপ্ত ভেনা। এতই খহাঁকেঁ সূঠিত কৰী জে সংটীকন কিনিগ্র তত্ত্বরঠিন্তামাণিক ঠাৰূ খণ্ডক সম্পূর্ণ খংগ্রেজী খনুরাদ কেনিহাৰ পহিন ৰ্যাক্তি ছথি [Jewel of Reflection on the Truth about Epistemology: A Complete and Annotated Translation of the Tattva-cinta-mani, Bloomsbury Academic (2020)]। ফনকা খনারী রী.পী. ভট্ট মেহো তত্ত্বর ঠিন্তামাণিক ঠাৰিমেসঁ ३ খণ্ডক সম্পূর্ণ খনুরাদ ২০২১ ধৰি কই নেনে ছথি [. প্রত্যক্ষ (মোঝাঁ-মোঝী), (২) খনুমান, খা (৪) শব্দ (মৌ িক গরাহী); (३) ডপমান (ত্তুননা কেনাগ)রাঁকী ছন্থি [Word The Sabdakhanda of Tattvacintamani- With Introduction, Sanskrit Text, Translation And Explanation (2 Vols Set) 2005; Perception The Pratyaksa Khanda of The Tattvacintamani 2012 (2 Vols Set); Inference the Anumana Khanda of the Tattva Chintamani (With Introduction, Sanskrit text, Translation & Explanation) (2 Vols Set) 2021 Published by Eastern Book Linkers, Delhi]।

HONOUR KILLING OF GANGESH UPADHYAYA (FIRST BY RAMANATH JHA, THEN BY UDAYANATH JHA 'ASHOK' *(A PARALLEL HISTORY OF MITHILA AND MAITHILI LITERATURE, WHY TODAY ITS NEED BEING FELT MORE INTENSELY?)*

I was not surprised, though I must have been when I saw a monograph on Gangesh Upadhyaya, whose copyright is being held by Sahitya Akademi, the author of the monograph is Udayanath Jha ' Ashok'. I thought that Udayanath Jha ' Ashok', who has been given Bhasha Samman also, by the same Sahitya Akademi, would do some justice. But truth and research seem elusive in Sahitya Akademi monographs, at least that I found in this monograph.

I searched and searched through chapters, that now the author will show courage. But the author like Ramanath Jha seems ashamed of the roots and offspring of Gangesh Upadhyaya. He tries to confuse the issue, but there is no confusion now at least since 2009. But in 2016 Sahitya Akademi seems to carry out the casteist agenda. Udayanath Jha mockingly pretends to search his name, lineage etc, where nothing is there to search for, yet he could not muster the courage, to tell the truth, and ends up just repeating the facts in 2016 that Dineshchandra Bhattacharya already has published way back in 1958.

The honour killing of Gangesh Upadhyaya by Prof. Ramanath Jha is being taken forward by Sahitya Akademi, Delhi in a most hypocritical way.

Ramanath Jha's obscurantism *vis-a-vis* Panji is evident from one example. The inter-caste marriage in Panji was well known to him (but he chose to keep the Dooshan Panji secret- which has been released by us in 2009), and it was apparent that the great navya-nyaya philosopher Gangesh Upadhyaya married a "Charmkarini" and was born five years after the death of his father (see our Panji Books Vol I & II available at http://videha.co.in/pothi.htm). Sh. Dinesh Chandra Bhattacharya writes in the "History of Navya-Nyaya in Mithila". (1958)

"*The family which was inferior in social status is now extinct in Mithila----- Gangesha's family is completely ignored and we are not expected to know even his father's name-----...As there is no other reference to Gangesa we can assume that the family dwindled into insignificance again and became extinct soon after his son's death.*" [1958, Chapter III pages 96-99), which is a total falsehood. He writes further that all this information was given to him by Prof. R. Jha, and he seemed thankful to him.

The following excerpt from Our Panji Prabandh (parts I&II) is being reproduced below for ready reference:

-

মহাৰাজ হৰসিংহদেৱ- মিথিলাক কৰ্ণাট ৱংশক। জ্যোতিৰীশ্বৰ ঠাকুৰক ৱৰ্ণ-ৰত্নাকৰমে হৰসিংহদেৱ নাযক থাকি ৰাজা ছলাহ। 1294 ঈ. মে জন্ম আ 1307 ঈ. মে ৰাজসিংহাসন। ঘিযাসুদ্দীন তুগলকসঁ 1324-25 ঈ. মে হাৰিক বাদ নেপাল মিথিলাক পঞ্জী পলাযন।-প্ৰবন্ধক ব্ৰাহ্মণ, কাযস্থ আ ক্ষত্ৰিয মধ্য আধিকাৰিক স্থাপক, মৈথিল ব্ৰাহ্মণক হেতু গুণাকৰ ঝা, কৰ্ণ কাযস্থক লেল শংকৰদত্ত, আ ক্ষত্ৰিযক হেতু ৱিজযদত্ত এহি হেতু প্ৰথমতযা নিযুক্ত ভেলাহ। হৰসিংহদেৱক প্ৰেৰণাসঁ- আ ঈ হৰসিংহদেৱ নান্যদেৱক ৱংশজ ছলাহ, জে নান্যদেৱ কাৰ্ণাট ৱংশক শাকেমে স্থাপনা কেনে ৰহথি ১০০৯- নন্দৈদ শূন্যং শশি শাক ৱৰ্ষে (১০১৯ শাকে)... মিথিলাক পণ্ডিত লোকনি শাকে ১২৪৮ তদনুসাৰ ১৩২৬ ঈ. মে পঞ্জী- প্ৰবন্ধক ৱৰ্তমান স্বৰূপক প্ৰাৰম্ভক নিৰ্ণয কএলন্হি। পুনঃ ৱৰ্তমান স্বৰূপমে থোড়ে বৃদ্ধি ৱিনাশী লোকনি মিথিলেশ মহাৰাজ মাধৱ সিংহসঁ ১৭৬০ ঈ. মে আদেশ শাখা পুস্তকক প্ৰণযন কৰবঁওলন্হি। ওকৰ কৰবাঁএ পঞ্জীকাৰসঁ বাঁদ পাঁজিমে(কখনো কাল ৱৰ্ণিত ১৭০০ শাকে মানে ১৭৭৮ ঈ. ৱাস্তৱমে মাধৱ সিংহক বাঁদমে ১৮০০ ঈ.ক আসপাস) শ্ৰোত্ৰিয নামক একটা নৱ ব্ৰাহ্মণ উপজাতিক মিথিলামে উৎপত্তি ভেল।

So, the Srotriyas as a sub-caste arose around 1800 CE as per authentic panji files. *Sh. Anshuman Pandey [Gajendra Thakur of New Delhi provided me with digitized copies of the genealogical records of the Maithil Brahmins. The panjikara-s whose families*

have maintained these records for generations are often reluctant to allow others to pursue their records. It is a matter of 'intellectual property' to them. I was fortunate enough to receive a complete digitized set of panji records from Gajendra Thakur of New Delhi in 2007. [Recasting the Brahmin in Medieval Mithila: Origins of Caste Identity among the Maithil Brahmins of North Bihar by Anshuman Pandey, A dissertation submitted in partial fulfilment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy (History) in the University of Michigan 2014].

Later these Panji Manuscripts were uploaded to Videha Pothi at www.videha.co.in and google books in 2009).

The so-called Maharajas of Darbhanga were permanent settlement zamindars of Cornwallis, and there were so many in British India, but in Nepal there were none. In the annexure of our book (Panji Prabandh vol I&II), we have attached copies of genealogy-based upgradation orders (proof of upgradation for cash). So, before 1800 CE, there was no srotriya sub-caste in British India and there is

no such sub-caste within Maithil Brahmins in Nepal part of Mithila even today. Srotriya before that referred to following some education stream in British India, in Nepal it still has that meaning.

ORIGINAL PANJI REFERENCES ARE PLACED BELOW:

DOOSHAN PANJI- THE BLACKBOOK

৪৯.

১৫৫/২	ঠর্মকাৰিণী	মাগুৰ	রভনিযাম	ছাদন
তত্ত্রঠিতামণি কাৰকগংগেশ	ছাদনগংগেশক	নাঁড্র	*ৰগোকৰক- মাতৃক)খজ্জাত (*	গংগেশ
	রলেভা	ভরাগ	মাহেশ্বৰ	
			জীরে	

২১//১০ ছাদনসঁ তত্ত্ব ঠিন্তামণি কাৰক জগদ্গুৰু গংগেশ

ছাদনসঁ তত্ত্ব ঠিন্তামণি কাৰক

গংগেশক রলেভা ঠর্মকাৰিণী পিতৃ পৰোক্ষে পঞ্চ রর্ষ র্যতীতে তত্ত্ব

চিন্তামণি কাৰক গংগেশোৎপত্তি- **চৰ্মকাৰিণী মেধাক সন্তানক নাগিমে ছলনিহ**

তত্ত্ব চিন্তামণি কাৰক ম ছাদন সঁōমō গংগেশ

"তত্ত্ব চিন্তামণি কাৰক ম. ম. পা. গংগেশক ৰিষযক নেখ প্ৰাচীন পঞ্জীসঁ উপনব্ধ"॥

পিতৃ পৰোক্ষে পংচ ৰৰ্ষ ব্যতীতে গংগেশোৎপত্তিঃ গতি প্ৰাচীন নেখনীয: কুত্ৰাপি

দেৱানন্দ পঞ্জী ২১-২ ছাদনসঁ জগদগুৰু গুৰু গংগেশ সুতায ৰভনিযামসঁ জযাদিত্য সুত সাধুকৰ পত্নী

২২১ দেৱানন্দ পঞ্জী-২ জগদগুৰু গংগেশ সুত সুপন দৌ ভণ্ডাৰিসমসঁ হৰাদিত্য দৌ.॥ পুত্ৰ সুতাচ গোৰা জজিৱানে সঁ জীৱে পত্নী এ সুত হৰিশৰ্ম্ম দাৰিতি ক্ৰুচিৎ সন্দগহি ভৱেশ্বৰ। খত্ৰস্থানে সুপনভ্ৰাতৃ জজিৱানে গ্ৰাম

দেৱানন্দ পঞ্জী ২০=৬ ছাদনসঁ উপাযকাৰক ম.ম. পা. ৰৰ্দ্ধমান -সুতাচ খশুৰনাসঁ ৰিশ্বনাথ সুত শিৱনাথ পত্নী গংগেশম.ম . ৰৰ্দ্ধমান /সুপন /হৰিশৰ্ম্ম

Gangesh, the author of the Tattvachintamani, wrote one text equivalent to 12,000 texts. Now come to the fact mentioned in the Panji- it clearly states that Gangesh of Tattvachintamani was born five years after the death of his father and he married a tanner,

so why did Ramanath Jha hide this from Dinesh Chandra Bhattacharya? Vardhamana, son of Gangesh, calls Gangesh *sukavikairavakananenduh*. But the conspiracy under which the poems of a famous scholar like Gangesh are not available today is clear from the example given above. Vasudev of Bengal was a classmate of Pakshadhar Mishra of Mithila, he came to study in Mithila, passed the *shalaka* examination and received the title of *sarvabhaum.* Vasudeva memorised the *tattvachintamani* of Gangesh and the *nyayakusumanjali karika* of Udayana. Pakshadhar and other Mithila teachers did not allow writing (copying) *tattvachintamani*. Raghunath Shiromani, a disciple of Vasudeva, took the right of certification after he defeated his guru Pakshadhar Mishra in a scriptural debate *(shastrartha)*. The *Navya Nyaya* school was founded in Navadvipa by Vasudeva-Raghunath. Pakshadhar Mishra was a contemporary of Vidyapati (distinct from the Padavali writer who was of the pre-Jyotirishwar period) who wrote in Sanskrit and Avahatta. And the arrival of Mithila students of Bengal from Bengal stopped after Raghunath Shiromani. Gangesh Upadhyaya enjoyed *'param guru'* as well as *'jagad guru'* titles,

the highest titles of the time and as per Panji only Vacaspati Mishra II was the other person who enjoyed the title of *'param guru'.* The extinction of Navya-Nyaya School from Mithila, as described above, was a revenge of nature against the honour killing of Gangesh Upadhyaya and his family.

[Translation of the Maithili Short Story, 'Shabdashastram' (based on the true Panji records of Gangesh Upadhyaya) was done by the author Gajendra Thakur himself: published as 'The Science of Words' Indian Literature Vol. 58, No. 2 (280) (March/April 2014), pp. 78-93 (16 pages) Published By: Sahitya Akademi]

-Gajendra Thakur, editor, Videha (be part of Videha www.videha.co.in -send your WhatsApp no to +919560960721 so that it can be added to the Videha WhatsApp Broadcast List.)

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com पर पठाउ।

১.২.ঋংক ৪০১ পৰ টিপ্পণী

প্রণর কুমাৰ ঝা

পহিনে মৈথিনী মে ৰাষ্ট্ৰভক্তি (পেট্ৰীওটিক)গীত, গজন, করিতা কম দেখs মে আৰোঁয (ভs মকয অছি ৱা হমৰ ভ্রম হোয)। মুদা ডিজিটৈজেশন কে ঐ যুগ মে আৱা ৰ্দ্দাত নোগ ৰাষ্ট্ৰভক্তি কেৰ ভারনা কে মৈথিনী ছংদ মে পিৰোৰোঁক প্রযাস কs ৰহ ছৈথ। ওনা অপনা কে কারিঁন ৰুঁঝানিহাৰ নোক ঐ তৰহক প্রযোগ কে খিদ্দাংস কৰৈত সেহো খূৰ্ব দেখন জায ছৈথ (ৰচনাত্মেক আনোচনা কে স্থান পৰ)। মুদা জৈহ সৈহ। সাহিত্য সৃজন কে একটা মূন স্বাঁত:সুখায ছৈক সে ভেটৰোঁক চাহিএ। আৱা দেখ নিক নগন জে রিদেহ কে 401ম ঋংক মে সেহো 3 টা ৰাষ্ট্ৰভক্তি কে ভার সে ভৰন ছংদ প্রকাশিত ভেন ছৈক, জে প্রাযঃ স্বতন্ত্ৰতা দিরস কে গৰ দ-গির্দ নিখন গেন হেতগক। একটা হমৰো দিস সে নিখন ৰাঁন করিতা ছৈক।

শ্যাম প্রকাশ ঝা আ প্রদীপ কুমাৰ মংডন 'পরড়া' কে খিস্সা মনোৰংজক নাগন। পী এন কর্ণ কে আনেখ ৰ্ৰাৰ্ৰি দেখয ছী। টাপিক মৰ্হক শীর্ষক ৰোচক নাগয অছি।মুদা আনেখ মৰ্ তিৰদ্দাতা মে নিখন ৰহয ছগক তাহি সে হমৰা মান অজ্ঞানী নোক পঢ়ি নৈ পাৰ্য অছি। তিৰদ্দাতা মে নিখনাৱা ত ৰঙ্ নিক গপ্প, মুদা জৌ দেরনাগৰী মে নিপ্যংতৰিত মামাগ্ৰী সেহো উপনব্ধ্ হোয ত ৰেসী নোক শাযদ পঢ়ি মকত। মুন্না জী কে নেখ মূচনাপৰক নাগন।

-प्रणव कुमार झा, +91-9312240126

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

गद्य

२.१.डमेश मण्डल- सगर राति दीप जरय- ११८

२.२.परमानन्द लाल कर्ण-कातिक मासक एकादशीक माहात्म्य

२.३.आचार्य रामानंद मंडल-उत्तर बिहार अर्थात मिथिला राज्य

२.४.मुन्ना जी- बीहनि कथाक विकास मे संपादक, आलोचकक योगदान

२.५.संतोष कुमार राय 'बटोही'-राखी (संस्मरण)

२.६.संतोष कुमार राय 'बटोही'-मैथिली साहित्य मे समालोचक कें कमी

२.७.प्रणव झा-फैमिली एडाप्शन प्रोग्राम (FAP): चिकित्सा शिक्षा मे नवाचार आ ग्रामीण भारत मे स्वास्थ्य सेवाक द्वारा

२.८.प्रदीप कुमार मंडल 'परड़ा'- मैथिली फुलवारी थिक

২.৯.ৰবীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্ৰ- সীমাক ওহি পাৰ (ধাৰাবাহিক উপন্যাস)

২.১.উমেশ মণ্ডল- সগৰ ৰাতি দীপ জৰয- ১১৫

উমেশ মণ্ডল

সগৰ ৰাতি দীপ জৰয- ১১৫

'সগৰ ৰাতি দীপ জৰয'ক সিতম্বৰ মাসক কথাগোষ্ঠী ফুলপৰাস অনুমণ্ডলক ৰতনসাৰা গামক উৎক্ৰমিত মধ্যৰিদ্যালয পৰিসৰমে দিনাংক 21.09.24ক সংধ্যা 6:30 ৱজে আৰম্ভ ভ**ই** ভিনসৰ 6:30 ৱজেমে সম্পন্ন ভেল। 'ৱনান-তিনযুগা-ৰিন্দ্ন কথাগোষ ঠী'ক নামসঁ ঐ আযোজনক উদ্‌ঘাটন কেনৈন শ্ৰী গোসাঁয মণ্ডল, শ্ৰী ৱৈজনাথী ৰাম, শ্ৰী কমলেশ ঝা, শ্ৰী জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডল, শ্ৰী নাৰাযণ যাদৱ, শ্ৰী ৰাজদেৱ মণ্ডল, শ্ৰী ৰামচন্দ্ৰ ায, শ্ৰী

ৰামরিনাস সাহু, শ্ৰী মৌনী পাসরান, ডা. যোগানন্দ ঝা, শ্ৰীমতী শীনা সিংহ আ শ্ৰী চন্দ্ৰেশ। স্বাগত কেনৈন শ্ৰী দুর্গান ্দ মণ্ডন আ সুশ্ৰী শশিপ্ৰভা তথা মঁচ সঁচানন কেনৈন শ্ৰী ৰাম রিনাস সাহু আ উমেশ মণ্ডন। উদ্ঘাটন সত্ৰক পছাতি পোথী নোকার্পণ েন। কুন আধা দর্জন পোথীক নোকার্পণমে শ্ৰী জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডনক দূ গোষ্ট কথা সঁগ্ৰহ ক্ৰমশ: 'অঠহত্তৰিম স্বতঁত্ৰতা দ রস' আ 'সহোদৰ ভায', ডা. শির কুমাৰ প্ৰসাদক 'ৰাগ-রিৰাগ' করিতা সঁগ্ৰহ, শ্ৰী দুর্গানন্দ মণ্ডন 'চক্ষু' সমানোচনা, শ্ৰী ৰাজদের মণ্ডনক 'মিষ্টী ঔৰ চাক' উপন্যাস আ সুশ্ৰী পন্নরী মণ্ডন তথা সুশ্ৰী ঁজনী ঠাকুৰক সম্মিনিত করিতা সঁগ্ৰহ- 'জ়িন্দগী কো হমনে জূম কিযা' ছন।

ঐ তৰহেঁ ক্ৰমশ: তেসৰ সত্ৰ অর্থাৎ কথা-সত্ৰক আৰম্ভ ভেন। এক রিশিষ্ঠ অধ্যক্ষ মণ্ডনক চযনক পছাতি কথা পাঠ শুৰূ ভেন। কুন সাত পানীমে দূ দর্জনসঁ বেঁসী কথাক পাঠ ভেন আ পঠিত কথাসভপৰ সমীক্ষা সেহো হোগত ৰহন। অধ্যক্ষ মণ্ডনমে প্ৰসিদ্ধ কথাকাৰ শ্ৰী নাৰাযণ যাদর, শ্ৰী কমনেশ ঝা, শ্ৰী ামেশ্বৰ প্ৰসাদ মণ্ডন, শ্ৰী নন্দ রিনাস ৰায আ শ্ৰী মৌনী পাসরান ৰহৈথ। পঠিত কথাক রিরৰণ নিম্নাংকিত অছি।

ঐগনা আযোজন হেতু কুন তীন গোষ্ট প্ৰস্তার আএন। পহিন, শ্ৰী গোসাঁয মণ্ডনক 'সহৰসা' নেন, দোসৰ শ্ৰী ৰাম কৃষ্ণ পৰ থীঁক 'বেঁনীপষ্টী' নেন আ তেসৰ শ্ৰী আনোক কুমাৰক 'মঝৌৰা' নেন। সর্বসম্মতি নির্ণয ভেন জে ঐগনা আযোজন সহৰসামে হুঅএ। অত: ঐগনা আযোজন দিসম্বৰ মাসমে শ্ৰী গোসাঁগ মণ্ডনক সঁযোজকত্বমে সহৰসামে হোএত।

কথা পাঠ কেৰ রিরৰণ নিম্নাংকিত অছি, সঁগহি কিছু ফোটোগ্ৰাফ

সেহো সংলগ্ন ঋছি-

1. শ্রী ৰাম চন্দ্র ৰায- মাফী
2. পং. শির ণ্ডমাৰ মিশ্র- মকারঁনা
3. শ্রী মৌনী পাসরান- হম ঘৰাড়ী নহি রেঁচরঁ
4. শ্রী নন্দ রিনাস ৰায- চ্চুচ্চাকেঁ কে পুচ্চা
5. শ্রী পৰমানন্দ ৰায- রঁরাঁদী
6. শ্রী জগদীশ প্রসাদ মণ্ডন- রীস রঁর্খক রঁাদ
7. শ্রী ৰাম রিনাস সাদ্দ- স্বৰোজগাৰ
8. শ্রী মানর ঋনীষ মণ্ডন- সভসঁ পৈঘ কে?
9. শ্রী ৰরিভূষণ ণ্ডমাৰ- চিন্তা
10. শ্রী চন্দ্রেশ- জৰৈত সনাগক কাঠী
11. শ্রী রিপ্রকান্ত মণ্ডন- হাস্পিটন
12. শ্রী সংতোষ ণ্ডমাৰ ৰায- ঘৰক চৌকৈঠ
13. স্বশ্রী পল্লরী মণ্ডন- ঋপনে ঋাঁখিযে দেখরঁ
14. স্বশ্রী শশিপ্রভা- ঋংকিতাক রিঁঋাহ
15. ডা. পংকজ ণ্ডমাৰ প্রভাকৰ- জিতিযা
16. ডা. যোগানন্দ ঝা- চপনা
17. শ্রী গৌৰী শংকৰ সাহ- খুশহান রিদ্যানয
18. শ্রী সত্য নাৰাযণ র্যাস- পৰিস্থিতি
19. শ্রী জগদীশ মণ্ডন- মৃত্যু ভোজ
20. শ্রী নাৰাযণ যাদর- এডভাংস
21. শ্রী শ্ররণ ণ্ডমাৰ মণ্ডন- গৌনেক সৰপংচ
22. শ্রী ৰামেশ্বৰ প্রসাদ মণ্ডন- ঋনমোন সহান্ম ৃতি
23. শ্রী ৰাজদের মণ্ডন- রিঁদ্দন

24. श्री दुर्गानन्द मण्डल- मिस्टरक नो खान
25. डा. उमेश मण्डल- पाठक गुण

मैथिली नाटक दीप जरय पहिल सँ १९८ धरिक कथा यात्रा

१. मुजफ्फरपुर, २१.०१.१९९०, प्रभास कुमार चौधरी; २. देवघर, २९.०४.१९९०, जीवकान्त; ३. दरभंगा, ०७.०७.१९९०, डा. भीमनाथ झा, प्रदीप मैथिली पुत्र, विजयकान्त ठाकुर; ४. पटना, ३.११.१९९०, गोविन्द झा, दमनकान्त झा; ५. बेगूसराय, १३.०१.१९९१, प्रदीप बिहारी; ६. कटिहार, २२.०४.१९९१, अशोक; ७. नवानी, २१.०७.१९९१, मोहन भारद्वाज; ८. सकरी, २२.१०.१९९१, प्रो. सुरेश्वर झा, डा. राम दाँर्; ९. नेहरा, ११.१०.१९९२, ए.सी. दीपक; १०. विराटनगर, १४.०४.१९९२, जीतेन्द्र जीत; ११. वाराणसी, १८.०७.१९९२, प्रभास कुमार चौधरी; १२. पटना, १९.१०. ९९२, राजमोहन झा; १३. सुपौल- १, १८.१०.१९९३, केदार कानन; १४. रौकाबो, २४.०४.१९९३, बुद्धिनाथ झा; १५. पैटघाट, १०.०७.१९९३, डा. रमानन्द झा 'रमण' ; १६. जनकपुर, ०९.१०.१९९४, रमेश रंजन; १७. समहपुर, ०६.०२.१९९४, डा. अरविन्द कुमार 'अक्कू'; १८. सरहद, २३.०४.१९९४, अमिय कुमार झा; १९. झंझारपुर, ०९.०७.१९९४, श्यामानन्द चौधरी; २०. घोघरडीहा, २ .१०.१९९४, डा. नारायणजी; २१. रहेरा, २१.०१.१९९५, कमलेश झा; २२. सुपौल (दरभंगा) , ०८.०४.१९९५, कमलेश झा; २३. काठमाँ डू, २३.०९.१९९५, धीरेन्द्र प्रेमर्षि; २४. राजविराज, २४.०१.१९९६, रामनारायण देव; २५. कोलकाता (रजत जयंती, २८.१२.१९ ६), प्रभास कुमार चौधरी; २६. महिषी, १३.०४.१९९७, डा. तारानन्द वियोगी/ रमेश प्रायोजित; २७. तरौनी, २०.०६.१९९७,

শোভাকান্ত; ২৫. পটনা, ১৫.০৭.১৯৯৭, প্রভাস কুমার ৌধরী; ২৯. বেঁগূসরায, ১৪.০৯.১৯৯৭, প্রদীপ বিঁহারী; ৪০. খজৌলী, ০৪.০৪.১৯৯৫, প্রদীপ বিঁহারী; ৪১. সহরসা, ১৫.০৭.১৯৯৫, রমেশ; ৪২ পটনা, ১০.১০.১৯৯৫, শ্যাম দরিহরে; ৪৪. বঁনাগন; নাগদহ, ০৫.০১.১৯৯৯, পদম সম্ভর; ৪৪. ভরানীপুর, ১০.০৪.১৯৯৯, ডা. জিষ্ণু দত্ত মিশ্র; ৪৯. মধুবঁনী, ২৪.০৭.১৯৯৯, সিযারাম ঝা 'সরস', ডা. কুনধারী সিংহ; ৪৬. অন্দৌলী, ২০.১০.১৯৯৯, কমনেশ ঝা; ৪৭. জনকপুর, ২৯.০৪.২০০০, রমেশ রঁজন; ৪৫. কাঠমাঁড়ূ, ২৯.০৬.২০০০, ধীরেন্দ্র প্রেমর্ষি; ৪৯. ধনরাঁদ, ২ .১০.২০০০, শ্যাম দরিহরে এরং রামচন্দ্র নানদাস; ৪০. বিঁটঠো, ২১.০১. ০০১, ডা. অরু, প্রো.রিদ্যানন্দ ঝা; ৪১. হটনী (ঘোঘরডীহা), ১৯.০৯.২০০১, প্রো. যোগানন্দ ঝা/অজিত কু.আজাদ; ৪২. বোঁকারো, ২৯.০৫.২০০১, গিরিজানন্দ ঝা 'অর্ধনারীশ্বর', মিথিনা সা. পরিষদ; ৪৪. পটনা, কিরণজযংতী, ০১.১২.২০০১, অশোক, চেতনা সমিতি, পটনা; ৪৪. রাঁচী, ১৪.০৪.২০০২, কুমার মনীষ অররিন্দ; ৪৯. ভাগন ুর, ২৪.০৫.২০০২, ধীরেন্দ্র মোহন ঝা; ৪৬. পটনা, (রিদ্য পতি ভরন পটনা), ১৬.১১.২০০২, অজিত কুমার আজাদ; ৪৭. কোনকাতা, ২২.০১.২০০৪, কর্ণগোধ্ঠী, কোনকাতা; ৪৫. খুটৌনা, ০৭.০৬.২০০৪, ডা. মহেন্দ্র নারাযণ রাম; ৪৯. বেঁনীপুর, ২০.০৯.২০০৪, কমনেশ ঝা; ৯০. দরভঁগা, ২১.০২.২০০৪, ডা. অশোক কুমার মেহতা; ৯১. জমশেদপুর, ১০.০৭.২০০৪, ডা. ররীন্দ্র কুমার চৌধরী; ৯২. রাঁচী, ০২.১০.২০০৪, রিরেকানন্দ ঠ কুর ; ৯৪. দেরঘর, ০৫.০১.২০০৯, শ্যাম দরিহরে এরং অরিনাশ; ৯৪. বেঁগূসরায, ০৯.০৪.২০০৯, প্রদীপ বিঁহারী; ৯৯. পূর্ণি াঁ, ২০.০৬.২০০৯, রমেশ; ৯৬. পটনা, ০৪.১১.২০০৯, অজীত কুমার

ঋাজাদ; ৫৭. জনকপুৰ (নেপান) , ১২.০৮.২০০৬, ৰমেশ ৰঁজন; ৫৮. জযনগৰ, ০২.১২.২০০৬, নাৰাযণ যাদর; ৫৯. ৰেঁগূসৰায, ১০.০২.২০০৭, প্রদীপ ৰিঁহাৰী; ৬০. সহৰসা, ২১.০৭.২০০৭, কিসনয কৃষ্ণ; ৬১. স্বপৌন-২, ০১.১২.২০০৭, ঋৰৰিন্দ ঠাকুৰ; ৬২. জমশেদপুৰ, ০৩.০৫.২০০৮, ডা. ৰৰীন্দ্ৰ কুমাৰ চৌধৰী; ৬৩. ৰাঁচী, ১৯.০৭.২০০৮, কুমাৰ মনীষ ঋৰৰিন্দ; ৬৪. ৰক্ষা সংগ্রাম (মধুৰনী), ০৮.১১.২০০৮, ডা. ঋশোক ঋৰিচন; ৬৫. পটনা, কথা গংগা-৩, ২১.০২.২০০৯, ঋজিত কুমাৰ ঋাজাদ/ চেতনা সমিতি; ৬৬. মধুৰনী, ৩০.০৫.২০০৯, দিনীপ কুমাৰ ঝা; ৬৭. সমস্তীপুৰ, ০৫.০৯.২০০৯, ৰমাকান্ত ৰয 'ৰমা'; ৬৮. স্ব ◌ৌন- ৩, ০৫.১২.২০০৯, ঋৰৰিন্দ ঠাকুৰ; ৬৯. জনকপুৰ, ০৩.০৪.২০১ , ৰাজাৰাম সিংহ 'ৰাঠৌৰ'; ৭০. কৰিঁনপুৰ (দৰভংগা) , ১২.০৬.২০১০, ডা. যোগানন্দ ঝা; ৭১. ৰেঁৰমা (ঝংঝাৰপুৰ), ০২.১০.২০১০, জগদীশ প্রসাদ মণ্ডন, স্থানীয সাহিত্য প্রেমী; ৭২. স্বপৌন, ০৪.১২.২০১০, ঋৰৰিন্দ ঠাকুৰ; ৭৩. মহিষী, কথা ৰাজকমন, ০৫.০৩.২০১১, ৰিজয মহাপাত্র; ৭৪. হজাৰীৰাঁগ, ১০.০৯.২০১১, শ্যাম দৰিহৰে; ৭৫. পটনা, হীৰক জযন্তী, ১০.১২.২০১১, ঋশোক এবং কমনমোহন 'চূ ◌্ন্ব'; ৭৬.চেন্নৈ, ১৪.০৭.২০১২, ৰিভা ৰানী; ৭৭. দৰভংগা, কিৰণ জযন্তী, ০১.১২.২০১২, ঋৰৰিন্দ ঠাকুৰ ; ৭৮. ঘনশ্যামপুৰ, ০৯.০৩.২০১৩, কমনেশ ঝা; ৭৯. ঔৰহা (নৌকহী), ১৫.৫.২০১৩, উমেশ পাসরান; ৮০. নির্মনী (স্বপৌন), ৩০.১১.২০১৩, উমেশ মণ্ডন, স্ ◌ানীয সাহিত্য প্রেমী; ৮১. দেরঘৰ, (ৰিঁজনী কোঠী, ৰঁম্পাস ◌ান, দেরঘৰ), ২২.০৩.২০১৪, ওম প্রকাশ ঝা; ৮২. মেংহথ, (ঝংঝাৰপুৰ), কথা ৰৌধ সিদ্ধ মেহথপা, ৩১.০৫.২০১৪, গজেন্দ্র ঠাকুৰ; ৮৩. খূঋা-ভপট্টিযাহী, ৩০.০৮.২০১৪, নন্দ ৰিনাস ৰায/ফাগুনান সাদ্দ/স ৰজ

নাৰাযণ ৰায 'সুমন'; ৮৪. রেঁৰমা (মধুরঁনী), ২০.১২.২০১৪, শিরকুমাৰ মিশ্র, স্থানীয সাহিত্য প্রেমী; ৮৬. ােগনপুৰ, (শ্যাম কুঁজ, দ্বাৰিকাপুৰী ভাগনপুৰ), ০৪.০৪.২০১৬, ওম প্রকাশ ঝা ; ৮৩. নকসেনা (মধুরঁনী), ২০.০৩.২০১৬, ৰাজদের মণ্ডন 'ৰমণ', সত্যদের 'সুমন' ; ৮৭. নির্মনী (সুপৌন), ১৯.০৯.২০১৬, উমেশ মণ্ডন, স্থানীয সাহিত্য প্রেমী ; ৮৮. মধ্য রিদ্যা য- ডখৰাম (রেঁনীপুৰ), ३০.০১.২০১৩, কমনেশ ঝা, অমৰ নাথ ঝা ; ৮৯. নৌকহী, ২৩.০३.২০১৩, উমেশ পাসরান এরং প্রেম কুমাৰ সাহ; ৯০. নখমীনিযাঁ (মধুরঁনী), ১৮.০৩.২০১৩, ৰাম রিনাস সাহ, স্থানীয সাহিত্য প্রেমী; ৯১. গোধনপুৰ (মধুরঁনী) ২৪.৯.২০১৩, দুর্গানন্দ মণ্ডন; ৯২. নরানী (মধুরঁনী), ३১.১২.২০১৩, অজয কুমাৰ দাস 'পিনুটু'; ৯३. ৰতনসাৰা (ঘোঘৰডীহা), ২৬.০३.২০১৭, ৰাজদের মণ্ডন, স্থানীয সাহিত্যানুৰাগী ; ৯৪. নৌফা (মধেপু), ২৪.০৩.২০১৭, ডা. যোগেন্দ্র পাঠক রিযোগী, স্থানীয প্রেমী ; ৯৬. জনসৈন ডুমৰা (মধুরঁনী), ০৯.৯.২০১৭, নাৰাযণ যাদর; ৯৩. ধরৌনী (নোকহী), ১৩.১২.২০১৭, ৰাধাকান্ত মণ্ডন ; ৯৭. রেঁৰমা (নেখনৌৰ), ২৪.३.২০১৮, কপিনেশ্বৰ ৰাউত, রেঁৰমা গ্রামরাসী ; ৯৮. সিমৰা (ঝঁঝাৰপুৰ), ১৩.৩.২০১৮, ডা. শির কুমাৰ প্রসাদ ; ৯৯. সুৰহন্দী, (রঁড়কী গৌন), ২২.৯.২০১৮, প্রো. প্রীতম নিষাদ , ১০০. নির্মনী (তেৰাপঁথ ভরন), ২২.১২. ২০১৮, উমেশ মণ্ডন, নরৰত্নে রেঁগানী, মনীষ জানান ; ১০১. ঝিটকী (মধুরঁনী), ३০.३. ০১৯, ভাৰত ভূষণ ঝা ; ১০২. মসৌৰা, (মধুরঁনী), ২৯.০৩.২০১৯, জয প্রকাশ মণ্ডন, আনোক কুমাৰ; ১০३. ৰামপুৰ (মধুরঁনী), ২৮.৯.২০১৯, উমেশ নাৰাযণ কর্ণ 'কল্প করি' ; ১০৪. রনম নগৰ-মহদেৰা (নৌকহী), ১৪.১২.২০১৯,প্রেম কুমাৰ সাহ,উমেশ পাসরান;

१०७.दरभंगा (सीतायन सभागार), १३.०२.२०२१, कमलेश झा ; १०८. हटनी (घोघरडीहा, मधुबनी), २७.०९.२०२१, नागेश्वर कामत; १०९. बेंगहा (फुलपरास), २७.१२.२०२१, जीवकान्त क स्मृतिमे, उमेश मण्डल, डा. शैलेन्द्र मण्डल; ११०. मधुरा (मधुबनी), २८.०३.२०२२, डा. श्रीशंकर झा; १०९. नवौर (मधुबनी), २७.०८.२०२२, प्रदीप पुष्प; ११०. सोनवर्षा (नौकही), २४.०९.२०२२, अच्छेलाल शास्त्री, स्थानीय साहित्य प्रेमी; १११. रहुआ संग्राम (मधुबनी) ३१.१२.२०२२, अशोक अविचल;

११२ म सगर राति दीप जरय सप्तरिया (अन्धराठाढ़ी) मे २७ मार्च २०२३, रामचन्द्र राय।

११३ म सगर राति दीप जरय २४ जून २०२३ नहरी, खुटौना; सच्चिदानन्द सच्चिदा, नारायण यादव।

११४ म सगर राति दीप जरय ३० सितम्बर २०२३, मधुबनी जिलाक नवहिया बाँजार; राम विलास साहु आ शम्भु सुभाष साहु।

११५ म सगर राति दीप जरय ३० दिसम्बर २०२३, बेंरमा गाम (मधुबनी); श्री ब्रह्मानन्द प्रसाद, श्री कपिलेश्वर राउत।

११६ म सगर राति दीप जरय २३ मार्च २०२४, सुपौल जिलाक निर्मलीक श्यामा कम्प्लेक्स सह विवाह हाल; डा. उमेश मण्डल आ अखिलेश कुमार चौधरी।

११७ म सगर राति दीप जरय २९ जून २०२४, एम.एम.टी.एम. कालेज सभागार, दरभंगा; अशोक कुमार मेहता आ हीरेन्द्र कुमार झा।

११८ म सगर राति दीप जरय २१ सितम्बर २०२४, फुलपरास अनुमण्डलक रतनसारा गामक उत्क्रमित मध्यविद्यालय परिसर, बँगाल-तिनयुगा-बिहुल कथागोष्ठी; राजीव कुमार, दुर्गानन्द मण्डल

শ্ৰী শিৱ কুমাৰ ৰায।

১১৯ম যুগৰ ৰাতি দীপ জৰয- দিসম্বৰ ২০২৪ মাসমে শ্ৰী গোসাঁই মণ্ডলক সংযোজকত্বমে সহৰসামে হএত।

অপন মন্তব্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাউ।

২.২.পৰমানন্দ লাল কৰ্ণ-কাতিক মাসক একাদশীক মাহাত্ম্য

কাতিক মাসক একাদশীক মাহাম্ে্য (পদ্মপ্বান উঁত্তবখণ্ড)

যধিষ্ঠিব কেঁ প্বছনা পব ভগরান শ্রী গ্রঞ্চ কহলনি - বাজন্ ! কাতিক মাসক গ্রঞ্চ পক্ষ মে জে কল্যাণময়ী একাদশী হোযত ঋছি , ও বমা নাম সঁ রিখ্যাত ঋছি । বমা একাদশী পবম উঁত্তম্ ঋা পৈঘ সঁ পৈঘ পাপ নাশিনী ঋছি ।

রড় প্বান রাত ঋছি ম্বচুক্বন্দ নাম সঁ একঠাঁ বাজা ছনাহ , জে ভগরান রিষ্ণুজীক ভঞ ঋা সহপ্রতীজ্ঞ ছনাহ। নিষ্কণ্টক বাজ্যক শাসন কবৈত হ্মনকা বাজ্য মে শ্রেষ্ঠ চঁদ্রভাগা নাম সঁ একঠাঁ কন্যা উঁপ্েন্ন ভেলীহ । বাজা চঁদ্রসেন কুমাব শৌভনক সঁগ হ্মনকব রিরাহ কবাওল গেল । এক সময়ক রাত ঋছি , সোভন শ্বপনা সস্ববক ঘব এলাহ । হ্মনকা ওহিঠাম দশমীক দিন প্ববা নগব মে ঢিঁঢোবা পিঠঁরাওল জাযত ছল জে একাদশীক দিন

নহি তহ কেও ভোজন কবৈথ আ নহি কেকবো ভোজন কবহ দৈথিন ।ঙা উঁকাক ঘোষণা সুনি শৌভন অপন প্যাবী পত্নী চঁদ্রভাগা সঁ কহনেনি - 'প্রিয' ! আর হমবা অখন কী কবহক চাহি , সে হমবা শিক্ষা দিঅ ।

চঁদ্রভাগা কহনেনি - প্রভো ! হমব পিতাক ঘব পব তহ একাদশীক দিন কেও ভোজন নহি কহ সকৈত অছি । হাথী, ঘোড়া , হাথীক বঁচা আ দোসব পশু সেহো অন্ন ঘাস আ পানিক সেরন নহি কবৈত অছি । ফেবি মনুষ্য কোনা একাদশী কেঁ ভোজন কবতাহ । প্রাণনাথ ! জৌঁ অহাঁ ভোজন কবর তহন অপনেক রড় নিন্দা হোযত । ঙা সোচি মন কেঁ দৃঢ় করু ।

শৌভন কহনেনি - প্রিযে ! অহাঁ সহ কহৈত ছী , হম আঙা উঁপরাস কবর । দৈরক জে রিধান হোযত সে হোযত ।

ভগরান্ শ্রীকৃষ্ণ কহনেনি - ঙা দৃঢ নিশ্চয কহ শৌভন প্রতক নিযমকপানন কেননি । ক্ষুধা সঁ হ্মনকা শবীব মে রড় কষ্ট ভেননি ; তেঁ ও রড় দুখী ভহ গেনাহ । দুখক চিন্তা মে পড়ন পড়ন বাতি ভহ গেন । বাতি মে হবিপূজা পবাযণ আ জাগবণ মে আসঙা রৈষ্ণর নোকনি কেঁ রড় খুশী ভেঁঠননি ; মুদা ও বাতি শৌভনক

নেনে রড় দ্বঃখদাযী ভেন । সূর্যোদয হোযত হোযত স্মনকব দেহোরসান ভহ গেন । বাজা মুচক্ষন্দ বাজ্যোচিত কাঠ সঁ শৌভনক দাহ সংস্কাব কবৈননি । চঁদ্রভাগা পতিক পাবনৌকিক কর্ম কহ রাঁরূজীক ঘব পব হহ নগনীহ । নৃপশ্রেষ্ঠ ! 'বমা' একাদশীক ব্রতক প্রভার সঁ শৌভন কেঁ মন্দবাচন শিখব পব রঁসন পবম বমনীয দেরপ্তব ভেঁঠননি । ওহিঠাম শৌভন দোসব ক্ষরেঁব জকাঁ শৌভাযমান ছনাহ । বাজা মুচক্ষন্দক নগব মে সোমশর্মা নাম সঁ একটা রিখ্যাত ব্রঁবাহ্মণ বহৈত ছনাহ , ও তীর্থাটন কবৈত কবৈত এক রেঁবি মন্দবাচন পর্রত পব চনি গেনাহ । ওহি ঠাম ও শৌভন কেঁ দেখথিন । বাজাক দামাদ কেঁ দেখি স্মনকা নগ এনাহ। শৌভন সেহো তখন দ্বিজ শ্রেষ্ঠ সোমশর্মা কেঁ দেখি আসন পব ঠাঢ় ভহ গেনাহ আ স্মনকা গোব নাগনথিন । তকব রাদ অপন শ্বসুব বাজা মুচক্ষন্দ ,অপনে ধর্ম পত্নী চঁদ্রভাগা আ সমস্ত নগবক ক্ষশন ক্ষেম পুছনথিন ।

সোমশর্মা কহননি - বাজন্ ! ওহি ঠাম তহ সর কিছু ক্ষশন মঁগন অছি ।মুদা এহি ঠাম তহ রড় আশ্চর্যক রাত অছি । এহন স্বন্দব আ রিচিত্র নগব তহ কেও নহি দেখনে হেতাহ । অহাঁ ঞা রঁতাউ , জে অপনেক এহি নগবক প্রাপ্তি কোনা ভেন ?

শৌভন কहलनि - দ্বিজেंद्र ! কাতিক মাসক গ্নষ্ণ পক্ষ মে জে 'বমা'নাম সঁ একাদশী হোযত অছি , ওকবে প্রভাব সঁ হমবা এহি নগবক প্রাপ্তি ভেল অছি । ব্বিপ্রাণ ! হম শ্রদ্ধাহীন ভহ এহি উত্তম ব্রতক পালন কেনে ছলহুঁ ; তেঁ হম মানৈত ছী জে ঙা নগব সদিখন স্থিব বহহ বালা নহি অছি । অহাঁ মুচকুন্দক কন্যা চंদ্রভাগা সঁ ঙা সব বৃতান্ত স্বনাযব ।

শৌভনক ব্বাত স্বনি সোমশর্মা মুচকুন্দপুব গেলাহ আ ওহি ঠাম সব বৃতান্ত কहलनि ।

সোম শর্মা কहलनि - হে শ্বভে ! হম অপনেক পতিদেব কেঁ প্রত্যক্ষ দেখনহুঁ অছি আ ঈंद्रপুবী সন হ্মনকব দুর্ধর্ষ নগব কেঁ সেহো দেখনহুঁ অছি । ও ওকবা অস্থিব বতাবৈত ছথি । অহাঁ ওকবা স্থিব ব্বনাউ ।

চंদ্রভাগ কहलनि - ব্বিপ্রর্ষি ! হমবা মন মে পতিক দর্শনক নানসা নাগন অছি । অহাঁ হমবা ওহি ঠাম নহ চলু । হম অপন ব্রতক পুণ্য সঁ ওহি নগব কেঁ স্থিব ব্বনাযব ।

ভগবান্ শ্রীগ্নষ্ণ কहलनि - বাজন্ ! চंদ্রভাগক ব্বাত স্বনি সোমশর্মা হ্মনকা সঁগ নহ কেঁ মন্দবাচল পর্বতক নিকট

রামদের ম্বনিক শ্বাশ্রম পব গেনাহ । ওহি ঠাম ঋষি মঁত্রক শৈক্তি শ্বা একাদশীক ব্রতক প্রভার সঁ চঁদ্রভাগাক শৈবীব দিব্য ভহ গেন শ্বা দিব্য গতি প্রাপ্ত কেনীহ । তকব রাদ ও পতিক নগ গেনীহ । তখন ম্নকব শ্বাঁখি খুশী সঁ খিন ভঁঠন । শ্বপন প্রিয পত্নী কেঁ দেখি শৌভন কেঁ রড় খুশী ভেননি । ও ম্নকা ব়ুনাকেঁ রামভাগ মে সিঁহাসন পব রৈসৌননি ; তহন চঁদ্রভাগা খুশী সঁ শ্বপন প্রিযতম কেঁ কহনথিন - 'হে নাথ ! হম হিতক রাত কহৈত ছী , স্বন্ব - রাঁব়ুজীক ঘব মে জখন হম শ্বাঠ রঁবখ কেঁ ছনক্ষঁ তখনহি সঁ নহ কেঁ শ্বখন ধবি হম জে একাদশীক ব্রত কেনক্ষঁ শ্বছি ; হমবা ভীতব জে প্বণ্য সঁচিত ভেন শ্বছি , ওকব প্রভার সঁ ভ নগব কন্পক শ্বন্ত ধবি স্থিব বহত শ্বা সর প্রকাবক মনোরাঞ্ছিত রৈভর সঁ সমৃদ্ধশানী হোযর । '

নৃপশ্রেষ্ঠ ! এহি প্রকাব 'বমা' একাদশী ব্রতক প্রভার সঁ চঁদ্রভাগা দিব্য ভোগ , দিব্য ৰূপ শ্বা দিব্য শ্বাভবণ সঁ রিভূষিত ভহ শ্বপন পতিদেরক সঁগ মন্দবাচন পর্রতক শিখব পব রিহাব কবৈত ছথি । বাজন্ ! হম শ্বপনেক 'বমা' একাদশীক ভঁন্নেখ কেনক্ষঁ শ্বছি । ভ চিন্তামণি শ্বা কামধেন্ব সন সর মনোবথ কেঁ প্বৰা কবহ রানী শ্বছি। হম শ্বপনেক দ্বন্ব পক্ষক একাদশী ব্রতক পাপনাশীক মাহাত্ম্য রঁতেনক্ষঁ শ্বছি । জেনা শুক্ল পক্ষক

একাদশী হোযত অছি তহিনা শুক্ল পক্ষক একাদশী হোযত অছি ; দুনু মে ভেদ নহি করবাক চাহী । জেনা উজ্জর গায আ কারী গাযক দূধ মে কোনো অন্তর নহি হোযত অছি তহিনা দুনু পক্ষক একাদশীক ফল মে কোনো অন্তর নহি হোযত অছি । জে লোকনি একাদশী ব্রতক মাহাত্ম্য সুনৈত ছথি , ও সব পাপ সঁ মুক্ত ভয় শ্রীবিষ্ণু লোক মে প্রতিষ্ঠিত হোযত অছি ।

যুধিষ্ঠির কহলনি - শ্রীকৃষ্ণ ! হম অপনেক সঁ বমা একাদশীক মাহাত্ম্য সুনলহুঁ অছি । আব শুক্লপক্ষ মে জে একাসশী হোযত অছি ; ওকর মহিমা বতাউ ।

ভগবান্ শ্রীকৃষ্ণ কহলনি - বাজন্ ! কাতিক মাসক শুক্লপক্ষ মে জে একাদশী হোযত অছি ,ওকব বর্ণন লোকশ্রেষ্ঠা ব্রহ্মা জী নাবদ জী সঁ কেনে ছলাহ ,ও হম বতা বহল ছী ।

নাবদ জী কহলনি - ব্রাহ্মজী ! জাহি মে ধর্ম -কর্ম প্রবৃত করব বালা ভগবান্ গোবিন্দ জাগৈত ছথিন তাহি 'প্রবোধনী' একাদশীক মাহাত্ম্য বতাউ ।

ব্রহ্মা জী কহলনি - মুনিশ্রেষ্ঠ ! 'প্রবোধনি' একাদশীক মাহাত্ম্য পাপক নাশ ,পুণ্যক বৃদ্ধি আ বুদ্ধিমান

নোকনিক কে মোক্ষপ্রদাতা অছি । সাগৰ সঁ নহ কেঁ সবোৱব ধবি জতেক তীর্থ অছি , ও সব ওহি মাহাত্মেযক গর্জনা তখন ধবি কবৈত অছি জখন ধবি কাতিক মাস মে ভগৱান্ বিষ্ণুক প্রবোঁধিনী তিথি নহি আবিঁ জাযত অছি ।

প্রবোঁধিনী একাদশী কেঁ একহি ঠাঁ উঁপৱাস কহ নেনা সঁ নোকনি হজাব অশ্বমেঘ আ সৌ বাজসূয যজ্ঞক ফন পাবি নৈত অছি । জে দুর্নভ অছি আ জেকব প্রাপ্তি ত্রিনোক মে কেও নহি দেখনে ছথি ; এহেন বস্তুক নেন সেহো যাচনা কেনা পব 'প্রবোঁধিনী একাদশী স্নানকা দহ দৈত ছথিন । ভক্তি ভাৱ সঁ উঁপৱাস কবনা পব প্রবোঁধিনী একাদশী ঐশ্বর্য , সম্পত্তি ,নীক বুঁদ্ধি ,বাজ্য আ সুখ দৈত ছথিন । মেৰু পর্বত সন জে পৈঘ সঁ পেঘ পাপ অছি , ও সব পাপ একহি ঠাঁ 'প্রবোঁধিনী ' একাদশী কেঁ উঁপৱাস কবনা সঁ নষ্ট ভহ জাযত অছি । পহিনে হজাবো জন্মক পাপ জে কেনে ছথি ও 'প্রবোঁধিনী' একাদশী কেঁ বাত্রী জগবণা পব কুঞ্জআক ঢেব জকাঁ ভস্ম ভহ জাযত অছি । জে নোকনি প্রবোঁধিনী একাদশী কেঁ মন সঁ ধ্যান কবৈত ছথিন আ ব্রতক অনুষ্ঠান কবৈত কবৈত ছথিন , স্নানকব পিতব নবকক দুঃখ সঁ ছুঁটকাবা পাবি ভগৱান্ বিষ্ণুক পবমধাম চনি জাযত অছি । ব্র্বহ্মণ ! অশ্বমেঘ যজ্ঞ

আদি সঁ জাহি ফলক প্রাপ্তি হোযত অছি , ও প্রবোধিনী একাদশীক জাগরণ সঁ অনাযাস ভেঁটি জাযত অছি । সব তীর্থ মে স্নান কহ সোনা আ ভূমি দান আদি করবা সঁ জে ফল মিলৈত অছি , ও শ্রীহরিক নিমিত্ত জাগরণ করবা সঁ লোকনি পারি লৈত অছি । জেনা মনুষ্যাক লেল মৃত্যু অনিবার্য অছি , তহিনা তহিনা ধন দম্পত্তি ক্ষণ ভঁগুর অছি ; তা সমঝি একাদশীক ব্রত কর'ক চাহী । তীনু লোক মে জে কোনো তীর্থ সঁভব অছি ও সব প্রবোধিনী একাদশীক ব্রত করহ রালা লোকনি কেঁ ঘর মে মৌজূদ রহৈত অছি । কাতিক মাসক হরিবোধিনী একাদশী পুত্র আ পৌত্র প্রদাত্রী অছি । জে প্রবোধিনীক উঁপাসনা করৈত ছথি , রএহ জ্ঞানী ছথি , রএহ যোগী ছথি , রএহ তপস্বী আ জিতেঁদ্রিয ছথি । হুনকা ভোগ আ মোক্ষক প্রাপ্তি হোযত অছি । প্রবোধিনী একাদশী কেঁ ভগরান্ বিষ্ণুক উঁদ্দেশ্য সঁ লোকনি জে স্নান, দান , জপ আ হোম করৈত অছি ও সব অক্ষয ভহ জাযত অছি । জে লোকনি এহি দিন উঁপরাস কহ ভগরান্ মাধরক ভক্তি ভার সঁ জে পূজা করৈত ছথি ও সৌও জন্মক পাপ সঁ মুক্ত ভহ জাযত অছি । এহি ব্রতক প্রভার সঁ কন্তাআক সমস্ত দিশা কেঁ অপনা তেজ সঁ প্রকাশিত করৈত শ্রীহরি বৈকুণ্ঠক ধাম চলি জাযত অছি । 'প্রবোধিনী' কেঁ পূজা করবা সঁ ভগরান গোরিন্দ মনুস্যক রাঁনপন ,

যৌরন ঋা বুঁঢাপা মে কএন গেন সৌঔ পাপ , চাহে ও ঋধিক হো র কম সাফ ভহ জাযত ঋছি । তেঁ সর্বথা প্রযন্ে কহ সমস্ত মনোরাঞ্ছিত ফন প্রদাত্রী দেরাধিদের জনার্দনক উঁপাসনা কব'ক চাহী । জে ভগরান্ রিষ্ণুক ভজন মে তপ্েব বহি কাতিক মাস মে দোসব ঋন্নক হাগ কবৈত ছথি, ও চাঁদ্রাযণ ব্রতক ফন পারৈত ছথি । জে সর দিন শাস্ত্রীয চর্চা সঁ মনোবঁজন কবৈত কাতিক মাস রিতারৈত ছথি , ও ঋপন সমস্ত পাপ কেঁ জনা দৈত ছথি ঋা দশী হজাব যজ্ঞক ফন পারৈত ছথি । কাতিক মাস মে শাস্ত্রীয কথা কহনা র স্বননা সঁ ভগরান্ মধুস্বদন রেসী খুশী হোযত ছথিন জতেক কি যজ্ঞ , দান র জপ ঋাদি সঁ নহি হোযত ছথিন । জে শ্বভ কর্ম পবাযণ নোকনি কাতিক মাস মে এক ঠা শ্নোক র ঋাধা শ্নোক ভগরান রিষ্ণুক কথা বঁচৈত ছথি , ষ্মনকা সৌও গোদানক ফন মিনৈত ঋছি । তেঁ মহাম্বনী ! কাতিক মাস মে ভগরান্ কেশীর নগ শাস্ত্রক স্বাধ্যায র শ্ররণ কব'ক চাহী । জে নোকনি কাতিক মাস মে কন্যাণ প্রাপ্তিক নেন শ্রী হবিক কথাক প্রবঁন্ধ কবৈত ছথি , ও ঋপন সৌও পীঠী কেঁ তাবি দৈত ছথি । জে নোকনি কাতিক মাস মে ভগরান্ রিষ্ণুক সদিখন কথা স্বনৈত ছথি ষ্মনকা সহস্র গোদানক ফন মিনৈত ঋছি । জে 'প্ররোঁধিনী' একাদশীক দিন শ্রীরিষ্ণু জীক কথাক শ্ররণ কবৈত ছথি , ষ্মনকা সাতো দ্বীপ সঁ যঞ পৃথিরী

দানক ফল মিলৈত অছি । মুনিশ্রেষ্ঠ ! জে লোকনি ভগবান বিষ্ণুক কথাক শ্রবণ কএ অপন শক্তিক অনুসাৰ কথা বাচকক পূজা কৰৈত ছৃথি , হুনকা অক্ষয় লোকক প্রাপ্তি হোযত অছি । নাৰদ ! জে মনুষ্য কাতিক মাস মে ভগবৎস্মৰণ্কী গীত আ শাস্ত্র বিনোদক সংগ সময় বিতাৱৈত ছথি , হুনকৰ পুনৰাবৃত্তি নহি দেখনহুঁ অছি । জে পুণ্যাত্মা পুৰুষ ভগবানক সমক্ষ গান , নৃত্য , বাদ্য আ শ্রীবিষ্ণুক কথা কৰৈত ছথি , ও তীনো লোকক উঁপৰ বিবাজমান হোযত ছথি ।

মুনিশ্রেষ্ঠ ! কাতিক মাসক 'প্রবোধিনী' একাসশীক দিন ফল-ফূল কপূৰ , অৰগজা আ কুঙ্কুম সঁ শ্রীহৰিক পূজা কৰ'ক চাহি । একাদশীক দিন ধনক কঁজূসী নহি কৰ'ক চাহী ; কিএক তএ ওহি দিন দান আদি সঁ অসংখ্য পুণ্যক প্রাপ্তি হোযত অছি ।'প্রবোধিনী' কেঁ জাগৰণ কাল মে শঙ্খ মে অর্ঘ্যজল নএ কে ফল ব দ্রব্যক সংগ শ্রীজনার্দন কেঁ অর্ধ্য দেবক চাহী । সব তীর্থ মে স্নান কবনা সঁ আ সব প্রকাৰক দান দেনা সঁ জে ফল মিলৈত অছি বএহ প্রবোধিনী একাদশী কেঁ অর্ধ্য দেনা সঁ কৰোড় গুণা ভএ ফল মিলৈত অছি । দেবর্ষে ! অর্ধ্যাক পশ্চাত ভোজন - আচ্ছাদন আ দক্ষিণা আদি সঁ ভগবান্ বিষ্ণুক প্রসন্নতাক লেল গুৰুক পূজা কৰ'ক চাহি । জে মনুষ্য ওহি দিন শ্রীমদ্ভাদতক কথা সুনৈত ব পুৰাণক

পাঠ কবৈত ছথি , হ্মনকা এক এক ঋঞ্চব পব কপিনদানক ফন মিনৈত ঋছি । ম্বনিশ্রেষ্ঠ ! কাতিক মাস মে মন্বষ্য ঋপন শৈক্তিক ঋন্বসাব শাস্ত্রোক্ত বীতি সঁ রৈষ্ণরব্রতক পানন কবৈত ঋছি , হ্মনকব ম্বক্তি ঋরিচন ঋছি । কেতকীক একঠাঁ পত্তা সঁ পূজিত ভেনাপব ভগরান্ গরুড়ধ্বজ এক হজাব রঁবখ ধবি হপ্ত বহৈত ঋছি । দেরর্ষি ! জে ঋগস্তক ফূন সঁ ভগরান্ জনার্দনক পূজা কবৈত ছথি , হ্মনকব দর্শন মাত্র সঁ নবকক ঋাগি রূঁঝি জাযত ঋছি । কাতিক মাস মে জে ভগরান জনার্দন কেঁ তুনসীক পাত ঋা ফূন ঋর্পণ কবৈত ছথি , হ্মনকব জন্মভবিক পাপ ভস্ম ভহ জাযত ঋছি । ম্বনিরব ! জে সরদিন দর্শন ,স্পর্শ ,ধ্যান,নাম-কির্তন ,স্তরন, ঋর্পণ , সেচন, নিহপূজন ঋা নমন কহ তুনসী মে নর প্রকাব সঁ ভক্তি কবৈত ছথি ,ও সহস্র য্বগ ধবি প্বণ্যাক রিস্তাব কবৈত ঋছি । নাবদ ! সর প্রকাবক ফূন ঋা পাত চঢেনা সঁ জে ফন মিনৈত ঋছি , ও কাতিক মাস মে তুনসীক এক পাত সঁ ভেঁট জাযত ঋছি ।

******

নাম - পবমানন্দ নান কর্ণ ,রাঁরূঁজীক নাম- স্ব০ পবশ্ববাম নান কর্ণ ,মাযক নাম - স্ব০ উঁষা দেরী , গাম - ঘোঘসব, পো০- রিঁবৌন , জিনা - দবভঁগা ,সিঞ্চা -স্নাতকোত্তব, সেরানিরৃত্ত ,প্রবঁধক, সেঁন্ট্রন রেঁক ঋাফ ওঁডিযা Email - karnpnl@gmail.com .mobile No. 7677179516.

২.३.স্বাচার্য ৰামানংদ মংডন-ডত্তৃৰ রিঁহাৰ স্বর্থাত মিথিন ৰাজ্য

স্বাচার্য ৰামানংদ মংডন

ডত্তৃৰ রিঁহাৰ স্বর্থাত মিথিনা ৰাজ্য

মিথিনা মে মিথিনা ৰাজ্য নির্মাণ কে নেন রাঁত -রিঁচাৰ হোগত ৰহয হয। পৰংঠ মতভিন্নতা পাযন জাগত হয। মিথিনা কে নক্শা পৰ রিরাদ হয।কহিযো মিথিনা ৰাজ্য নির্মাণ স্বাংদোনন ◌◌ ভাৰত নেপান সীমা পৰ স্বরস্থিত পাযা তোড়ো স্বভিযান চনন ৰহয।স্বভিযো ঞ্চ মিথিনা ৰাজ্য স্বভিযানী ভাৰত স্বা নেপান স্থিত মিথিনা কে সমেকিত মিথিনা ৰাজ্য নির্মাণ কে রাঁত কৰৈত যাত কোঞা রঁগান স্বা ঝাৰখংড কে ঞ্চ ভাগ নযা মিথিনা ৰাজ্য নির্মাণ মেং চাহৈত হতন। জে ডঠিত ন হয। প্রাঞ্চৃতিক মিথিনা স্বারিঁ ঞ্চ ন্ন

ভিন্ন হয। জেনা ঋারিঁ প্রাগ্নৃতিক ভাৰত সংভর ন হয,তহিনা প্রাগ্নৃতিক মিথিনা সংভর ন হয।

একঈা ৰাঁত ঋার্ডৰ কে নেপান মে মিথিনা ৰাজ্য ন ৰঁন কে মধেশ ৰাজ্য ৰঁন গেন।রোগমে মীখ নেৰেঁ কে ঋারশ্যকতা হয। ঋাখিৰ কৈনা ন মিথিনা ৰাজ্য ৰঁনন। মধেশ ৰাজ্য ৰঁননা পৰ ভী রহাঁ কে ৰাঁমী কে ধীযা মীযা মে প্রেম কম ন হয। ঋমন মে রো ৰাজনীতিক ঋা মামাজিক রিৰোধ কে কাৰণ মিথিনা ৰাজ্য ন ৰঁন কে মধেশ ৰঁন গেন।ঋারিঁ নোগ কে মমঝে কে চাহী কি ঋারিঁ ৰাজতঁত্রাত্মেক রিচাৰ নাগূ ন হো পাযত।চাহে রো জনক ৰা ্য কৈনা ন হো।ভাৰতো মে ঋারিঁ ৰাম ৰাজ্য ন চনত।

ঋচ্চ রিচাৰক মাংস্কৃতিক মিথিনা ৰাজ্য কে ৰাঁত কৰৈত হতন রোহো ঋারিঁ ন চনত। রর্তমান মময মে মংরৈধানিক রা ৰাজনৈতিক ৰাজ্য কে ৰিঁচাৰ হোয কে চাহী। রর্তমান মে জে মিথিনা ৰাজ্য নির্মাণ কে ৰাঁত হো ৰহন হয রো পক্ষীয জান পড়ৈত হয।রো মর্রপক্ষীয হোয কে চাহী।মভ রর্গ কে মাঝেদাৰী হোয ৈ চাহী। মর্রমম্মতি হোয কে চাহী।

রর্তমান ৰিঁহাৰ মৰকাৰ প্রশামনিক ৰূপ মে ৰিঁহাৰ কে দো ভাগ মেঁ ৰাঁঈি দেনয হয। ঙত্তৰ ৰিঁহাৰ ঋা দক্ষিণ ৰিঁহাৰ। দক্ষিণ ৰিঁহাৰ মে রিকাম কে জ্যাদা কাজ হো ৰহন হয। রাস্তর মে ঙতৰ ৰিঁহাৰে মিথিনা হয।জে পিচ্চড়ন হয।

নিধ্কর্ষত: মংরৈধানিক ঋা ৰাজনীতিক ৰূপ মে ম থিনা ৰাজ্য কে নেন ঙত্তৰ ৰিঁহাৰ ঙপযুক্ত হয। মিথিনাৰামী ঙত্তৰ ৰিঁহাৰ ক

মিথিলা ৰাজ্য ৰঁনাৰেঁ কে মাঁগ ৰিঁহাৰ সৰকাৰ আ ভাৰত সৰকাৰ সে কৰে কে আৰশ্যকতা হয। সভ মিথিলাৰাসী কে মিথিলা ৰাজ্ কে লেল সংৰৈধানিক সংঘর্ষ কে আৰশ্যকতা হয।

অপন মংতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৪.মুন্না জী- ৰীহনি কথাক ৰিকাস মে সংপাদক, আলোচকক যোগদান

মুন্না জী

ৰীহনি কথাক ৰিকাস মে সংপাদক, আলোচকক যোগদান

কলম নির্জীৰ হোইছ ক'খনো ৰুকি সকৈছ।ওকৰ স্যাহী সুখি ক'খনো ওকৰ জিনগী স্যাহ ক' সকৈছ।
অহাঁ ত' সজীৰ ছী।অপন উচিত আ উচ ৰিচাৰ সক্রিয ৰাখূ।অহাঁ

ওঁগৰী রিৰাম নৈ নিএ।
ডপৰোক্ত পাঁতি সঁ ডত্সোহ রর্ধন কৰৈ চ্চনাহ সঁপাদক নোকনি।মুদা পত্রিকা মে চ্চপরা রেঁৰ রীঁহনি কথা ক জগহ নঘুকথা নিখি প্রসন্ন চিত্ত।
ভ' জাগ চ্চনাহ।গ স্থিতি চ্চন রীঁহনি কথা রিধাক প্রাৰম্ভিক খ্ররস্থা মে।

কোনো ৰচনা খ্রা ৰচনাকাৰক পহিচানক খ্রাধাৰ হোগচ্চ ওকৰ প্রকাশিত ৰচনা।খ্রা ওত্তৈ সঁ মূন্যাঁকনক রাঁট রঁনৈচ্চ।জকৰ পহিন দাযিত্ব হোগচ্চ সঁপাদকক॥
খ্রংগ্রেজী সাহিত্য খ্রপন মূন ৰচনা নেন প্রখ্যাত।হি ্দী সাহিত্য খ্রংগ্রেজী সাহিত্য সঁ প্রেৰিত খ্রা মৈথিনী সাহিত্য হিন্দী সঁ চ্চাদিত সন।নেখকে মে সঁ ত' সঁপাদক।তেঁ মৈথিনীযো সঁপাদক হিন দী রঁনাক চিনকা ' নঘুকথাক ' নাম ত'ৰ দরঁন রীঁহনি কথা কেঁ কতিযরৈঁত ৰহনাহ।
রর্ষ- 2003 মে খ্রপন সঁপাদকীয ধর্মক নির্রহন কৰৈত পহিন রেঁৰ গাম- ঘৰ সাপ্তাহিকক সঁপাদক শ্রী ৰামভৰোস কাপড়ি ভ্রমৰ। শ্রী ৰাজক " রাত্সেন্য " রীঁহনি কথাকেঁ রীঁহনি কথা নামে চ্চপরাক জীরট্টতা দেখৌননি।
ফেৰ শূন্যতা।
2008 মে মিথিনাংগন,দিল্লীক পহিন খ্রংকমে মুন্না জীক রীঁহনি কথাকেঁ রীঁহনি কথা নামে চ্চপননি সঁপাদক শ্রী ৰৱিন্দ্র দাস ' সুমন জী'
2010 মে রিদেহক সঁপাদক শ্রী গজেঁদ্র ঠাকুৰ রিদেহ গ পাক্ষি ক খ্রংক-62মে মুন্না জীক রীঁহনি কথা -' নিপুতৰাহা ' চ্চপননি।তকৰ

পচ্চাতি মৌথিনী নেখকক রীঁচ ঐ রিধাক প্রতি নিম্ন খূজন শ্বা জিজ্ঞাসা শ্বৃৰূ ভেন।

শ্বা শ্বহী রর্ষ শ্বক্তৰঁৰ (2010)কেঁ রিদেহক শ্বঁক-67,রীঁহ ি কথা রিশেষাঁক শ্বৰিঁতে মৌথিনী সাহিত্য মে ভূচান শ্বাৰিঁ গেন।শ্বা চাৰূ ভৰ মচন হৰৰিঁৰোঁ।কিচ্ছু নকনঠী নেখক সৰঁ কহনাগ শ্বৃৰূ কেননি-গ সৰঁ নঘূকথাক নাম ৰঁদনি দেননি।জহন কি সোনহ শ্বানা সাঁচ চৈ জে মৌথিনী মে রিধাক নকন ত' শ্বঁগ্রেজ সাহিত্যক রিধা সঁ ভেনৌ।ওত' জে শাষ্ট স্ৌৰী চৈ সএহ ত' মৌ িনী মে কথা নামে নিখাগএ।ওকৰ কাযান্তৰণ শ্বা নামান্তৰণ ক' নঘূকথা নামে মৌথিনীযো মে কিচ্ছু দিন তথাকথিত কথাক নেখন ভৈন ৰহৈ। সাঁচ গ চৈ জৈ ওহো ওহী কথা পৰিৰাৰ যানী শা ্ষ্ট স্ৌৰীক সদস্য চ্ছন।মৌথিনী কথা সঁগ্রহ মে শ্বঁগ্রেজী মে নিখন ৰহৈচ্ছ ' Collection of Short Story.শ্বা মৌথিনী মে প্রকাশিত নঘূকথা সঁগ্রহ মে সেহো শ্বঁগ্রেজী মে নিখন ৰহৈ -' collection of short story.রিধাগত দূনূ একহি ।কাযান্তৰণ শ্বা নামান্তৰণ মাত্র।

শ্বাৰঁ গ নেপানে সঁ দিল্লী হোগত পষ্টনা পষ্ঁচি সঁপাদককেঁ জগৌনক।শ্বপ্রৈন - জুন2012

মে চেতনা সমিতিক পত্রিকা " ঘৰ- রঁাহৰ " সঁপাদক শ্রী রঁাস্বকীনাথ ঝা দ্বাৰা মুন্না জীক শ্বানেখ চ্ছপন।শীর্ষক চ্ছন " রীঁহনি কথা সঁসাৰ "

গ সৰঁ শ্বল্প কানিক রা তাত্কোনিক প্রকাশন চ্ছন।2010 স শ্বদ্যারদি মাত্র রিদেহ মে নিৰন্তৰতা রঁনন ৰহন।

2012 সঁ কিশন কাৰীগৰক সঁপাদন মে রঁহৰাগত " মিথিনাঁচন

ग्रुप"क सबँ अंक मे बीहनि कथा प्रकाशित होइत रहल।
जतेक संपादक बीहनि कथाक विकास मे योगदान केलनि ताहि मे एकटा महत्वपूर्ण नाम छैक श्री मुकेश दत्त जीक।मिथिलांगन,दिल्लीक पत्रिका सँ संपादक रू ‌ ‌ जुड़ला पछाति सबँ अंक मे बीहनि कथाकें भारी संख्या मे उपस्थिति रहैए।ओना ओइ भीड़ मे किछु अनावश्यक /निरर्थक रचना द' रचनाकार अपन उपस्थिति सेहो दर्ज करौलनि।से प्राव ्भिक अवस्था छल।आबँ संपादकक संपादन कार्य परिपक्वता दर्शबैए।आ अपन निश्छलताक द्योतक बँनि सोझाँ ठाढ़ छैक।हिनक संपादन मे 2021 मे मिथिलांगनक " बीहनि कथा विशेषांक "बँहरा चुकल छैक जे ऐ विधाक विकासक एकटा महत्वपूर्ण उपलब्धि कें रूपमे गिनल जा सकैए।

पहिने मैथिलीक संपादक सबँ तथाकथित लघुकथाक रोँस तर अपनो आ बीहनि कथाकें सेहो दाबिँ जीवन गार्त केने छलाह।5 जनवरी 2019कें मैथिली - भोजपुरी अकादमी, दिल्ली ्वारा आयोजित अखिल भारतीय बीहनि कथा विमर्श सह गोष्ठी सँ सबँहक आँखि खुजलनि।आ ऐ विधाक पाँखि खुजल।
2020 मे संपादक श्री रमानन्द झा रमण " घर- बाँहर " मे मुन्ना जीक बँ॰ीत वास बीहनि कथाकें छपलनि।ओना तकर पछाति कने गरबँबाइत देखएल ।
2021 मे एक अंकमे डा.प्रमोद कुमारक बीहनि कथाकें बीहनि कथा नामे आ डा.आभा झाक बीहनि कथाकें लघुकथा नामे छपलनि।ओना आबँ ऐ द्वन्दता सँ बँहरएल देखाइ छथि।
2020 मे बीहनि कथाक मांजल,लोकप्रिय रचनाकार, संपादक श्री

घनश्याम घनेरो जीक संपादन मे वॅहाव होएत वॅना पत्रिक "पकठोप"क सबॅ अंक वीहनि कथा सँ पाटेन वहैत छल।

अही वर्ष वाजविवाज,नेपाल सँ प्रकाशित साप्ताहिक " मि िला ",संपादक श्री दैवेन्द्र मिश्र जी,अद्यावदि सबॅ ंक मे वीहनि कथाकेँ निवन्तव प्रकाशित क' अपन संपादकीय धर्म आ जीवटताकेँ कायम वखने छथि।

एखन धवि वीहनि कथा गोटा गोटी प्रकाशित होएत वहल।एकवा विवाट रूप देलनि विदेहक संपादक श्री गजेंद्र ठाकुव जी।व देह ग पाक्षिकक अंक-317(मार्च 2021) वीहनि कथा विशेषांक -2 निकालि।ऐ मे कवीबॅ तीन दर्जन वीहनि कथाकावक व ना संग देश - विदेश सँ उड़िया,पंजाबी,नेपाली, संस्कृत आ ंग्रेजीक ऐ समकक्ष विधाक निस्सन/ महत्वपूर्ण वचना/ आलेखकेँ स्थान द' एकटा संग्रहणीय विशेषांक सोझा अनलनि।जे ऐ विधाक लेल मीलक पा व साबित भेल।

अही वर्ष यानी 2021 मधुवॅनी सँ मैथिली पुनर्जागवण प्रकाश ,मैथिली दैनिक संपादक अजयनाथ शास्त्री आ सहयोगी सचिदानंद सच्चू जीक द्वावा वीहनिकथा नियमित प्रकाशन होएत वहल।

2022 मे कवि एकांत वाजीव झा जीक संपादन मे मिथिला समाज ट्रस्ट, दिल्लीक पत्रिका " मिथिला समाज " मे वीहनि था आ आलेखकेँ प्रमुखता सँ स्थान देल जाएत वहल।

अही वर्ष सँ सैसाम ,दिल्लीक पत्रिका " अपूर्वा " संपा क द्वय- संजीव सिन्हा, उज्ज्वल कुमाव झा द्वावा वीहनि कथा प्रचुव मात्रा मे छापल जाएत वहल।

वर्ष 2023 सँ समदिया मिथिला पटना मैथिली दैनिक,संपादक-

সঠিদানঁদ সঠু একৰ সাহিত্যিক পন্না পৰ রীঁহনি কথাক উপস্থিতি দর্জ কৰবেঁত ৰহনাহ।

ঋহী রর্ষ কেদাৰ কানন জী দ্বাৰা সঁপাদিত ঋা স্বপৌন সঁ প্রকাশ ত ভাৰতী- মঁডন ঋপন যূরা রিশেষাঁক মে নঘূকথা /রীঁহনি কথা স্তম্ভ মে কৰীৰঁ ঋাধা দর্জন যূরা রীঁহনি কথাকাৰকেঁ স্থান দেনে ছনাহ। 2024 মে সহৰসা সঁ প্রকাশিত সাপ্তাহিক সহর্ষ মিথিনা মে সঁপাদক শ্রী কিসনয কৃষ্ণ জী রীঁহনি কথা প্রকাশন মে ঋপন উপস্থিতি র্জ কৰৌননি।

ঋহী রর্ষ নান দাসক জযন্তী পৰ নিকন' রঁনা স্মাৰিকা মে সঁপাদক শ্রী সঁজীর শমা রীঁহনি কথাকেঁ স্থান দেৰাঁক সিনৈহ ঋা জীরষ্টতা দেখৌননি ।

মৈথিনীক এক মাত্র ঋপন স্বতঁত্র রিধা রীঁহনি কথাক নিষ্ক্লনতা নোকপ্রিযতা সঁ হোগত পসাৰ দেখি মৈথিনীক ঋতিৰিক্ত ঋন্যান্য ভাষাক সঁপাদক সৈহো প্রমুখতা সঁ স্থান দৈ ছথি।

2015 সঁ পষ্টনা সঁ প্রকাশিত হিন্দী দৈনিক- দৈনিক াগৰণ ঋা 2016 সঁ পষ্টনা সঁ প্রকাশিত দৈনিক ভাস্কৰ ঋপন সাহি ্যিক ঋঁকমে রীঁহনি কথা মূন ভাষা মৈথিনী মে প্রকাশিত কৰৈত ৰষ্টে ছথি।

শ্রী যোগৰাজ প্রভাকৰ জীক সঁপাদন মৈ পষ্টিযানা,পঁজাৱঁ সঁ প্রকাশিত - নঘুকথা কনশ নঘুকথা মহা রিশেষাঁক 2017 পহিন ঋঁক সঁ ঋদ্যারদি হিন্দী ঋনূদিত ৰচনা, ঋানৈখ প্রকাশিত কৰৈত ৰহনাহ।

2018 মে নঘুকথা ষ্টাগম্স পচ্চাতি নঘুকথা রূত নামৈ দৰণীযা কান্তা ৰায জীক সঁপাদন মে নঘুকথা শোধ কেন্দ্র, ভোপান সঁ

ৱঁহৰাগত ঐ পত্ৰ মে হিন্দী অনূদিত ৱীহনি কথা আ ছপৈত ৰহনী। 2024 ,ভাগলপুৰ সঁ হিন্দী 'দৈনিক অংগ ভাৰত ' মে ডা. শ্বেতা জীক সাহিত্যিক সঁপাদন মৈ মূল মৈথিলী মে ছপৈএ ৱীহনি কথা।
উপৰোক্তক অতিৰিক্ত
সূৰ্য কিৰণ ভুৱনেশ্বৰ দ্বাৰা ৱিনয দাস
ৱাঁগ্লা মে সঁপাদক - ৱেঁৱী কাৰফৰ্মা
নেপালী - গোৰখা পত্ৰ দ্বাৰা গৌৰী আদি মে ৱীহনি কথাকেঁ স থান দ' দূৰ আ আন ভাষা ভাষী ধৰি ঐ ৱিধা আ মৈথিলীক পসাৰ মে মহত্বপূৰ্ণ যোগদান দৈ ৱঁলা সৱঁ সঁপাদককেঁ আত্মীয আভাৰ!

সমালোচক:-
জহিনা শুৰূ মে সঁপাদকক হাল ছলনি তহিনা ঐ ৱিধাক এতেক ৱিকাসক ৱাঁদো সমালোচকক উদাসীনতা খটকৈ ৱঁলা ঐছ।
সম্প্ৰতি মৈথিলীক ৱৰিষ্ঠ সমালোচক শ্ৰী ৰমানন্দ ঝা ৰমণ দ্বাৰা ডা. প্ৰমোদ কুমাৰক " কনকীৰৱাঁ ' পৰ ৱিস্তাৰ সঁ লিখল ৈ ।তকৰ অতিৰিক্ত শ্ৰী গজেঁদ্ৰ ঠাকুৰক কিছু আলৈখ ৱিদ হ পৰ প্ৰকাশিত ঐছ।
শেষ শূন্য ।

এ পন্না মৈথিলীক সমালোচকক উদাসীনতা দূৰ হোএন আ অপন কলম সঁ ঐ বিধাকেঁ আওৰ সমৃদ্ধ কৰৈত তকৰ বাঁট জোহৈত........খালী ঐছ।

অপন মঁতব্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাউ।

২.৯.সঁতোষ কুমাৰ ৰায 'বঁটোহী'-ৰাখী (সংস্মৰণ)

সঁতোষ কুমাৰ ৰায 'বঁটোহী'
ৰাখী (সংস্মৰণ)

অপৰাজিতা ডেঢ় বৰখ কেৰ ভেল ছলীহ। ৰাখী পাৰিন আৰিঁ গেল ছলৈহ। 2018 ম' কেৰ গপ্প অছি। আবঁ অপৰাজিতা কেকৰা ৰাখী বাঁন্হত ? একৰা তঁ ভায নহি ছৈ। মোন মে বড় চিঁতা েন। অপনা সঁ বেঁসী চিঁতা ৰুণা কেঁ চিঁতা দেখনিযৈন্থ জে বেঁটা নহ ছৈন্থ। চিঁতা অএ দ্বআৰে নহি হোযত ছলৈন্থ জে স্বখামি কেঁ দেত ।

ঠিঁতা অগ দ্ব আৰে ছনৈহ্ন জে অপৰাজিতা কেকৰা ৰাখী ৰাঁ ্হত ? অড়োসিযা-পড়োসিযা জনানী সভ দৰঁন মুঁহ ৰঁজৈত ৰহৈত ছনীহ জে ৰুণা কেঁ ৰেঁষ্টীএ ছৈ, ৰেঁষ্টা নহি ছৈ । গ গপ্প সীধা কৰে া মে জাইকই ধক মন নাগি জাযত ছনৈ। গ তেহেন দৰদ ছনৈহ্ন জেকৰ ভ্রনাজ ত ছনৈ, পৰঞ্চ অগ মে ৰিজ্ঞান আওৰ ভাগ্য সঁ ৰেঁসী সূক্ষৰূঁক্ষ কেঁ জৰুৰত ছনৈহ্ন।

অগ ৰেঁৰ অপৰাজিতা আৰৰ কেঁ ৰাখী ৰাঁন্হনেকা। আৰৰ একৰ মৌসেৰা ভাভ্র ছনৈ। আৰৰ ঞৰতা পহিৰনে ছৈ আওৰ অপৰাজিতা ফ্রাক । ৰুণা অপৰাজিতা কেঁ হাথ সঁ আৰৰ কেঁ মাথ মে চানন কেৰ টীকা নগা দেনথিন্হ। আৰৰ হাথ সঁ চানন কেঁ পোছৈ কেঁ প্রযাস কেনকা। চানন ভৰি মাথা মে নভৈৰ গেনৈ। ৰুণা আৰৰ কেঁ মাথা সঁ চানন কেঁ পোছি দেনকৈ। ৰুণা ফেৰ আৰৰ কেঁ মাথা মে চানন নগা দেনকৈ। ছোটকা প্লেট মে ৰাখী ৰাখন ছেনৈ । অপৰাজিতা কেঁ হাথ সঁ আৰৰ কেঁ কনা ভ্র পৰ ৰাখী ৰাঁন্হি দেনথিন্হ। আওৰ প্লেট মে ৰাখন একটা ৰসগুলো আৰৰ কেঁ খিযা দেনথিন্হ। আৰৰ ওকিযা-ওকিযা কে খায নাগন।

ৰুণা কেঁ আঁখি মে অখনো ঠিঁতা দেখন জা সকৈএ। হমৰা অপন ৰঁহিন সভ যাদ আৰিঁ গেন । হমৰা তীনি টা ৰঁহিন অছি - অনিতা ৰঁড়কী ৰঁহিন, ফূনো মৈথিনী ৰঁহিন আওৰ ঠংদ্রকাংত ছোটকী ৰঁহিন। তীনো জযপুৰ মে ৰহৈত ছথি। জখন দিল্লী মে ৰহৈত ছনহুঁ তঁ জযপুৰ ঞনো-ঞনো ৰঁৰখ জাইকই ৰাখী ৰঁন্হা আৰিঁত ছন ্হুঁ। গাম পৰ জখন তীনূ ৰঁহিন মে সঁ কিযো ৰহৈত ছন তঁ ৰাখী ৰাঁন্হৈত ছন। এক ৰেঁৰ ৰাখী পাৰিন মে জযপুৰ মে ছনহুঁ , তঁ ৰঁহিন কেঁ

সখী সভ সেহো ৰাখী ৰাঁন্হনে ছল। ভাগ্য-বঁহিন কেঁ ও বঁড়কা পাৰিন ছিযৈায। হমৰা বঁহিন কেঁ কমী নহি অছি আওৰ হমৰা বঁহিন কেঁ ভাযক কমী নহি ছৈ।

অফৰা ৰুণা কেঁ পেঁট মে ছলীহ। ৰুণা নিৰাশ নহি েন ছলীহ। মোন মে ছলৈক জে বেঁটা হেবেঁ কৰত। 22 নবম্বৰ, 2018 মে অফৰা ৰুণা কেঁ জনম নেলীহ। অগ বেঁৰ ও নিৰাশ ভেলীহ। পৰঞ্চ আশা অখনো ধৰি বাঁচল ছলৈন্হ। 2021 মে তীন নবম্বৰ কেঁ অযাংশ কেৰ জনম ভেলৈ। অযাংশ দস মাসক ভেল ৰহৈ। ৰাখী পাৰিন আবিঁ গেল ছল। হম দৰিভংগা মে পদস্থাপিত

ছলহুঁ। সপৰিৱাৰ ওতৈ ছলহুঁ। অপৰাজিতা আওৰ অফ া নহা ধোই কই ৰাখী বাঁন্হৈ নেল তৈযাৰ ছথি। ৰুণা অযাংশ কেঁ নহা ধোই কই কপড়া পহিৰা কই অনলাথি। ছোটকা প্লেট মে দূটা ৰাখী ৰাখল ছৈ। অপৰাজিতা আওৰ অফৰা বাঁৰী-বাঁৰী ঁ অযাংশ মে মাথা মে চানন কেলাথি আওৰ ৰাখী ভাগ্য কেঁ কলা ও মে বাঁন্হলাথি। ৰাখী বাঁন্হলাক বাঁদ অযাংশ কেঁ ৰসগুল্লা দুনূ বঁহিন খিযৌলাথি অপনো খেলাথি। ৰুণা কেঁ আঁখি মে সংতোষ দেখি সকৈত ছী। ওকৰা মাথা পৰ সঁ চিংতা কেঁ নকীৰ চ্ছমংতৰ ভ গেল ছৈ।

-সংতোষ কুমাৰ ৰায 'বঁটোহী' , গ্ৰাম - মংগৰৌনা, পোস্ট - গোনৌলী, ভাযা - অংধৰাঠাঢ়ী, জিলা - মধুবঁনী, বিঁহাৰ সম্প্ৰতি - শিক্ষক

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৩.সংতোষ কুমাৰ ৰায 'বঁটোহী'-মৈথিলী সাহিত্য মে স ালোচক কেঁ কমী

সংতোষ ৰুমাৰ ৰায 'ৰঁগৌহী'

মৈথিনী সাহিত্য মে সমানোচক কেঁ কমী

মৈথিনী সাহিত্য আদিকানীন সাহিত্য অছি। রিদ্যাপতি সঁ নইকই অখন ধৰি ঢেৰ ৰাস পোথী নিখন গেন। মৈথিনী সাহিত্যক সভ রিধা মে নিখন জা ৰহন অছি। টাকাক কমী কহিযৌন্হ কী ভ্রমানন্দাৰ প্রযাসক কমী মৈথিনী মে পত্র-পত্রিকাক মী অছি। নোকক সাহিত্য মে ৰুচি সেহো কম ভেনৈন্হ অছি। উত্তৰ আধুনিক কান মে হম অহাঁ জীরি ৰহন চী। ঔখন টাকাক রেঁসী মহত্ব ঠি গেনৈএ। সমাজরাদ পৰ পূঁজীরাদ হারী ভ গেন চৈ। সভ কিযো 'আনংদ' খোজরাঁ মে নাগন ছথি। জত্তে টাকা ৰহতৈ ওতেক মৌজ মস্তী কেন জা সকৈএ ভ্র অরধাৰণা রিকসিত ভই ৰহন চৈ।ভৌগোনিকৰণ কেঁ অভ্র ঘিচম-তিৰা মে সাহিত্য সেহো পিসা ৰহন ছথি। টাকাক অভার মে ৰচনা সভ পড়ন অছি। ওকৰ মুদ্রণ নহি ভই ৰহন চৈ। রাঁজাৰরাদ ততেক নে রঁঢ়ি গেনৈএ ৃ আমজন আওৰ সাহিত্যিক প্রেমী টাকাক জেরঁ সঁ নিকানৈ মে তেৰহ রেঁৰ সোঠৈত ছথিন্হ।

'সগৰ ৰাতি দীপ জৰয' সাহিত্যিক গোষ্ঠী মে জে কথা রাচন হোযত চৈ, তেকৰ তক্ষেণ সমীক্ষা কেন জাযত চৈ। ৱ্র সমীক্ষা হমৰা কহিযো পঢন নহি। সমীক্ষা কেৰ অাধাৰ কী হোযত চৈ একৰে কোনহুঁ অতা-পতা নহি ৰহৈত চৈ। ফুসিয়োঁহ কেৰ কথাক সমীক্ষা হোযত চৈ। সমীক্ষা কেঁ অাধাৰ কথা কেৰ প্লাট যানী কথারস্তু, পাত্র, দেশকান অাওৰ রাতারৰণ, সংরাদ, ভাষা- শৈনী, নেখন-শৈনী, ঙদ্দেশ্য রগৈৰহ-রগৈৰহ হেরাক চাহী। পৰঞ্চ মৈথিনী ভাষা কেৰ অানোচক সভ কথারস্তু কেঁ কথাকাৰ কিযা চূননে হোযতিহ্ন অৱ্র পৰ কোনহুঁ রিচাৰ নহি কৰৈত চথিহ্ন। দ শকান অাওৰ রাতারৰণ কেঁ অাধাৰ পৰ কথা কেৰ সমীক্ষা নহি ভ**ই** ৰহন চৈ। মৈথিনী সাহিত্য মে কান-রিভাজন নহি কেন গেন ঔখন ধৰি। দেখরা মে ৱ্র অারিঁ ৰহন অচ্ছি জে ৰাজকমন চৌধৰী, যাত্রীজী, হৰিমোহন ঝা, ঙষা কিৰণ খান, জগদীশ প্রসাদ মংডন রগৈৰহ-রগৈৰহ কথাকাৰ নিখনাথি অাওৰ নিখ ৰহন চথি, পৰঞ্চ হুনকৰ সাহিত্য পৰ একটা নীক সাহিত্যিক সমীক্ষা নরকা সময ন্বকূন নহি ভ**ই** ৰহন চৈ।

পাত্র কথা কেঁ প্রাণ হোযত চৈ। পাত্রক চূনার কথাকাৰ কোন ঙদ্দেশ্য সঁ কেনথিহ্ন অাওৰ পাত্রক চানি-চনন ওগ   থারস্তু কেঁ অনুসাৰ কতঅ টিকৈত চৈ, পাত্র কেঁ হিসারঁ সঁ ভাষা কেৰ অদাযগী কৰৈত চথিহ্ন। শব্দ কেৰ চূনার কথাকাৰ পাত্র কেঁ হিস রঁ সঁ কোনা কৰৈত চথি একৰ সমীক্ষা হেরাক চাহী।

দেখন জাযত অচ্ছি জে অানোচক মৈথিনী ভাষা মে টাট নগারেঁ

কেৰ প্ৰযাস কৰৈত ছথি জে হিন্দী আওৰ অংগ্ৰেজী ভাষা মৈথিনী মে ঘুসি ৰহন ছৈ। এ্র কহনৈ নীক গপ্প নহি ছিযৈয। আজ্ব অংগ্ৰেজী অতেক আগা ৰঁঠি গেন অছি ওকৰ পীছা মে কিছু কাজ ভ ৰহন ছৈ। অংগ্ৰেজী শৰ্দ্ধকোশ মে ফাৰসী, অৰৱী আওৰ ্যসৰ ভাষা কেৰ শৰ্দ্ধ জোডন জা ৰহন ছৈ ,তেঁ ওকৰ স্বীকাৰোক তি ৰঁঠি ৰহন ছৈ। হম অহাঁ টাৈ নগাৰৈঁত ৰন্ম।

কথা কেৰ ঔখন ধৰি রিভাজনক কোনহুঁ পৰিপাটী রিকসিত নহি ভেন অছি রা মৈথিনী সাহিত্য কেঁ আনোচক অগ পৰ মৌনী রঁ রাঁ রঁনন ছথি। কথাৰম্ভ, দেশকান আওৰ রাতাৰৰণ কেৰ আধাৰ পৰ সেহো কথা কেৰ সমীক্ষা কেন জেৰাক চাহী। কথা ঐতিহাসিক, সামাজিক, পৌৰাণিক, পূঁজীরাদী অছি রগৈৰহ-রগৈৰহ কৰ রিভাজন হেৰাক চাহী। সে মৈথিনী কেৰ আনোচক অগ রিষয পৰ রিচাৰ নহি ৰখৈত ছথি। সমীক্ষক কহঅ নগৈত ছথি হম ঠীক সঁ নহি সমনিযৈ ও কী কথা পঢনাথি। হমৰা জঁতরেঁ এ্র অনঠিযৌনৈ ভেনৈ। কিযো কহঅ নাগৈত ছথি কথা হমৰা পসংদ নহি ভেন । যৌ রিদ্বজ্জন কথা অহাঁ কেঁ পসংদ কেঁ নেন তোড়ে নিখন জাযত ছৈ। অহাঁ কথাকাৰ সঁ অসহমত ভ**২** সকৈত ছী, পৰঞ্চ অহাঁ কেঁ নেন ও কথা নহি নিখৈত ছথি। ও অপনা নেন নিখৈত ছথি। অপন মোনক তৃপ্তি নেন কথা নিখৈত ছথি । হুনকৰ মোন ম কোনহুঁ রাঁজাৰৰাদ হারী নহি ৰহৈত ছৈ। হঁ, কিছু কথ কাৰ রাঁজাৰৰাদ কেঁ দৃষ্টিকোণ সঁ কথা কেৰ প্লাটক সৃজন কৰৈত ছথি।

মৌনিক গপ এ্র ছিযৈয জে জখন কথাকাৰ কথা নিখৈত ছথি ঁ হুনকা জেহন মে কথা নিখৰাক কিছু উদ্দেশ্য তঁ ৰহৈত ছন্হি,পৰঞ্চ

নিখবাক ক্ৰম মে কতেক ৰেঁৰ নিযংত্ৰণ নহি ৰহৈত ছৈ। কথা কোনহুঁ দিস সমৈৰ জাযত ছৈ। অগ মে কথাকাৰ কোনহু দোখ নহি ছৈ। কিযা তঁ কথা জখন ও নিখথ নমৈত ছথি তঁ কোনহুঁ সাঁচা নহি ৰহৈত ছৈ। ও সিৰ্ফ নিখৈত ছথি। কতেক ৰেঁৰ নিখৈত-নিখৈত ভসিযা জাযত ছথি, পৰঞ্চ ও কথা কথা ৰহৈত ছৈ। কথা কথাকাৰক ফসন ছিযৈয । ও নীক অাওৰ খৰাৱঁ ভ সকৈএ ।

'সগৰ ৰাতি দীপ জৰয' কথা গোষ্ঠী কেৰ উদ্দেশ্য নীক ছৈ জে একটা মংচ কেঁ উপৰ অাওৰ নীচা ৱৈস ক অতেক মৈথিলী সাহিত্যিক নোকনি কথা কেঁ সুনৈত অছি অাওৰ পোথীক নোকাৰ্পণ হোযত ছৈ। পৰঞ্চ অপন কথা পঠিকই সুগত ৰহবঁ অাওৰ দোসৰক কথা সুনবেঁ নহি কৰৱঁ গ গপ নহি পাচি ৰহন অছি। কিছু নোকনি মংচ পৰ কব্জা কেনে ৰহৈত ছথি গ হমৰ অাৰোপ অছি, সে নহি হেৰাক চাহী। নহি তঁ মৈথিলী সাহিত্যক ৱিকাস ৰুকিএ জেতৈ। মৈথিলী সাহিত্য কেঁ পত্ৰ-পত্ৰিকাক ৱিকাসক নেন সিৰ ফ গপ্পে টা হোযত অছি, কোনহুঁ অগ নেন ঠোস ৰস্তা নহি ৱনৌন জাযত অছি।

-সংতোষ কুমাৰ ৰায 'ৱঁটোহী' , গ্ৰাম - মংগৰৌনা, পোস্ট - গোনৌনী, ভাযা - অংধৰাঠাঢ়ী, জিনা - মধুৱনী, ৱিঁহাৰ সম্প্ৰতি - শিক্ষক

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৭.প্রণৱ ঝা-ফৈমিলী এডাপ্শন প্রোগ্রাম (FAP): ঠিকিৎসো শিক্ষা মেঁ নরাচাৰ ঋা গ্রামীণ ভাৰত মেঁ স্বাস্থ্য সেৱাক ৰঁঢ়ারা

প্রণৱ ঝা

ফৈমিলী এডাপ্শন প্রোগ্রাম (FAP):
ঠিকিৎসো শিক্ষা মেঁ নরাচাৰ ঋা গ্রামীণ ভাৰত মেঁ স্বাস্থ্য সেৱাক ৰঁঢ়ারা

নেশনল মেডিকল কমীশন (NMC), জে পূর্ব মেঁ মেডিকল কাউঁসিল ঋাফ ইংডিয়া (MCI) কহল জাগত ছল, গ্রামীণ ভাৰত মেঁ উৎকৃষ্ট স্বাস্থ্য সেৱা প্রদান কৰবাঁক লেল যোগ্য ঠিকিৎসেক কেৰ

নিযুক্তি নেন নিৰংতৰ প্ৰযাসৰত ঋছি। এহি দিশা মেং, নেশনন মেডিকন কমীশন (NMC) দ্বাৰা ঋগস্ত 2019 মেং ফৈমিনী এডাপ্শন প্ৰোগ্ৰাম (FAP) কেৰ শুভাৰংভ কএন গেন, জে 2021-22 সত্ৰ সঁ এমৰীৰীএস ছাত্ৰ-ছাত্ৰা সভক নৰ ঋাধাৰিত ঠ কিত্সো শিক্ষা (CBME) পাঠ্যক্ৰম মেং সমাহিত কএন গেন ঋছি।

ৰাষ্ট্ৰীয ঠিকিত্সো ঋাযোগ (NMC) দ্বাৰা প্ৰাৰংভ কএন গেন পৰিৰাৰ ঋপনাগৰঁ কাৰ্যক্ৰম (FAP) এক ৰণনীতিক পহন ঋছি, জে ঠিকিত্সো শিক্ষা মেং পৰিৰাৰ-কেংদ্ৰিত দেখভান ঋা দ ৰ্ঘকানিক ৰোগী সংৰঁধ সভক সমাৰেশ ক**ই** ৰহন ঋছি। এহি কাৰ্যক্ৰমক তহত, ঠিকিত্সো ছাত্ৰ সভ কেঁ দীৰ্ঘকানিক ৰোগী সংৰঁধ সভ সঁ নিপটই কে ৰ্যাৰহাৰিক ঋন্বভৰ ভেটৈত ঋছি, জে ঢ়নক ক্লিনিকন কৌশন ঋা পৰিৰাৰক গতিশীনতা কেঁ ৰুঁঝই মেং মদদ কৰৈত ঋছি।

ঞ্জ কাৰ্যক্ৰম সমগ্ৰ শিক্ষা প্ৰদান কৰৰাঁক মাডন পৰ ঋাধাৰিত ঋছি, ৰোগী-কেংদ্ৰিত দৃষ্টিকোণ কেঁ প্ৰোত্সাহিত কৰৈত ঋছ , ঋা সংৰাদ, সহানুভূতি, ঋা টীম ৰৰ্ক জেকাঁ মহত্বপূৰ্ণ সাফ্ স্কিন্স কেঁ ৰিকসিত কৰৈত ঋছি, জে প্ৰভাৰী ঠিকিত্সো প্ৰৈক্টিস নেন ৰশ্যক ঋছি।

FAP কেৰ ঙদ্দেশ্য ঋা প্ৰাৰূপ:

ফৈমিনী এডাপ্শন প্ৰোগ্ৰাম কেৰ ঙদ্দেশ্য গ্ৰামীণ ক্ষেত্ৰ মেং প্ৰাথমিক ঠিকিত্সেক কেৰ সেৰা ঙপনব্ধ কৰাএৰঁ ঋা এমৰীৰীএস ছাত্ৰ-ছাত্ৰা সভ কে সমুদায কে ৰাস্তৰিক জীৰন ঋা হেন্থ সিস্টম কেৰ ঋনুভৰ প্ৰদান কৰাএৰঁ ঋছি। এহি কাৰ্যক্ৰম মেং, প্ৰত্যেক ছাত্ৰ-

ছাত্রা অপন এমরীরীএস অধ্যযন কেৰ রীচ মে মেঁ পাঁচ টা পৰিৱাৰক দাযিত্ব নৈত ছথি, জাহি মেঁ ও পৰিৱাৰক ামান্য স্বাস্থ্য কেৰ নিগৰানী কৰয ছথি, স্বাস্থ্য সংরঁধী সমস্যাক সমাধান দৈত ছথি, আ চিকিত্সা সুরিধা প্রাপ্ত কৰরাঁক দিশা মেঁ সহযোগ কৰ ছথি।

FAP কেৰ প্রাৰংভ মহাত্মা গাঁধী ইংস্টীট্যূট আফ মেডিকন সাইংসেজ (MGIMS), সেৱাগ্রাম রর্ধা কেৰ "সেৱাগ্রাম মাডন" স' ভেন ছন। এহি কার্যক্রম মেঁ ছাত্র-ছাত্রা কে শুৰুআত মেঁ 15 দিনক কেঁপ দ্বাৰা গাঁধী আশ্রম মেঁ নৈতিক শিক্ষা প ৰদান কএন গেন ছন, জেকৰ রাঁদ ওহি সমুদায মেঁ ও জাইক অপন অধ্যযন কৰৈত গেনগ্রথ। সেৱাগ্রাম মাডন কেৰ আধাৰ পৰ, এহি কার্যক্রম মেঁ ছাত্র-ছাত্রা কই পৰিৱাৰক সামাজিক আ সাংস্কৃতিক পহনূ সভ পৰ ধ্যান দেন জা ৰহন অছি, জৈ সে সমুদায স্বাস্থ্য ব্যৱস্থা পৰ অনুকূন প্রভার হোয। এহি প্রকাৰ সঁ, FAP গ্রামীণ ক্ষেত্রক স্বাস্থ্য সেরা প্রণানী মেঁ সুধাৰ কৰরাঁক দিশা মেঁ একটা মহত্বপূর্ণ ডেগ অছি।

FAP কেৰ ক্রিযান্বযন আ চুনৌতি সভ:

FAP কেৰ কার্যান্বযন কেৰ রীচ মে কতেকো চুনৌতি সভক সামনা কৰই পড়ন অছি। রিশেষ ৰূপ সঁ সময আ সংসাধন কেৰ অভার। কোৰোনা মহামাৰী কেৰ সময মে, কগ্রএকটা প্রতিরঁধক কাৰ সঁ 27 ঘংটা কেৰ রঁজাএ মাত্র 21 ঘংটা কেৰ সময দেন গেন। তথাপি, এহি কার্যক্রম মেঁ ছাত্র-ছাত্রা সভ কে ঘৰ -ঘৰ জাইক পৰিৱাৰক স্বাস্থ্য জাঁচ, এনসীডী (জেনা উচ্চ ৰক্তচাপ, মধুমেহ, আ

মোটাপা) কের স্ক্রীনিংগ, আ স্বাস্থ্য সেবা প্রদান করবাক অবসর ভেটৈ রহল অছি।

কতেকো গ্রামীণ ক্ষেত্র মে, স্বাস্থ্য কেংদ্র আ চ কিত্সা সুবিধা কে অভার অছি, আ লোক সভক বীচ মে স্বাস্থ্য সংবংধী জ্ঞানক সে ো কমী অছি। এহি স্থিতি মে, FAP কে মাধ্যম সে ছাত্র-ছাত্রা কে বাস্তবিক জীবন কের অনুভব হোএত অছি আ ও গ্রামীণ ক্ষেত্রক সমস্যা সভ কে ন ইগ সঁ দেখৈত ছথি। এহি কার্যক্রম সঁ গ্র মীণ ক্ষেত্রক লোক সভ মে স্বাস্থ্য সেবাক উপযোগ আ স্বাস্থ্য জ্ঞান মে সুধাৰ সংভব অছি।

FAP কের প্রভাব আ সংভাবনা সভ:

FAP কের মাধ্যম সঁ ছাত্র-ছাত্রা নৈ খালী অপন ক্লিন কল কৌশলক সুধাৰ কই সকয ছথি, অপিতু পৰিৱাৰক সংগ মজবূত সংবংধ সেহো বনবৈত ছথি। ঐ সঁ ও অপন সংবাদ কৌশল, সহানুভূতি, আ টীমবর্ক মে প্রবীণতা প্রাপ্ত কই কয ছথি। এহি কার্যক্রম কের মাধ্যম সঁ ছাত্র-ছা ো আ সমুদাযক বীচ একটা সমন্ব আ বিশ্বাস কে অটূট সংবংধ বনৈত অছি, জে ওতুক্কা লোক সভক স্বাস্থ্য সেবা মে সুধাৰ আ স বাস্থ্য জাগৰূকতা কে বঢ়াবৈত অছি।

সেবাগ্রাম, কেএমসী মেংগলোৰ, আ অন্য স্থানসভ মে FAP কের সফলতা সঁ প্রেৰিত ভই ক, ভাৰতক কতেকো মেডিকল কালে সভ এহি কার্যক্রম কে অপন পাঠ্যক্রম মে শামিল কই রহল অছি। এহি প্রকাৰক কার্যক্রম সঁ গ্রামীণ ক্ষেত্রক লোক সভ ম ং স্বাস্থ্য কের প্রতি জাগৰূকতা বঢ়ত, আ চিকিত্সে কের সেবা

গ্রামীণ ক্ষেত্র মেঁ সহজ উপনব্ধ হোগ কে সংভাৱনা মে সেহো র ক্ষি হেতগক।

কার্যক্রমক নাভ:

1. **নৱাচাৱ কে অৱসৱ:** FAP চিকিৎসা মহাৱিদ্যানয ভ কেঁ অপন পাঠ্যক্রম মেঁ নৱাচাৱ আ ৱাস্তৱিক দুনিযা কেৱ অনুভৱ পৱ আধাৱিত নৱ শিক্ষণ ৱিধি সভ কে সমাৱেশ কৱবাঁক অৱসৱ প্রদান কৱৈত অছি।

2. **সমুদায সঁগ সঁবঁধ মজবূঁত কৱবঁ:** এ কার্যক্রম চিকিৎসা সংস্থান সভ আ সমুদাযক বীচ সঁবঁধ মজবূঁত কৱৈত অছি, জে সংভাৱিত ৰূপ সঁ বেঁহতৱ সমুদায স্বাস্থ্য পৱিণামক দিস নই জেতৈ।

ভৱিষ্যক দিশা:

1. **অনুসংধান আ মূন্যাংকন:** এ ক্ষেত্র পৱিৱাৱ-কেঁদ্রিত চিকিৎসা শিক্ষা আ ৰোগী পৱিণামক প্রভাৱকাৱিতা পৱ অনুসংধানক অৱসৱ প্রদান কৱৈত অছি, জে প্রমাণ-আধাৱিত সুধাৱক দিশা দেখা সকৈত অছি।

2. **ডিজিটন উপকৱণ আ টেনিমেডিসিনক উপযোগ:** ডিজিটন উপকৱণ আ টেনিমেডিসিনক উপযোগ কই কার্যক্রমক পহুঁচ আ নচীনাপন বঢ়াওন জা সকৈত অছি, জগ ঁ বঢ়িঅন পৱিৱাৱক এংটৈৱেক্শন আ ব্যাপক সহভাগিতা সম্ভৱ ভই সকায অছি অছি।

3. **দীর্ঘকানিক ঋধ্যযন:** FAP ক**ই** প্রভার মূন্যাংকন হেতু দীর্ঘকানিক ঋধ্যযনক ঋাযোজন ক**ই** সক্ষম ডেঁটা প্রদান ক**ই** সকৈত ঋছি, জে কার্যক্রমক সুধাৰ ঋা রিকাসক দিশা মেঁ সহাযক সিদ্ধ হোযত।

নিধকর্ষ:

FAP ঠিকিৎসো ছাত্র-ছাত্রা ক**ই** গ্রামীণ ক্ষেত্রক জীর শৈলী ঋা স্বাস্থ্য সমস্যা সভক প্রতি জাগৰূক কৰৈত ঋছি। এহি কার্যক্রম কেৰ মাধ্যম সঁ, ছাত্র-ছাত্রা মেঁ ঋাত্মেরিশ্বাসক রৃদ ধি হোগত ঋছি ঋা ও পৰিরাৰক সদস্য সভক স্বাস্থ্য দেখভান কেৰ রেঁহতৰ সনাহ দেরাঁক ক্ষমতা প্রাপ্ত কৰৈত ছথি। এহি প্রকাৰ, FAP ঠিকিৎসো শিক্ষা মেঁ নরাচাৰক মাধ্যম সঁ গ্রামীণ ক্ষেত্রক স্বাস্থ্য সেরা মেঁ সুধাৰ ঋা "সরঁকে নেন স্বাস্থ্য" কেৰ নক্ষ্য প্রাপ্ত কৰরাঁক দিশা মেঁ মহত্বপূর্ণ ভূমিকা নিমাহি ৰহনে ঋছি।

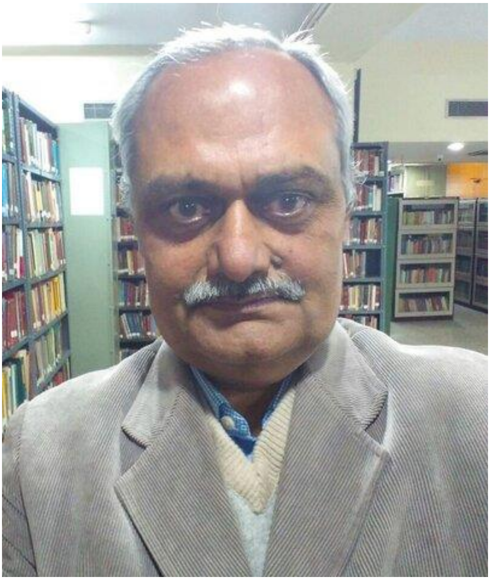
একটাৰ ঋনারা, FAP কেৰ দ্বাৰা কএন গেন স্বাস্থ্য শিক্ষ ঋা সেরা সঁ গ্রামীণ ক্ষেত্রক নোক সভক স্বাস্থ্য ব্যরহাৰ মেঁ সকাৰাত্মেক রঁদনার দেখা ৰহনে ঋছি, জে ভরিষ্য মেঁ স্বস্থ সমাজক নির্মাণ মেঁ সহাযক হোযত।

{শোধ সংদর্ভ: National Board of Examinations Journal of Medical Sciences (NBEJMS), Indian Journal of Community Medicine (Wolters Kluver)}

[প্রণর ঝা, ৰাষ্ট্রীয পৰীক্ষা রোঁর্ড, নঈ দিল্লী]

ঋপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৫.ৰৱীন্দ্ৰ নাৰাযণ মিশ্ৰ- ষীমাক ওহি পাৰ (ধাৰাৱাহিক ঙপন্যাষ)

ৰৱীন্দ্ৰ নাৰাযণ মিশ্ৰ

ষীমাক ওহি পাৰ (ধাৰাৱাহিক ঙপন্যাষ)

হমৰ ষষুৰ স্বৰ্গীয গণেশ ঝা (পণ্ডৌল ডীহটোল)ক স্মৃতিমে, ষাদৰ ষষিনেহ ষমৰ্পিত!-**ৰৱীন্দ্ৰ নাৰাযণ মিশ্ৰ**

-31-

প্ৰাত ভেলে হম ফেৰ প্ৰেতশিলা দিষ বিদা ভেলহুঁ । ষোঁষে গযা ঘুমি গেলহুঁ । কেও হমৰা পিণ্ডদান কৰেৰাক ৈতু তৈযাৰ নহি ভেল। পণ্ডাষভ তৰ্ব দএ হমৰা ঠিষ্টি জাগত ছল । হমৰা দেখিতহি ও ষভ চিকৰএ লগৈত-"ভাগূ! ভাগূ! প্ৰেত ঘুম ৰহল খ্ৰিচ্ছ ।"

চনৈত-চনৈত ফল্গু নদী ধৰি পহুঁচি গেনহুঁ । ও িঠাম তঁ খানী ৱাঁন্বএ -ৱাঁন্ব দেখাএন। পানিক কতহু কোনো নেশ নহি । ৱুঁঝেৰেঁ নহি কৰএ জে নোক একৰা নদী কিএক কহৈত ছৈক। আগূ ৱঢ়ৈত ছী । হুঁজক-হুঁজ প্ৰেতসভ ঘুমি ৰহন ন । সংভৱতঃ পিতৃপক্ষ প্ৰাৰংভ ভএ গেন ছন । দুপহৰ হোগত-হোগত সৌঁসে ফল্গু নদী ভৰি গেন। ইসভ সঁ মস হোএৱঁ মোসকিন। পংডাসভ অপন জজমানসভক সংগে ৱ্যস্ত ছনাহ । মুদা হমৰা িস ককৰো ধ্যান নহি । অস্তৱ্যস্ত,অসোথকিত ৱীচ ফল্গ মে ঠাঢ় ৰহী কি ককৰো অৱাঁজ সুনাএন- -

"ওহি কাত চনি জাহ । ওতহি দসৰথক পিংডদান ভেন ৰহনি । তোৰো কাজ ৱঁনি জেতহ। ৱাঁন্বএ-ৱাঁন্বএ হম ওহিকাত পহুঁচৈত ছী । পণ্ডাসভ তৰহ-তৰহক মংত্ৰ পঢ়ি ৰহন ছথি । কৈকটা পণ্ডা আপসমে ঝগড়া কএ ৰহন ছথি ।

হম ওহিকাত পহুঁচনে ৰহী কি একটা মহাত্মোজী আঁখি মুননে ধ্যানস্থ ৱৈসন ছনাহ । হুনকৰ আঁখি নান-ন ন ছন । ও পৈৰসঁ মাথ ধৰি ভস্ম ৰগড়নে ছনাহ । মাথামে জটা াঁপ জকাঁ চাৰূকাত পসৰি ৰহন ছন । ফল্গুক ৱাঁন্বপৰ কহি নহি কখনসঁ ও পড়ন ছনাহ । হম হুনকৰ নগীচমে গেনে ৰহী, হমৰা ৱিঁনা দেখনে ও ৱাঁজএ নগনাহ -

" আৱিঁ গেনহ । অএনহি ছনহ । হমৰ ৰচন ৱৃথা নহি জা সকৈত ছন । আৱঁ তোৰে হাথে সভক মুক্তি হোএত ।"

"পহিনহি হমৰ অপন মুক্তি তঁ হোঅএ । "

"মূর্খ! এতেক দিনসঁ বৌআ ৰহলে ছহ, এতবোঁ নহি বুঝি সকলহ জে হমৰ আ আন কিছু নহি হোএত অছি । ই ফাঁক স্বনির্মিত অছি । সভ মুক্ত হেতৈক তঁ হূঁ বৈসলে থোড়ে ৰহবঁহ । স্বতঃ মুক্ত ভএ জেবঁহ।"

"অহাঁ কে ছী? হমৰা কোনা জনৈত ছী ।?"

"নএহ, ফেৰ ওএহ বাঁত? জে কহৈত ছিঅহ সে ধ্যান সঁ সুনহ । এহিঠামসঁ দস ডেগ পছিম দিস জাহ । একটা তমঘৈল ভেটৈতহ । ওকৰা নেনে সোঝে মঝৌল চলি জাহ ।"

হম সএহ কবৈত ছী । দস ডেগ পাছু দিস জএতহি কলীক ডুঁঠগৰ জগহ বুঝাএল । ওকৰা পৈৰসঁ কোৰিঅৰিতহি একটা তমঘৈল ভেটৈল । ও বৈস ভৰিগৰ ছল । বাঁহৰসঁ নীকসঁ সুনল ছল। কল্পনা কএ হম ওকৰা বাঁহৰ ঘিচলহুঁ । ওকৰা কান্হপৰ ধৰিতে ছী কি ফেৰ অবাঁজ ভেল-

"একৰা অপন গামক সীমাক পাৰ লএ জাহ । এহিমে সভক মুক্তিক সমাধান অছি ।" পাছু দেখৈত ছী তঁ ও মহাত্মোক কোনো অতা-পতা নহি ছল ।

পাকড়িক গাছ ওহি মহাত্মোকেঁ চিন্হি গেল ৰহথি আ চিতিতো ৰহথি জে কহীঁ হমহূঁ হুনকৰ লপেটমে নে আবিঁ জাএ। গএহ মহাত্মো হিনকৰ ই গতি কেনে ৰহথি । মুক্তিও হুনকে কবেবাঁক ৰহনি। সে ৰস্তা ও হমৰা দেখওলথি । ফলু বাঁনুসঁ কল্পনা কএ বাঁহৰ ভেলহুঁ । পাকড়িক গাছ আ ওহিপৰ বুঁ সনে সুগ্গা ভেটৈলাহ। ও সভ সভটা দেখি ৰহল ছলাহ।

"আৱঁ এতএ একো ক্ষণ রুকনাগ ঠীক নহি "-স্বগ্গ বঁজলাহ ।

"সহী কহি ৰহল ছী "-পাকড়িক গাছ কহৈত ছথি ।

হম তমঘৈলকেঁ সম্হাৰি কএ ৰখৈত ছী আ ওনকা সভক সংগে বিদা ভএ জাগত ছী । তীনূ গোষ্টে ৰাতিএমে মৌন পঁচনাঁ। গামক সীমক ওহিপাৰ একটা ধাৰ ছল । ধাৰসঁ সটনে পৰতী ছ । থোড়বেঁ কালমে ঘনঘোৰ বৰ্ষা হোমএ লাগল । আৱঁ কী কৰী? কিছু ফুৰেৰেঁ নহি কৰএ । এতবেঁমে আকাশৱাণী ভেল-

" মনুষ্য কতএসঁ আএল আ কতএ চলি জাগত অছি? ঐ প্ৰশ্ন হজাৰোঁ সালসঁ অনুত্তৰিত অছি । ঐ বাঁত নহি ছৈক জে একৰ সমাধানক প্ৰযাস নহি ভেলৈক । কতেকো লোক অপন-অপ তৰীকাসঁ এহি ৰহস্যক ব্যাখ্যা কৰবাঁক প্ৰযাস কেলাহ । মুদা হী কী অছি, ককৰ বাঁতমে বেঁসী দম ছৈক সে কহবঁ বঁড় মোসকিল কাজ অছি । জহিনা জীৱন সত্য অছি তহিনা মৃত্যু সেহো অকাট্য সত্য অছি । জে জন্মল সে মৰত । মুদা তকৰ বাঁদ? কী কৰ আস্তিত্ব সভদিনক হেতু মৃত্যুক সংগে সমাপ্ত ভএ জাগত অছি, আ কী ফেৰসঁ ওকৰ জন্ম হোগত ছৈক ? নির্ণাযক ৰূপসঁ কিছু নহি কহল জা সকৈত অছি। পাকড়িক গাছ হো,ওহিপৰ বৈঁসল স্বগ্গা হো কিঁবা হূঁ স্বযং ,সভ স্বতঃপ্ৰেৰিত এহি সংধানমে লাগল ৰহলহ । মহাকালক প্ৰভাৱসঁ কতএ-কতএ নহি গেলহ । কোন-কো পৰিস্থিতিসঁ নে গুজৰলহ । মহাকাল মহান ছথি। ওনকহি প্ৰভাৱসঁ সৃষ্টিমে ৰচনা ও সংহাৰক শৃংখলা অনৱৰত চলি ৰহল অছি,চলিতে ৰহত । পৰতীপৰ উগল নৱ পম্হসভ পৌধক ৰূপ ধৰত । সৃজন

মুক্তিদাযক থিক । যুগ-যুগসঁ রৌখাগত মৃতাত্মোসভ ওহি নর সৃজনসঁ একাকাৰ ভএ মুক্ত ভএ জেতাহ।

তকৈত কী ছহ? এহি তমঘৈনমে ৰাখন রীখাকেঁ যোঁসে পৰতীমে ছীটিঁ দহক । এহীমে সঁ রৌখাগত খাত্মোসভক মুক্তিক ৰস্তা নিকনত । ওকৰসভক ৰূপাংতৰণ ভএ জেতৈক । নূতন কিসনয রঁনি ও সভ সৃধিষ্টঁমে সুখ ও সমৃদ্ধিক খাকাৰ গ্ৰহণ কৰত। "

সে সুনি হমৰ খাঁখি প্ৰসন্নতাসঁ চমকি ঙঠৈত খছি । হম সএহ কৰৈত ছী । তমঘৈনকেঁ খোনি দৈত ছী । ওহিমে ৰাখন রীখাকেঁ যোঁসে পৰতীমে ছীটিঁ দৈত ছী । দেখিতহি-দ খিতহি সংপূৰ্ণ পৰিদৃশ্য রঁদনি জাগত খছি । যোঁসে পৰতী হৰিখৰ কং ন নগৈত ছন । যুগ-যুগসঁ রৌখাগত খতৃপ্ত,খশাংত খাত্মোসভকেঁ শাংতি ভেষ্টৈত খছি,ও সভ নর ৰূপমে খংকুৰিত ভএ সৃধিষ্টঁমে সুখ,সুদ্ধিক প্ৰতীক রঁনি জাগত ছথি ।

সগতৰি নূতন জীৱনক সৃজন ভএ গেন ছন । হমৰ খন্তৰ্দৃধিষ্ট জাগি চুকন ছন । হম খাৰঁ নীকসঁ রুঁঝি গেনহঁ জে ভ কিছু মোনেক ফেৰ খছি । দিব্যনোক,খংধনোক সভ মোনেমে খছি। জেহন সোচৰৈক তেহনে ভএ জাগত খছি । একহি মোনমে কী-কী নে রঁসৈত খছি । জাধৰি হম খপনাসঁ হটি কএ নহি সোচৰৈক তাৰঁতে রৌখাগতে ৰহৰঁ । তেঁ তঁ হমৰা নীনমণি পৰ্বতপৰ সভ কিছু দেখা ৰহন ছন , কাৰণ হম তখন সভ কিছুসঁ পৃথক ভএ জাগত ছনহঁ । দৃধিষ্ট জঁ সোঝৰা গেন তঁ গজোতে-গজোত নহি তঁ সূৰ্যগ্ৰহণ জকাঁ দিনোমে স্থাৰ।

দিব্যলোক জীৱনক সকাৰাত্মকতাক পৰিচায়ক থিক জাহিসঁ শাংতি,সুখ আওৰ আনংদক অনুভৱ হোগত অছি । অংধলোক নকাৰত্মকতাক প্ৰতিৰূপ অছি ।ওহিঠাম অশাংতি,দুখ আওৰ তনাৱ ভৰল ৰহৈত অছি । অংধলোকসঁ দিব্যলোকক যাত্ৰা -তমসো মা জ্যোতির্গময়ক কল্পনাকেঁ অনুশৰণ কৰৈছ। ঐহি যাত্ৰাক হেতু স্বয়ংকেৰ স্বয়ংসঁ সাক্ষাত্কোৰ জৰূৰী অছি । নুক্ক অপন সোচক আংতৰিক প্ৰবৃতিকেঁ বঁদনি কএ জীৱনক দিশা স্বয়ং নির্ধাৰিত কএ সকৈত অছি । ৱাহো বুঁঝবাঁমে আবিঁ গেল জে আথিৰ পিপহী আওৰ কিছু নহি হমৰে নির্ণয়াত্মেক বুদ্ধি অছি জকৰা বঁলে হম কিছু প্ৰাপ্ত কএ সকৈত ছী । এহী বঁলেঁ পাণ্ডৱ মহাভা তক যুদ্ধ জীতি গেলাহ । একৰে অভাৱমে ৰাৱণ সন মহাবঁলী সভকিছু হাৰি গেল । পিপহীক কাৰণ সুৱিধা,অসুৱিধা দুনূ ভেল । হমৰা জনৈত অসুৱিধা বেঁসী ভেল। নহি তঁ ভনে হম ৱেল দুর্ঘটনা বাঁদ ঝঞ্ঝটিসভসঁ হটি গেল ৰহী । মুদা নিযতি নৱ-নৱ সম ্যা গঢ়ৈত ৰহল । দিব্যলোক,অংধলোক, মৃণ্কদপুৰ,মৌজপুৰ আ কহি নহি কতএ কতএ ঘুমবৈত ৰহল,কী-কী দেখবৈত ৰহল । হম ওকৰ হাথক খেলৌনা ছলহুঁ, আওৰ কিছু নহি। তেঁ নে মৰিও কএ কহিও চৈন নহি ৰহি সকলহুঁ ।

ফৰীছ ভএ ৰহল ছল । গামমে স্ত্ৰীগণসভ পৰাতী ারিঁ ৰহল ছলীহ । হমৰা লেবাঁক হেতু একটা ৱিমান আএল । ওহিমে পহিলে

সঁ তিৰপিত,শৰদ,শ্যাম,মংজুষা,ৰাগিনী,নিশা, জ্যোতিষীজী,ৱিমলা,প্ৰভু ,সভ বৈঁসল ছলাহ । ওহি ৱিমানক পৰিচালন মহাকাল স্বয় কএ

ৰহল ছলাহ । সভ ভূত,ৱর্তমান,ভৱিষ্যক ওঝৰসঁ মুক্ত ভএ ৌেন ছলাহ ।

-32-

ওহি ৰাতি হমৰা ৱঁাত নীক নিন্ন ভেল । একহি ন ৌে পৰাত ভএ গেল । নিঁদ্রিত অৱস্থামে ভোৰহৰৱাঁমে সপনা দেখএ লগলহুঁ । সপনা সীনেমাক ৰীল জকাঁ ৱঁড়ীকান ধৰি চলৈত ৰহল। কহি নহি কহাঁসঁ পাকড়িক গাছ আ ওহিপৰ গপ্প কৰৈত সুগ্গ আৱিঁ গেল । মৌজপূৰক পৰতীক হৰিঅৰী দেখি হম কতেক প্রসন্ন ভেল ৰহী । কৈক ৱেঁৰ হম ৱঁড়ৱঁড়াগতো ছলহুঁ । লগমে কেও নহি ছল। একাএক ফোনক ঘঁটী ৱাঁজল । মোৱাঁগলক ঘঁটী সুনি মৰ আঁখি খুজি জাগত অছি । কতহু কিছু নহি দেখি হম ৱিস্মিত ছী । নে আৱঁ পাকড়িক গাছ ছল নে সুগ্গা কতহু দেখাএল । কনীকানমে জখন ভক্ক টুটৈত অছি তঁ পতা লাগল জে তঁ মাত্র সপনা ছল। একটা এহন সপনা জে হমৰ মোনকেঁ ঝকঝোড়ি কএ ৰাখি দেলক।

কোনা হম কৈক পূস্ত পহিলেক দুনিআমে পহুঁচি গেলহুঁ ? সুণ্ডঁদপূৰমে ৰাজকুমাৰী সঁগে হমৰ ফেৰসঁ ভ ন ভেঁট কেহন মোহনগৰ লগৈত ছল । পূৰ্ৱজন্মমে জ্যোতিষীজী আ ৱিমলা হমৰ মাতা-পিতা ছলাহ মে ৱাঁত মোচি তঁ হম অখলো ৰোমাঁচিত ছী। অমনমে জন্ম-জন্মক সৱঁধ চলৈত ৰহৈত অছি জে হম কৈক ৱেঁৰ ৱুঁঝি নহি পৱৈত ছী আ আশ্চৰ্যচকিত হোগত ৰহৈত ছী জ ন

কেও অপ্রত্যাশিত হমৰ শত্রু-মিত্র ৱনি জাগত ছথি। হোসভ অপন পূর্ৱ জন্মক ৱকিঔতাক সমাধান কৰৈত ৰহৈত ছথি।

ভোৰে-ভোৰ হম গএহসভ সোচি ৰহল ছলহুঁ কি ফোনক ঘংটী ৱাজি গেল ছল। ৰাগিনী ফোন পৰ ৰহথি। কহৈত ছথি- "ৱাবূজী হমৰসভক ৱিঁআহ হেতু স্বীকৃতি দএ দেলথি।"

"তখন?"

"তখন কী। শুভস্য শিঘ্রম।"

(সমাপ্ত)

অপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

পদ্য

३.১.প্রদীপ কুমাৰ মঁডল 'পরড়া'-দ্বধক স্মণ!/ সজনী ছোড়ি গেনীহ মোৰী গাম!

३.২.প্রমোদ ঝা 'গোকুন'- মামী কত মোৰ

३.३.প্রণর ঝা- রঁাদন খাগ্র ফেৰ তূ খাযন ছনহী হমৰা খাঁ ন

३.৪.ৰাজ কিশোৰ মিশ্র-সাম্প্রতিক পৰিৰেশ

३.৯.সঁতোষ কুমাৰ ৰায 'রঁষ্টোহী'-পৰেমক ডোৰ

𑓒.𑓑.𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑓀𑒛𑒪 '𑒣𑒩𑒛𑓃𑒰'-𑒠𑒳𑒐𑒏 𑒏𑓂𑒭𑒝!/ 𑒮𑒖𑒢𑒲 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯 𑒧𑒼𑒩𑒲 𑒑𑒰𑒧!

𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑓀𑒛𑒪 '𑒣𑒩𑒛𑓃𑒰'

𑒠𑒳𑒐𑒏 𑒏𑓂𑒭𑒝!/ 𑒮𑒖𑒢𑒲 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯 𑒧𑒼𑒩𑒲 𑒑𑒰𑒧!

𑓑

𑒠𑒳𑒐𑒏 𑒏𑓂𑒭𑒝!

𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒢𑒧𑒾𑒢𑒲 𑒥𑒰𑒿𑒒 𑒖𑒢𑒰𑒢𑒲
𑒑𑒲𑒠𑒛𑓃 𑒒𑒩 𑒒𑒩 𑒣𑒼𑒮𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱,
𑒏𑒳𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒥𑒿𑒢𑒱 𑒏𑒾𑒩𑒰 𑒢𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒞𑒰𑒏𑒻
𑒞𑓀𑒯𑒱 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒑𑒧𑒾𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱 ।

𑒪𑒰𑒚𑒲 𑒧𑒼𑒙𑓂𑒏𑒰 𑒚𑒰𑒩 𑒧𑒹𑓀 𑒐𑒼𑓀𑒮𑒪
𑒮𑒧𑓂𑒥𑒚𑒰 𑒗𑒼𑒪 𑒪𑒑𑒾𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱,
𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒹𑓀 𑒏𑒳𑒥𑒿𑒞𑒱 𑒍𑒏𑒩𑒰
𑒞𑓀𑒯𑒱 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒑𑒧𑒻𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱 ।

𑒡𑓂𑒥𑒖 𑒧𑒱𑒪𑒪 𑒖𑒹 𑒯𑒰𑒟 𑒤𑒯𑒩𑒰𑒥𑒿𑒃
𑒮𑒰𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒪𑒳𑒏𑒰 𑒏𑒃 𑒩𑒐𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱,

নহি নিকসত সড়ক পৰ কেযো
তঁহি অধিকাৰ গমৌনে অছি ।

ৰাখন নক্কা কে জৰাওত ?
আস পৰ আস নগৌনে অছি,
হেৰি ৰহনে অছি ৰাঁই উদ্ধাৰক
তঁহি অধিকাৰ গমৌনে অছি ।

কে ভৰত ঁকাৰ হক নেন ?
মুণ্ডে কে পাগ পহিৰনে অছি,
নহি নীজ সিৰ ৰাঁহত মুৰেঠা ?
তঁহি অধিকাৰ গমৌনে অছি ।

ধিক্কাৰৈ ছী হম মৈথিনানী কে
ৰো কেহন পুত্তা জননে অছি,
ভনমানুষ নহি পুত্ত প্ৰদীপ
ৰো 'দুধক ঋণ' পঠৌনে অছি ।

২

সজনী ছোড়ি গেনীহ মোৰী গাম!

সজনী ছোড়ি গেনী মোৰী গাম !

নহি হম ওকৰা হাঁটনে দৰাঁৰন
নহি কয়নোঁহ অপমান,

𑒫𑒿𑒙𑒻𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒪𑒹𑒃 𑒗𑒩𑒻 𑒧𑒔𑒰 𑒏𑒃
𑒏𑒃 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯 𑒫𑒿𑒠𑒢𑒰𑒧 ।

𑒮𑒖𑒢𑒲 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯 𑒧𑒼𑒩𑒲 𑒑𑒰𑒧 !

𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒧𑒹𑓀 𑒦𑒹𑒪 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒯𑒰𑒮𑒳𑒢𑒲
𑒦𑒼𑒩𑒹 𑒦𑒩𑒪𑒏 𑒅𑒛𑓃𑒰𑒢,
𑒯𑒧 𑒏𑒱 𑒖𑒰𑒢𑒱𑒨𑒻 𑒋𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒅𑒛𑓃𑒞𑒲𑒯
𑒩𑒴𑒮𑒞𑒲𑒯 𑒧𑒼𑒩𑒲 𑒣𑒩𑒰𑒢 ।

𑒮𑒖𑒢𑒲 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯 𑒧𑒼𑒩𑒲 𑒑𑒰𑒧 !

𑒏𑓀𑒔𑒢 𑒮𑓀𑒍 𑒮𑒳𑓀𑒠𑒩 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒏𑒰𑒨𑒰
𑒧𑒳𑓀𑒯 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒧𑒴𑒩𑒞 𑒮𑒧𑒰𑒢,
𑒒𑒩𑒏 𑒏𑒪𑒰 𑒧𑒹𑓀 𑒫𑒿𑒛𑓃 𑒤𑒴𑒩𑒞𑒑𑒩
𑒞𑓀𑒯𑒱 𑒒𑒧𑓀𑒛𑒏 𑒑𑒱𑒨𑒰𑒢 ।

𑒮𑒖𑒢𑒲 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯 𑒧𑒼𑒩𑒲 𑒑𑒰𑒧 !

𑒔𑒯𑒳𑓀 𑒍𑒩𑒱 𑒯𑒧 𑒯𑒹𑒩𑒱 𑒟𑒏𑒪𑒾𑓀𑒯
𑒧𑒱𑒪𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒧𑒩 𑒖𑒰𑒢,
𑒏𑒯𑒻 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒰 𑒫𑒻𑓀𑒔𑒃 𑒒𑒩 𑒧𑒹𑓀
𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒃 𑒍 𑒢𑒩𑒑𑒱𑒨𑒰𑒢 ।

𑒮𑒖𑒢𑒲 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯 𑒧𑒼𑒩𑒲 𑒑𑒰𑒧 ।

-প্রদীপ ৰুমাৰ মংডল 'পরড়া', ৰাঁড্রজীক নাঁও - শ্রী নক্ষ্মণ মংডল, মাযক নাঁও - শ্রীমতী মংগনী দেবী, গাঁর - পরড়া (গনাড্রা), ডাকঘৰ - খ্বৰগা, প্রখংড - ৰঁহেড়ী, জিনো - দৰভংগা, পিনকোড - 847105 মো০- 9771245676

ঋপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.২.প্রমোদ ঝা 'গোকুল'- মামী কত মোৰ

প্রমোদ ঝা 'গোকুল'
মামী কত মোৰ

চান অহাঁ চান

চড়ল মচান

মানল মহান

শির কেৰ মান

হমহুঁ নৈ আন

ভাৰত কে জ্ঞান

রেদক রিজ্ঞান

রিশ্বক সমান

ছোড়ৰ্ব নৈ পছোৰ

ছী অহিঁক চকোৰ

ভএ জাড রঁৰু ভোৰ

ঠঢ়ি কে ৰহরঁ কোৰ

মামা পৰ মরঁকে জোৰ

জ্বনি কৰু রেঁমী মোৰ

গাম এনোঁ হম তোৰ

কন্ন মামী কত মোৰ ?

-প্রমোদ ঝা 'গোকুল', দীপ,মধুরনী (রিহাৰ), ফোন -9871779851

অপন মঁতর্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাউ।

২.২.প্ৰণৱ ঝা- বাঁদল আগ্ৰ ফেৰ তূ আয়ল ছলহী হমৰা আঁগন

প্ৰণৱ ঝা

<u>বাঁদল আগ্ৰ ফেৰ তূ আয়ল ছলহী হমৰা আঁগন</u>

বাঁদল আগ্ৰ ফেৰ তূ আয়ল ছলহী হমৰা আঁগন,
আ বঁৰসি কে চলি গেলহী ;
হম তোহৰ আভাৰো নৈ জতা মকলহ !
তোহৰ বুঁন্নী মে অপন গমছো নৈ ভিজা মকলহ !

তূ বঁস্ত ব্যস্ত ছলহি মৰঁহক প্যাম মেঘাঁৰঁ২ মে।
মুদা কাগন্খন তূ ফেৰ আৰিঁহেঁ।
বাঁহি খোলি কৰবাঁক অছি তোহৰ স্বাগত,
আ ভিজেৰাঁক অছি তোহৰ বুঁন্নি মে অপন তন মন।
বঁদ কৰ২ কে অছি তোহৰ বুঁন্নি কে অপন মুষ্ঠী মে
আ হৃমি কে কৰবাঁক অছি প্ৰেম মে তোহৰ আলিংগন।

প্রছরাঁক ঋছি এ প্রশ্ন তোহৰ কাৰী ঘষ্ট যে
স্বনি ৰহনে ছহি ন ৰে কৰিয়া ৰঁদৰী ?
কোনা ন**২** ঋরাঁয ছহীঁ তূঁ মৰুভূমিযো মে হৰিযৰী ?
কি মেষ্টা যকয ছহীঁ পিযাস ওহো ঋভাগন যভ কে
স্বখাযন ঋছি কঁঠ জেকৰ যদি যে, কএএক জনম যো।

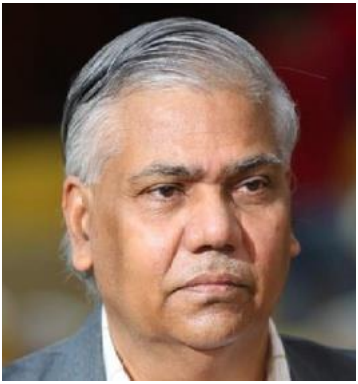
ভেঁষ্ট যকত কী যভকে কোনো দিন তোহৰ বুঁন্নীক হিম্না
ঋানঁদিত হেতএক কী যভষ্টা মনুক্কক জীৱনক খিম্না!
কে ঠৈক জে চোৰা নৈত ঋছি যৰঁ ৰেঁৰ তোহৰ মেঘ কে ?
গন্দ্র ঠৈক, কোনো দানৱ ঋা কি কোনো ঋান দেৱতা
ঋা কি ঐ পাপক ভাগী যেহো ঠী হম মনুক্কে ষ্টা !

স্বনহী ন, তূ ঋরিঁহেঁ, ফেৰ ঋরিঁহেঁ হমৰা ঋাঁগন
ঋপন বুঁন্নী যে ভিজারিঁহেঁ হমৰা যৰঁহক তন মন।

- *প্রণৱ ঝা [ৰাষ্ট্রীয পৰীক্ষা বোঁর্ড]*

ঋপন মঁতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাও।**

২.৪.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ-সাম্প্ৰতিক পৰিৰেশ

ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ

সাম্প্ৰতিক পৰিৰেশ

ৰঁসা ত মে নহি নেহক স্পঁদন,
অসভ্য মন অছি ভেল নৃশংস,
কী কহু হা ন ঠা ৰূ কা তক ?
ৰি ষা দক দি ন-দি ন ৰঁঢ়ল ৰংশ।

ৰী হৰি কতেকো ঠা ম-ঠা ম ,
ন্বকা এন ওহি মে ৰিঁ ষধৰ ৰ্যা ন,
ধো পঢ়ষ্ট মে জঁ পড়ন পএৰ তঁ

কি ম্নদ্দ নহি স্রো ড়ত ও কা না।

দি না দি ধষ্টী শ্বচ্ছি ঘূম্মি ৰহন,
সহৰ-গা ম মে শ্বংভ-নি শ্বংভ ,
জা নি নে কী কৰতৈ সমা জ কেঁ ?
শ্বচ্ছি ধেনে হা থ মে গৰন-ঞ্বংভ।

সঁরা দক স্বৰ মে নহি মি ঠা স,
ষড্যংত্রক শ্বচ্ছি গ্বৰুত্বা কর্ষণ,
শঞ্বনী ক চৌ সৰি শ্বস্তা পৰ ,
রঁড় দ্বর্নভ শ্বচ্ছি সজ্জন-দর্শন।

এ.সী ,ষ্টী রী , ফ্রী জ শ্বা কী নহি ,
স্বরি ধা কে শ্বচ্ছি সজন রঁজা ৰ,
ম্বদা দ্বর্যো ধন কে শী শ-মহন মে,
রি শ্বা সঘা তক চ্চৈ ডপঠা ৰ?

ষ্টকা -ষ্টুঞ্বৰ, ডপভো ত্তা রা দ,
শ্বর্থতংত্রক ডপনি রেশরা দ ,
জে পচ্চুএনা , পা চ্চু ৰহনা ,
এহি হো ড়ক কি চ্চুএ চ্ছথি শ্বপরা দ।

সমা নক সৌঁ দর্য,
কড়কড়ৌ শ্বা ষ্টা কা ,
মো হপা শ মে,

ফঁসনথি কা কা ?

জো ৰে দনি দৰা হা !
চৌ ফূটনে কৰম,
বূঁঝনএ নহি তোঁ ,
এহি জগক মৰম।

'ভা রনা ' থি ক এখন মূত্রতা ,
সভ সুখ ধেনে ৰুপৈআ ,
রিঁ ন্ব কেঁঠা ককৰা কে পূছয?
পা গযে সঁ রাঁ বূঁ-ভৈআ।

টা কা সঁ ঠেক ভৰন জি নেরী মে মি ঠা স,
পঁচতত্ত্ব মে ভ**ই** গেন ঠে নছমী কে রা স।
দূর্গতি ঠে ওহি জি নগী ক জকৰা নহি ছদা ম,
এহি দুনি আ মে **তই** কফনো কে নগৈত ঠে দা ম।

সম্বন্ধ নহি , রঁটেরাঁ ৰা ক কা গত,
সম্হা ৰি ক' ৰখৈ ছথি ভৈআৰী ,
রঁটি জা গত আছি রক্ষুত্ত্ব পহি নে,
তখন খেত সতরিঁ ঘরাঁ , রাঁ ড়ী ।

ন্বটা ৰহনে আছি আপন আৰুদা ,
পী ক**ই** মদি ৰা , ভা ও,
ঋণি ক সুখক নেন নো ক কি ছু,

গমরৈিছ খাও-সমা ও।

ষ্টি কনী ষ্টূইন, নহৈঠী ফূইন,
গৰা সঁ ঙতৰন মংগনসূত্র,
খঠো ওৰক ঙখৰি -সমা ঠ ষ্টূইন,
মর্যা দা ভা ষ্ফন যত্র-ণৃত্র।

মতনৰ্ঁ সঁ মতনৰ্ঁ ঠৈ নো কক,
রি না শ রাঁ দ শাঁ তি 'খশো কক'?

মৃত্যু -ঘা ষ্টী মে খঠি কো না ,
ঙতৰি গেন খপনা পন?
দযা ,মা নরতা , মমতা রিঁ ন্ব,ন্ব
দ্রব্যে সঁ জী রন-যা পন?

দমে খরতা ৰ সঁ ঠনত নে কা জ ,যৌ ভগরা ন!
দ্বনি খা মে ফড়ি গেনৈএ রঁড়কা -রঁড়কা হেমা ন ।

ফোঁ ক ভেন জা ৰহন পৰি রেশ,
খন্বৰা গ রেঁগৰ কী ৰহত শেষ?

মো না -ঠা নী ,খমূন্য ধা ত্ত,
মভ খঠি রাঁ হৰক খনংকা ৰ,
মো ন তঁ স্বখনে ৰহি এ জা এত,
জঁ নহি রঁহত মি নেহক ধা ৰ।

দেহে ৰঁসন অছি , মন-হৃদয,
ওকৰা ঠা হী ভা রক নী ৰ,
পি ৰী তি সঁ অগধন মো ন জে,
অনেৰো ঠমকত ওহন শৰী ৰ।

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৬.সংতোষ কুমাৰ ৰায 'ৰঁগৌহী'-পৰেমক ডোৰ

সংতোষ কুমাৰ ৰায 'ৰঁগৌহী'

পৰেমক ডোৰ

ড্ৰ খীঁচি-তানি কতেক দিন ধৰি ঠনতৈ ?
পাথৰ দিন সঠহোঁ কহিযো পিঘনতৈ ?

ৰেঁদম ভেন চ্চী অগ মর্দ সঁ আৰঁ হম,
ওকৰা চ্চাতী পৰ দানি কেঁ দৰৰতৈ ?

সময ঋাৰিঁ গেনৈএ হিসাৰঁ-কিতাৰঁ কেৰ,
মস্বএন ৰহনা সঁ ঋাৰঁ কাজ নহি চনতৈ।

ঠগা গেন ছী হম ৰঁড় ঋহাঁ সঁ,
এনা কনখি মাৰনা সঁ নহি চনতৈ ।

ৰূঁঢ় ভেনহঁু ঋহাঁ কেঁ নাক নগনে ঋছি ,
ঋহাঁ কেঁ ৰূঁঝরা মে হমৰা কী নগতৈ !

কী ঠাঠ-ৰাঁঠ ঋহাঁ কেঁ ৰৈহ গেন ঋছি ?
সভঠা ৰিঁকা গেনৈ ঋাৰঁ কেঁ ৰঁকসতৈ ?

ফিৰিশান নহি কৰু হমৰা ঋাৰঁ সাজন
নীক নাগত দেখৈত হমৰ ঋছিযা ধধকতৈ ?

ঠিহ্নাৰ-দেখাৰ ভেনহঁু ঋহাঁ সভতৰি,
কনিযো নাজ ঋাৰঁ প্ৰৰখা কেঁ নহি ৰঁঠতৈ !

পৰেমক ডোৰ ঋাৰঁ ঋাওৰ নহি তোড়িযৌ,
স্বগনা ৰাঁদো হমৰ-ঋহাঁক সিনেহ মিঠতৈ ?

-সঁতোষ কুমাৰ ৰায 'ৰঁঠৌহী' , গ্ৰাম - মংগৰৌনা, পোস্ট - গোনৌনী, ভাযা - ঋংধৰাঠাঢ়ী, জিনা - মধুৰঁনী, ৰিঁহাৰ সম্প্ৰতি - শিক্ষক
ঋপন মঁতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

